

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้ดำเนินการจัดระบบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน และนำเสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายที่ผู้วิจัยค้นพบตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. การศึกษาเชิงสำรวจ
2. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ
3. การศึกษาพหุกรณี
4. การสังเคราะห์ข้อค้นพบ

5. ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการพัฒนาตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
2. การสนทนากลุ่มเป้าหมาย
3. การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องคือผลการศึกษาเชิงสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ การศึกษาพหุกรณี การสังเคราะห์ข้อค้นพบ และร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามลำดับดังนี้

1.1 การศึกษาเชิงสำรวจ

ผลการศึกษาเชิงสำรวจ (survey study) การศึกษาเป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2 สรุปผลการศึกษาดังนี้

1.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,492 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เก็บคืนได้จำนวน 1,492 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียดปรากฏผลดังตารางที่ 6-11

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สถานภาพ	จำนวน (n=1,492)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	96	6.43
1.2 ครู	322	21.58
1.3 นักเรียน	376	25.20
1.4 ผู้ปกครอง	376	25.20
1.5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	322	21.58
2. เพศ		
2.1 ชาย	722	48.39
2.2 หญิง	770	51.61
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	834	55.90
3.2 ปริญญาตรี	437	29.29
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	221	14.81

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองและนักเรียน ร้อยละ 25.20 เท่ากัน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.61 มีวุฒิทางการศึกษิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 55.90

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้อำนวยการสถานศึกษา

สถานภาพ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	68	86.46
1.2 หญิง	28	13.54
2. อายุ		
2.1 30 ปี ลงมา	-	-
2.2 31 – 40 ปี	15	15.63
2.3 41 – 50 ปี	44	45.83
2.4 50 ปี ขึ้นไป	37	38.54
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
3.2 ปริญญาตรี	39	40.63
3.3 ปริญญาโท	57	59.37
4. อายุราชการ		
4.1 น้อยกว่า 5 ปี	3	3.13
4.2 5 – 10 ปี	-	-
4.3 11 – 15 ปี	25	26.04
4.4 16 ปีขึ้นไป	68	70.83
5. ระดับการจัดการศึกษา		
5.1 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 2	70	72.92
5.2 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 3	18	18.75
5.3 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4	8	8.33

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 86.46 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 45.83 วุฒิการศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 59.38 อายุราชการ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 70.83 อยู่โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 ร้อยละ 72.92

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ครู

สถานภาพ	จำนวน (n=322)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	145	45.03
1.2 หญิง	177	54.97
2. อายุ		
2.1 30 ปีลงมา	51	15.84
2.2- 31 – 40 ปี	66	20.50
2.3 41 – 50 ปี	103	31.99
2.4 50 ปีขึ้นไป	102	31.68
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	0.62
3.2 ปริญญาตรี	225	69.88
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	95	29.50
4. อายุราชการ		
4.1 น้อยกว่า 5 ปี	56	17.39
4.2 5 – 10 ปี	45	13.98
4.3 11 – 15 ปี	65	20.19
4.4 16 ปีขึ้นไป	156	48.45
5. ระดับการจัดการศึกษา		
5.1 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 2	158	49.07
5.2 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 3	83	25.78
5.3 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4	81	25.16

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 45.03 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 31.99 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 69.88 มีอายุราชการ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 48.45 อยู่โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 ร้อยละ 49.07

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นักเรียน

สถานภาพ	จำนวน (n=376)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	156	41.49
1.2 หญิง	220	58.51
2. อายุ		
2.1 12 ปี	145	38.56
2.2 15 ปี	132	35.11
2.3 18 ปี	99	26.33
3. กำลังศึกษาในระดับ		
3.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	145	38.56
3.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	132	35.11
3.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	99	26.33

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.51 อายุ 12 ปี ร้อยละ 38.56 กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 38.56

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปกครอง นักเรียน

สถานภาพ	จำนวน (n=376)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	139	36.97
1.2 หญิง	237	63.03
2. อายุ		
2.1 30 ปีลงมา	67	17.82
2.2 31 – 40 ปี	128	34.04
2.3 41 – 50 ปี	115	30.59
2.4 50 ปีขึ้นไป	66	17.55
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	114	30.32
3.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	64	17.02
3.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	86	22.87
3.4 ปริญญาตรี	75	19.95
3.5 สูงกว่าปริญญาตรี	37	9.84
4. ผู้ปกครองนักเรียนชั้น		
4.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	129	34.31
4.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	56	14.89
4.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	24	6.38

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.03 อายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 34.04 วุฒิการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 30.32 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 34.31

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานภาพ	จำนวน (n=322)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	199	61.80
1.2 หญิง	123	38.20
2. อายุ		
2.1 30 ปีลงมา	34	10.56
2.2 31 – 40 ปี	56	17.39
2.3 41 – 50 ปี	122	37.89
2.4 50 ปีขึ้นไป	110	34.16
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	76	23.60
3.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	46	14.29
3.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	52	16.15
3.4 ปริญญาตรี	116	36.02
3.5 สูงกว่าปริญญาตรี	32	9.94
4. ระดับการจัดการศึกษา		
4.1 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 2	145	45.03
4.2 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 3	105	32.61
4.3 โรงเรียนจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4	72	22.36

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 61.80 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 37.89 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 36.02 อยู่โรงเรียนจัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 - 2 ร้อยละ 45.03

1.1.2 ความเหมาะสมของเป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้
ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของเป้าหมายและแนวทางการยกระดับ
คุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ใน
5 ด้าน รายละเอียดดังตารางที่ 12–22

ตารางที่ 12 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ภาพรวม 5 ด้าน

ข้อที่	เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพ การเรียนรู้ของนักเรียน	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านร่างกาย	4.15	0.71	มาก
2	ด้านสติปัญญา	4.03	0.70	มาก
3	ด้านอารมณ์	4.03	0.73	มาก
4	ด้านสังคม	4.17	0.68	มาก
5	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.17	0.70	มาก
รวม		4.11	0.70	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง
นักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อเป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพ
การเรียนรู้ของนักเรียน ภาพรวม 5 ด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
ดังนี้ ด้านสังคมและด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.17$) ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.15$) ด้านสติปัญญา
และด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 4.03$)

ตารางที่ 13 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านร่างกาย

ข้อที่	ด้านร่างกาย	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ก. เป้าหมาย มีน้ำหนักตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น นักเรียนชาย - หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมือน้ำหนัก 29 กิโลกรัม และ 32 กิโลกรัม นักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้อง มีน้ำหนัก 46 กิโลกรัม และ 44 กิโลกรัม	4.09	.72	มาก
2	ส่วนสูงตามเกณฑ์มีส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น นักเรียน ชาย-หญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีส่วนสูง 140 เซนติเมตร และ 143 เซนติเมตร นักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมีส่วนสูง 163 เซนติเมตร และ 154 เซนติเมตร	4.08	.67	มาก
3	มีสุขภาพอนามัยแข็งแรงและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	4.24	.69	มาก
4	การแต่งกายสะอาดเป็นระเบียบและถูกต้องตามกาลเทศะ	4.19	.73	มาก
5	เห็นคุณค่าและความสำคัญของการออกกำลังกาย	4.22	.73	มาก
6	เห็นคุณค่าและความสำคัญของการการเลือกรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	4.12	.77	มาก
7	การมีความรู้และเข้าใจหลักการในการพัฒนาด้านร่างกาย	4.03	.70	มาก
รวม		4.15	.71	มาก

ตารางที่ 13 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านร่างกาย (ต่อ)

ข้อที่	ด้านร่างกาย	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ข. แนวทาง การมีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนา ทางร่างกาย	4.03	0.66	มาก
2	การจัดบรรยากาศในสถานศึกษาที่ผ่อนคลาย สะอาด ถูกสุขลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.09	0.71	มาก
3	การเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และภาวะ โภชนาการของนักเรียน	4.21	0.70	มาก
4	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี และเจริญเติบโต สมวัย	4.25	0.66	มาก
5	การเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และภาวะ โภชนาการของนักเรียน	4.10	0.70	มาก
6	การส่งเสริมการพัฒนาการทางสุขภาพและพัฒนาการ ทางการเคลื่อนไหว	4.09	0.72	มาก
7	การสร้างภูมิคุ้มกันโรค	4.12	0.73	มาก
8	ส่งเสริมการรับประทานอาหารกลางวันที่มีสารอาหารครบหมู่ และในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย	4.24	0.72	มาก
9	การอยู่ในโรงเรียนที่สะอาด มีความปลอดภัยและไม่มีเสียง รบกวน	4.22	0.71	มาก
10	การได้อยู่ในที่ที่แสงสว่างส่องถึงหรือส่องผ่านไปได้ การ ได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีกลิ่นเหม็นปราศจากสารพิษต่าง ๆ	4.28	0.72	มาก
11	การได้ดื่มน้ำสะอาด และมีน้ำใช้เพียงพอ	4.23	0.75	มาก
รวม		4.17	0.71	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโดยรวม ด้านร่างกายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ส่วนแนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุดคือ การได้อยู่ในที่ที่แสงสว่างส่องถึงหรือส่องผ่านไปได้ การได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีกลิ่นเหม็นปราศจากสารพิษต่าง ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี และเจริญเติบโตสมวัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ส่งเสริมการรับประทานอาหาร กลางวันที่มีสารอาหารครบหมู่และในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำสุดคือ การมีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย และการมีความรู้และเข้าใจหลักการในการพัฒนาด้านร่างกาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน ($\bar{X} = 4.03$)

ตารางที่ 14 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านสติปัญญา

ข้อที่	ด้านสติปัญญา	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ก. เป้าหมาย การพูด สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจน น่าสนใจ และ เนื้อหา สาระถูกต้อง	4.10	0.68	มาก
2	สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	4.10	0.65	มาก
3	มีความสามารถในการคิดหาเหตุผล คิดวิเคราะห์และมีความ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.95	0.74	มาก
4	ความสามารถในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการแก้ปัญหา	3.91	0.73	มาก
5	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้	4.01	0.70	มาก
รวม		4.01	0.70	มาก
1	ข. แนวทาง โรงเรียนมีครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติ ของเด็กภายใต้ความ รับผิดชอบของตน และมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.08	0.69	มาก
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจ ของเด็กตามวัยต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม	4.04	0.70	มาก
3	โรงเรียนจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลายและอบอุ่น	4.06	0.70	มาก
4	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.02	0.72	มาก
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ของนักเรียน	4.08	0.69	มาก
6	การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนา วุฒิภาวะทางสติปัญญา	4.04	0.72	มาก
7	โรงเรียนมีกิจกรรม/หลักสูตรที่ฝึกการสร้างความรู้ สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นที่อยู่รอบตัว	4.03	0.69	มาก
รวม		4.05	0.70	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อเป้าหมายและแนวทางยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสติปัญญาโดยรวม เป้าหมาย มีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.01$) ส่วนแนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ การพูด สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจน น่าสนใจ เนื้อหาสาระถูกต้องและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของเด็กภายใต้ความรับผิดชอบของตน และมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 4.08$) โรงเรียนจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลาย และอบอุ่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ความสามารถในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการแก้ปัญหา มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

ตารางที่ 15 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านอารมณ์

ข้อที่	ด้านอารมณ์	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
ก. เป้าหมาย				
1	การตระหนักรู้การควบคุมอารมณ์ของตนเอง	3.97	0.71	มาก
2	การตระหนักรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น	3.92	0.74	มาก
3	การควบคุมอารมณ์	3.94	0.77	มาก
4	แสดงออกทางอารมณ์	3.96	0.74	มาก
รวม		3.94	0.74	มาก
ข. แนวทาง				
1	โรงเรียนมีกิจกรรม/หลักสูตรที่สร้างแรงจูงใจให้ตนเองมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้	4.01	0.69	มาก
2	โรงเรียนมีกิจกรรมการรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เป็นความสามารถในการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.09	0.66	มาก
3	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ถือเป็นหน้าที่ร่วมกันในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์กร	4.13	0.71	มาก

ตารางที่ 15 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านอารมณ์ (ต่อ)

ข้อที่	ด้านอารมณ์	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
4	โรงเรียนเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประชาธิปไตย ให้ความเคารพและการรับฟัง	4.17	0.71	มาก
5	ครูช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึก อารมณ์ของตน	4.13	0.71	มาก
6	โรงเรียนมีกิจกรรมที่พัฒนาทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์แจ้งข่าวดีและส่งจดหมายไปทางบ้าน การเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรม การใช้บทสนทนาประจำวันและการทักทายอย่างสม่ำเสมอ การส่งข่าวสารความสุข การฟังนักเรียนพูด และการสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ	4.16	0.71	มาก
7	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคุณค่าในตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง ตระหนักและชื่นชมตนเองในแง่ดี	4.11	0.70	มาก
8	การให้แรงเสริมโดยครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้รางวัล กำลังใจ หรือคำชมเชย	4.19	0.69	มาก
9	การลงโทษที่ยุติธรรม สมเหตุสมผลและสมควร	4.10	0.77	มาก
10	การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์	4.17	0.72	มาก
รวม		4.13	0.71	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อเป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอารมณ์โดยรวม เป้าหมายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ส่วนแนวทางมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ การให้แรงเสริมโดยครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้รางวัล กำลังใจ หรือคำชมเชยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือโรงเรียนเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประชาธิปไตย ให้ความเคารพและการรับฟัง และการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เท่ากัน ($\bar{X} = 4.17$) และโรงเรียนมี

กิจกรรมที่พัฒนาทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์แจ้่งข่าวดี และส่งจดหมายไปทางบ้าน การเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรม การใช้บทสนทนาประจำวันและการทักทายอย่างสม่ำเสมอ การส่งข่าวสารความสุข การฟังนักเรียนพูด และการสนับสนุนให้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ต่ำสุด คือ การตระหนักรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$)

ตารางที่ 16 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านสังคม

ข้อที่	ด้านสังคม	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ก. เป้าหมาย			
	มีความสามารถด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น	4.11	0.68	มาก
2	รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคมและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.12	0.67	มาก
	รวม	4.12	0.68	มาก
1	ข. แนวทาง			
	โรงเรียนมีกระบวนการสร้างสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคล	4.05	0.68	มาก
2	โรงเรียนส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น	4.16	0.66	มาก
3	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสร่วมงานกับเพื่อน ทั้งในห้องเดียวกัน หรือเพื่อนต่างห้องในโรงเรียนเดียวกัน	4.20	0.67	มาก
4	การส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข	4.28	0.68	มาก
5	โรงเรียนสร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครู และเพื่อน	4.24	0.68	มาก
6	โรงเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย	4.30	0.68	มาก
7	การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	4.28	0.68	มาก
8	การสร้างความเป็นผู้นำของนักเรียน โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย	4.22	0.70	มาก
	รวม	4.22	0.68	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อเป้าหมายและแนวทางยกระดับคุณภาพการเรียนรู้
ของนักเรียนด้านสังคม โดยรวม เป้าหมาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) ส่วนแนวทาง
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ ข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด
คือ โรงเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ
การส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข และการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
ต่อส่วนรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และ โรงเรียนสร้างบรรยากาศการได้รับความ
ไว้วางใจจากครูและเพื่อน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำสุดคือ โรงเรียนมีกระบวนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างตัวบุคคล
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตารางที่ 17 เป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ข้อที่	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
ก. เป้าหมาย				
1	การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน	4.21	0.72	มาก
2	การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม	4.04	0.70	มาก
รวม		4.13	0.71	มาก
ข. แนวทาง				
1	โรงเรียนมีโครงการในด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.28	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากตัวอย่างที่ดี	4.24	0.66	มาก
3	โรงเรียนมีกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.25	0.69	มาก
4	มีกิจกรรมการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	4.16	0.71	มาก
5	โรงเรียนจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย	4.22	0.72	มาก
6	โรงเรียนมีเครือข่ายบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.07	0.75	มาก
7	การมีส่วนร่วมของบ้าน วัด และโรงเรียนในการพัฒนาคุณธรรม	4.24	0.73	มาก
8	การมีโครงการหรือกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม	4.25	0.70	มาก
รวม		4.20	0.70	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อเป้าหมายและแนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวม เป้าหมาย มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) ส่วนแนวทาง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ โรงเรียนมีโครงการในด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) รองลงมาคือ การมีโครงการหรือกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้นักเรียน

เห็นความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.25$) และโรงเรียนมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากตัวอย่างที่ดี การมีส่วนร่วมของบ้าน วัด และโรงเรียนในการพัฒนาคุณธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำสุดคือ การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ต้องทำตามถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$)

1.1.3 กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 รายละเอียดปรากฏผลดังตารางที่ 18-22

ตารางที่ 18 กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านร่างกาย

ข้อที่	กิจกรรม	ร้อยละ
1	การแข่งขันกีฬาภายใน/ภายนอกสถานศึกษา	55.41
2	การส่งเสริมสุขภาพนักเรียน	23.65
3	กิจกรรมกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย	23.65
4	โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ	20.27
5	โครงการอาหารกลางวันยั่งยืน/และส่งเสริมโภชนาการ	18.24
6	การพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม	12.16
7	การแปร่งฟันหลังอาหาร	2.70

จากตารางที่ 18 พบว่า กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านร่างกาย เรียงจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ การแข่งขันกีฬาภายใน/ภายนอกสถานศึกษา ร้อยละ 55.41 การส่งเสริมสุขภาพนักเรียน ร้อยละ 23.65 และกิจกรรมกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย ร้อยละ 23.65

ตารางที่ 19 กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านสติปัญญา

ข้อที่	กิจกรรม	ร้อยละ
1	การแข่งขันทักษะด้านวิชาการ	25.00
2	การพัฒนาการคิด-วิเคราะห์	20.95
3	ส่งเสริมรักการอ่าน	19.59
4	อ่านคล่อง-เขียนคล่อง	14.86
5	กิจกรรมแนะแนวการศึกษา/การสอนเสริม	12.84
6	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	12.84
7	กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้	10.82
8	การเข้าค่ายวิทยาศาสตร์/ค่ายวิชาการ	8.78
9	มหกรรมวิชาการ	8.78
10	การตอบปัญหาวิชาการ	6.08
11	ภาษาไทยวันละคำ	4.73
12	การสอนแบบโครงงาน/การยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.05
13	ภาษาอังกฤษวันละคำ	3.38

จากตารางที่ 19 พบว่า กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านสติปัญญา เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับมีดังนี้ คือ การแข่งขันทักษะด้านวิชาการ ร้อยละ 25.00 การพัฒนา การคิด-วิเคราะห์ ร้อยละ 20.95 และส่งเสริมรักการอ่าน ร้อยละ 19.59

ตารางที่ 20 กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านอารมณ์

ข้อที่	กิจกรรม	ร้อยละ
1	ส่งเสริมศิลปะดนตรี/กีฬา	27.70
2	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	14.19
3	การเข้าค่ายคุณธรรม	12.84
4	ปรับปรุงภูมิทัศน์	9.46
5	ส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน	8.78
6	กิจกรรมโฮมรูม	5.41
7	ประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.05
8	ทัศนศึกษา	2.70

จากตารางที่ 20 พบว่า กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านอารมณ์ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับมีดังนี้ คือ ส่งเสริมศิลปะดนตรี/กีฬา ร้อยละ 27.40 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร้อยละ 14.19 และการเข้าค่ายคุณธรรม ร้อยละ 12.84

ตารางที่ 21 กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านสังคม

ข้อที่	กิจกรรม	ร้อยละ
1	การสร้างสัมพันธภาพชุมชน	20.27
2	กิจกรรมประชาธิปไตย	20.27
3	วันสำคัญ	16.22
4	เยาวชนอาสา/จิตสาธารณะ	10.81
5	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้/แนะแนว	10.14
6	เยี่ยมบ้าน/ระบบดูแล	10.14
7	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน	8.78
8	ส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	5.41
9	คนดีศรีสังคม	5.41
10	ประเพณีท้องถิ่น	4.73
11	โรงเรียนสีขาว	3.38
12	เข้าค่ายลูกเสือ	2.02

จากตารางที่ 21 พบว่า กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านสังคม เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับมี ดังนี้ คือ การสร้างสัมพันธภาพชุมชน ร้อยละ 20.27 กิจกรรมประชาธิปไตย ร้อยละ 20.27 และวันสำคัญ ร้อยละ 16.22

ตารางที่ 22 กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ข้อที่	กิจกรรม	ร้อยละ
1	การอบรมจริยธรรม	52.70
2	โรงเรียนวิถีพุทธ	24.32
3	คุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง	13.51
4	ค่ายพุทธบุตร	12.16
5	การเข้าวัดวันอาทิตย์	7.43
6	สวดมนต์สุดสัปดาห์/วันสำคัญ	6.08
7	กิจกรรมประชาธิปไตยด้านकारะธรรม	6.08
8	อบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน	4.73
9	ตอบปัญหาธรรมะ	4.05
10	กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี	1.35

จากตารางที่ 22 พบว่า กลไกเชิงนโยบายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับมีดังนี้ คือ การอบรมจริยธรรม ร้อยละ 52.70 โรงเรียนวิถีพุทธ ร้อยละ 24.32 และคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 13.51

1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ไปติดต่อสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำความคิดเห็นมาประกอบการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในระหว่างวันที่ 12 - 22 กรกฎาคม 2553 ได้รับคำแนะนำในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1.2.1 ด้านร่างกาย

1) เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

นักเรียนมีพละทานามัยสมบูรณ์ น้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการออกกำลังกาย มีนิสัยชอบออกกำลังกาย การเลือกรับประทาน

อาหารที่ถูกสุขลักษณะ มีวัฒนธรรมการรับประทานอาหาร ดังคำกล่าวของ วราภรณ์ สวयरูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “... เป้าหมาย นักเรียนต้องมีน้ำหนัก ตามเกณฑ์มาตรฐาน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการออกกำลังกาย การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การสร้างภูมิคุ้มกันให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด และอื่น ๆ การแต่งกายสะอาด เป็นระเบียบและถูกต้อง สอดคล้องกับ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) ที่กล่าวว่า “...มีพละนาถมัชฌมบรูณห์ น้ำหนักและส่วนสูง เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน สะอาดกายสะอาดจิต...” และชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ควรจะเน้นให้นักเรียนมีสุขอนามัย เลือกรับประทานอาหารที่สะอาดปลอดภัย...” และ สอดคล้องกับ โนนทัย อุดมบุญญานุภาพ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านร่างกาย ควรเพิ่ม เป้าหมายให้มีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น ด้านร่างกาย เพิ่มจำนวนปริมาณเด็กนักเรียนที่มี น้ำหนักส่วนสูงเพิ่มขึ้น เน้นวัฒนธรรมการกิน การพลศึกษา ให้มีนิสัยชอบออกกำลังกายในต่างประเทศ เน้นเรื่องกายนี้สูงมาก คบคนป่วยเป็นมิตรเขาจะไม่คบเลย...”

การสร้างภูมิคุ้มกันให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด หลีกเลี่ยงโรคภัยไข้เจ็บ ดังคำกล่าวของ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (22 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...สุขภาพอนามัย ถ้าสำเร็จการศึกษาแล้ว เด็กควรหลีกเลี่ยงโรคภัยไข้เจ็บ (ที่ป้องกันได้ เช่น เอชอี อูบัติเหตุ) เพื่อทำให้ร่างกายแข็งแรง ส่วนสุขภาพจิตจะไปเชื่อมโยงกับอารมณ์ และคุณธรรม...”

การแต่งกายสะอาด เป็นระเบียบและถูกต้อง มีวินัยในการสร้างสุขภาวะ เป็นคนรักสุขภาพ รักตนเอง ดังคำกล่าวของ สมบัติ คุ่มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จะต้องให้นักเรียนมีวินัยในการสร้างสุขภาวะ เราเน้นการกินคือยุดี การฝึกให้เด็กมีสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และความรับผิดชอบ โดยเราจะจัดตั้งเวรประจำวัน ยึดเอารุ่นพี่ ม. 6 ก่อนเพื่อเป็นตัวอย่างของน้อง ๆ ทุกห้องเวียนกันไป ถ้าห้องไหนเป็นเวรจะได้คู่มือรับประทานอาหารฟรี 15 บาท และได้เลิกก่อนเที่ยง 15 นาที นี่คือนิสัย มีเสรีภาพในการเลือกรับประทานอาหารร้านไหนก็ได้ ก่อนเพื่อนห้องอื่นที่จะเลิกมา แต่ก็มีหน้าที่คือ จะต้องไปเก็บงาน ล้างจาน และทำความสะอาด เพราะเมื่อถึงเวลาเวรตนเอง จะต้องรีบมาดำเนินการ นี่คือนิสัยรับผิดชอบ...” และ ธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...เราต้องมีจิตสำนึกก่อนว่าด้านร่างกาย จะมีผลกระทบกับด้านอื่น ๆ ด้วย ถ้าสุขภาพกายดีอย่างอื่นก็จะดีด้วย นักเรียนจะต้องเป็นคนรักสุขภาพ จะต้องรักตนเอง รักครอบครัว รักประเทศ และรักโลก...”

สรุปได้ว่า เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านร่างกาย คือ นักเรียนต้องมี น้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานเห็นคุณค่าและความสำคัญของการออกกำลังกาย การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การสร้างภูมิคุ้มกันโรคและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

2) แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การจัดให้เด็กได้รับประทานอาหารให้เพียงพอเหมาะสมกับวัย ส่งเสริมการรับประทานอาหารกลางวัน จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักการเลือกบริโภค การรู้จักบริโภคอาหารที่มีคุณค่า คุณประโยชน์ครบถ้วน แก่ณิสัยการบริโภค การจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักและเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและภาวะโภชนาการของนักเรียนดังกล่าวของ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางควรจัดให้เด็กได้รับประทานอาหารให้เพียงพอเหมาะสมกับวัย ส่งเสริมการรับประทานอาหารกลางวัน หลีกเลียงอาหารบางประเภท...” สอดคล้องกับ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักการเลือกบริโภค (แล้วแต่ถนัด และชอบ) การรู้จักบริโภคอาหารที่มีคุณค่า คุณประโยชน์ครบถ้วน ต้องแก่นิสัยการบริโภค (ต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็กๆ) การจัดกิจกรรมต้องมีความต่อเนื่อง ตามนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับสำนักงานเขตพื้นที่ ระดับโรงเรียนต้องชัดเจน อย่าเปลี่ยนแปลง เช่น ให้เด็กกายบริหารทุกเช้า ก็ต้องทำตลอด และ ตัวชี้วัดในการจัดกิจกรรมแต่ละด้านไม่ควรเยอะ เอาที่เป็นแก่น ๆ เพราะจะทำให้ยาก...”

การสร้างภูมิคุ้มกันให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติดภัยอื่น ๆ รอบด้าน มีกิจกรรมที่หลากหลายและต่อเนื่องทุกปี ดังคำกล่าวของ ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องมองว่า โลกคือห้องเรียนขนาดใหญ่ ทุก ๆ คนมีส่วนสำคัญในการพัฒนานักเรียนด้านร่างกาย ครอบครัวยจะต้องเน้นมากกว่าอยู่โรงเรียน เข้าถึงหัวใจนักเรียนว่า นักเรียนคิดอะไร ผู้ปกครองคิดอะไร ครูคิดอะไร สังคมคิดอะไร จะต้องคิดให้เข้มข้นขึ้นไปเรื่อย ๆ ครูจะต้องรักเด็กเท่าลูกหลาน ต้องคุยให้เด็กเข้าใจในด้านนี้ ครูจะต้องคิดก่อนเสมอว่า การจะทำอะไรจะต้องคุยกับนักเรียนก่อน แล้วบอกวิธีการ คุยกันเป็นระยะ ครูกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยสร้างภูมิคุ้มกันให้ปลอดภัยจากยาเสพติด และอันตรายต่าง ๆ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย...”

การปลูกฝังการแต่งกายที่สะอาด เป็นระเบียบและถูกต้อง ดังคำกล่าวของ วราภรณ์ สวยรูป (19 กรกฎาคม 2553) เกษร ทองแสน (12 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...การจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักและเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและภาวะโภชนาการของนักเรียน การสร้างภูมิคุ้มกันให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติดภัยอื่น ๆ รอบด้าน ปลูกฝังการแต่งกายที่สะอาด เป็นระเบียบและถูกต้องกิจกรรม (ต่อเนื่องทุกปี) แข่งขันกีฬาภายใน ภายนอก กิจกรรมแอโรบิกเพื่อสุขภาพ กิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ้มครองผู้บริโภค กิจกรรมอนามัยห่วงใยสุขภาพ กิจกรรมดาวพิเศษ กิจกรรมเพิ่มพื้นที่ดี ลดพื้นที่เสี่ยง กิจกรรมกินดี อยู่ดี มีน้ำใจ นำวิถีไทยสู่

ประชาธิปไตยแบบยั่งยืน กิจกรรมรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อ โรคระบาด กิจกรรมโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมลูกเสือจราจร กิจกรรมเพื่อนใจวัยรุ่น...”

สรุปได้ว่าแนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านร่างกายคือ การส่งเสริมให้เด็กได้รับประทานอาหารให้เพียงพอ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายที่ส่งเสริมให้เด็ก รู้จักการเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณค่า และสร้างภูมิคุ้มกันให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด และจาก อันตรายต่าง ๆ

3) กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

มีแผนงานหรือโครงการตรวจสุขภาพ โครงการส่งเสริม ด้านสุขภาพ การออกกำลังกาย มีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอจากทุกฝ่าย กำหนดช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน การนิเทศ ควบคุม กำกับ ตามตัวชี้วัด ดังคำกล่าวของ สมบัติ คุ้มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายที่นำไปสู่ความสำเร็จคือ การจัดกิจกรรมต้องกำหนดช่วงเวลาให้ชัดเจน ที่ผ่าน มาไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากพวกเราทำเป็นฤดูกาล จึงไม่ยั่งยืน แต่ถ้าทำเป็นวิถีชีวิตจะเกิดความ ยั่งยืน ที่สำคัญภารกิจของสถานศึกษาจะคล้ายคลึงกันแต่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละ โรงเรียน การนิเทศ กำกับ และสนับสนุนงบประมาณเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องจัดทำให้ และรู้จัก บูรณาการกิจกรรมให้สามารถครอบคลุมหลาย ๆ ด้าน...” และสอดคล้องกับ ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายคือ ผู้บริหาร ครู จะต้อง มีแผนงานหรือ โครงการตรวจสุขภาพ โครงการส่งเสริมด้านสุขภาพ มีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ ครูทุกคน ต้องมีข้อมูลน้ำหนักส่วนสูงของนักเรียนคว่าบกพร่องอย่างไร การจัดสรรงบประมาณไม่ควรจัดเท่ากัน จะต้องจัดตามความขาดแคลนและตามบริบทของโรงเรียน และสิ่งสำคัญในปัจจุบันคือ เราไม่ให้ความสำคัญกับวิชาสุศึกษา ทำอย่างไรเราจะโชว์ความเด่นของนักเรียนได้ เช่น วันนี้ใครแต่งกาย สะอาดที่สุด วันนี้ใครแปรงฟันสะอาดที่สุด บางครั้งผู้อำนวยการโรงเรียนอาจต้องลงไปตรวจคุ่มน้ำ ของหมู่บ้าน ช่วยกันซักมุ้ง ล้วงลึกถึงความเป็นอยู่ของผู้ปกครองนักเรียน โดยอาจให้ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ไปตรวจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไป ตรวจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นต้น และที่สำคัญจะต้องประสานเครือข่ายกับผู้เกี่ยวข้อง ในหน่วยงาน เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น...” และสอดคล้องกับ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) ที่กล่าวว่า “...ผู้ที่มีหน้าที่ส่งเสริมการรักสุขภาพให้กับนักเรียน คือทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ...”

มีนโยบายที่มีความต่อเนื่องสอดคล้องกับนโยบายทุกระดับ ให้มีหน่วยงานควบคุมหลักสูตร มีนโยบายในการสร้างพื้นที่คุณภาพ สื่อคุณภาพ ครอบครัวยุคคุณภาพ สังคมคุณภาพ มาตรการควบคุมความเสี่ยง การประสานงานกับองค์กรเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดังคำกล่าวของ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) ที่กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายคือ จัดทำแผนงาน มอบหมายโรงเรียนเน้นการออกกำลังกายให้เพียงพอ ส่งเสริมงบประมาณสนับสนุนอาหารกลางวันให้เพียงพอ...” กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ความต่อเนื่อง ของ นโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับสำนักงานเขตพื้นที่ ระดับโรงเรียนต้องชัดเจน อย่าเปลี่ยนแปลงและการควบคุมกำกับตามตัวชี้วัดในแต่ละด้านจะต้องไม่เยอะเอาที่เป็นแก่น ๆ เพราะทำได้ยาก...”

การสนับสนุนงบประมาณ อัตราส่วนในการจัดงบประมาณให้โรงเรียนที่ขาดแคลนจะต้องมากกว่าโรงเรียนทั่วไป ดังคำกล่าวของ โฉมทัย อุดมบุญญานุกภาพ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบาย ต้องกำหนดมาตรการโครงการ แผนงาน งบประมาณ กลยุทธ์ที่ชัดเจน หลักสูตรให้มีหน่วยงานที่ควบคุม มีมาตรการว่า อัตราส่วนในการจัดงบประมาณให้โรงเรียนที่ขาดแคลนจะต้องมากกว่าโรงเรียนทั่วไป จะต้องมิกกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ ที่สำคัญ จะต้องมีนโยบายในการสร้างพื้นที่คุณภาพ สื่อคุณภาพ ครอบครัวยุคคุณภาพ สังคมคุณภาพ มาตรการควบคุมความเสี่ยง การประสานงานกับองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง...”

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน คือ มีโครงการด้านสุขภาพ การจัดกิจกรรมให้ชัดเจน การนิเทศ ควบคุม กำกับติดตาม การสนับสนุนงบประมาณ มีนโยบายที่ชัดเจน การประสานงานกับองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ

1.2.2 ด้านสติปัญญา

1) เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

เด็กมีความรู้และมีวิธีเรียนรู้ มีความสามารถในการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านสติปัญญา เป้าหมายควรส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการคิด เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้ อย่างเหมาะสม...” ธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “ด้านสติปัญญา เราต้องมองว่า คนทุกคนเป็นทรัพยากรที่มีค่า สติปัญญาอาจไม่เท่ากัน เพียงแต่มีประสบการณ์ต่างกัน จึงสามารถพัฒนาได้ ขึ้นอยู่กับการฝึกฝน ทำอย่างไรจะให้เด็กมี

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะที่ผ่านมามีปัญหาก็คือ เด็กทำตามเพื่อน ไม่มีความเป็นผู้นำ...” เป้าหมายประการต่อมาคือมีความสามารถในการคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้ อย่างเหมาะสม มีเหตุผล คิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหา ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ได้ดังคำกล่าวของสมศักดิ์ สันวิลาศ (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านสติปัญญา ใช้ภาษาไทย ให้ถูกต้อง เป็นคนมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้...”

มีทักษะกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีทักษะการจัดการ อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ ดังคำกล่าวของ วราภรณ์ สวรูป (19 กรกฎาคม 2553) ที่กล่าวว่า “...นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน เขียน คิด วิเคราะห์ มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ มีทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ...” และ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...เด็กต้องมีความรู้และมีวิธีเรียนรู้ เด็กจะต้องมีความสามารถ (เอาความรู้ที่มีไปใช้ได้ใช้เป็น)...”

สรุปได้ว่าเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสติปัญญาคือมีความสามารถในการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามเกณฑ์มาตรฐานการสร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม มีเหตุผลมีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2) แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกันโดยไม่แยกส่วน จัดกระบวนการหลักสูตรใหม่ เรียนรวมก่อนแล้วค่อยขยาย เรียนภาษาไทย เด็กอ่านได้ คิดเลขเป็น เน้นความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ทำได้ ไม่บังคับครูสอนแบบเดียวกันทั่วประเทศ มีการทดสอบเพื่อจัดกลุ่มเด็ก และนำไปปรับฐานเพื่อโยกไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการที่แตกต่างกัน ดังคำกล่าวของ สมบัติ คุ้มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จะต้องบูรณาการ โดยบูรณาการหลักสูตรให้ได้ โดยเฉพาะโครงสร้างของหลักสูตร สารงานวิชาการ จะประกอบด้วย แผนการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ จะต้องนำมาล้อกันกับหลักสูตร จะโยกไปว่า จะทำอย่างไร เกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนทั้ง 5 ด้าน คำตอบก็คือ ต้องจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกัน โดยไม่แยกส่วน โครงสร้างเป็นหลักสูตรสถานศึกษาขงตลาดวิทยาคาร แยกเป็นหลักสูตรสถานศึกษา แบบแยกอาชีพ เด็กจะต้องมีเป้าหมายในชีวิตว่า จะเป็นอะไร มาทำไม ซึ่งมีอยู่ 5 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มอาชีพครู 2. กลุ่มอาชีพแพทย์พยาบาล สาธารณสุข 3. กลุ่มช่างวิศวกร 4. กลุ่มนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ตำรวจ

ทหาร 5. กลุ่มธุรกิจ พาณิชยกรรม การค้า บริการ เมื่อทราบเป้าหมายแล้วจะต้องจัดวิชาเสริมเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับกลุ่มอาชีพ เช่น วิชาเคมี กลุ่มแพทย์ และวิศวกร จะต้องเรียนต่างกัน กลุ่มวิศวกรอาจไม่จำเป็นต้องเน้นวิชาชีววิทยา และการจัดกิจกรรมจะต้องเชื่อมโยงกับคุณลักษณะของกลุ่มอาชีพที่สำคัญ โรงเรียนต้องจัดเวลาให้ชัดเจน ทั้งหลายทั้งปวงเกิดจากการวางระบบ ซึ่งสามารถบูรณาการในการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน ด้านสติปัญญา เราต้องดูเป้าหมายของเด็ก แล้วแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่มคือ ระดับบน คือ เด็กเก่ง ระดับกลาง คือ เด็กปานกลาง ซึ่งจะเป็นเด็กกลุ่มใหญ่ที่สุด ระดับล่างคือ เด็กอ่อน การเข้าเรียน ม. 1 และ ม. 4 มีการทดสอบเพื่อจัดกลุ่มเด็ก เสร็จแล้วนำไปปรับฐานเพื่อโยงไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการที่แตกต่างกัน ถ้าเราดึงเด็กระดับอ่อนได้คะแนน การพัฒนาก็จะกระตือรือร้นมาก แต่กลไกที่สำคัญก็คือ เน้นช่วงเวลากิจกรรมให้ยั่งยืนให้ชัดเจน ถ้าเราเน้นคุณธรรมกับเด็กก่อนจะได้เด็กกลุ่มใหญ่ เขาจะเก่งเอง จริง ๆ แล้วเด็กเก่งอยู่แล้ว เพียงแต่เรายังไม่สามารถส่งเสริมเขาตามความต้องการ ความถนัด เพราะเด็กเกิดมาจะได้ของขวัญคนละชิ้น คือความสามารถพิเศษของเขา ที่สำคัญชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องเน้นให้เด็กปรับตัวได้ รู้จักตนเอง การจัดกิจกรรมต้องเป็นความต้องการของนักเรียน ครู ชุมชน และวัฒนธรรมของโรงเรียน...” และ โนทัย อุคมนบุญญาภาพ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านสติปัญญา หลักสูตร 8 สาระการเรียนรู้มากเกินไป จะต้องมีการและบูรณาการ ดังนี้ ครูต้องเก่ง ครูต้องดี นักเรียนจะดี มาตรการเกี่ยวกับสมรรถนะนักเรียน learning style ให้ความสำคัญกับวิธีเรียนของนักเรียน ให้ความสำคัญตระหนักว่า นักเรียนมีวิธีเรียนแบบใด เช่น แบบฟังพา แบบอิสระแบบเลียนแบบ มาตรการสนับสนุนห้องเรียน ให้ลดปริมาณเด็กค้อยโอกาส ทำไม อย่างไรสนับสนุนด้านการลงทุน...” สอดคล้องกับ กวินทร์เกียรติ นนธ์พล (2553) กล่าวว่า “...ด้านสติปัญญา 1) จัดกระบวนการหลักสูตรใหม่ เรียนรวมก่อนแล้วค่อยขยาย เราไม่ควรทำหลักสูตร ป.1. ให้เหมือน ป.6 ป.1 ถึง ป.3 50% ของเวลาเรียน ต้องเรียนภาษาไทย (จะทางตรงหรือบูรณาการก็ได้) ให้เด็กได้อ่านได้เห็น ได้คิดเลข ป.4 ถึง ป.6 ต้องแตกเพิ่มไป 2) ถ้าทำให้อ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ จะทำให้เรียนวิชาอื่นก็ได้ บางวิชาโตแล้วค่อยเรียนก็ได้ (ค่อยให้รู้ถึงแก่น) 3) เน้นความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ทำได้ของ บลูม 4) อยู่บังคับครูสอนแบบเดียวกันทั้งประเทศ (ถ้ามีวิธีสอนที่ดีควรทำแล้วสำเร็จก่อนค่อยขยายผล)...”

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการคิด เช่น กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการกิจกรรมแก้ปัญหานักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา เป็นต้น การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ มีห้องสมุดที่ดี ครูใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาเด็ก จิตวิทยาพัฒนาการ และเชื่อว่าเด็กสามารถเรียนรู้ได้ ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางในการพัฒนาด้านสติปัญญา มีความเหมาะสมเนื่องจาก

ตอบสนองต่อความต้องการและพัฒนาการของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิด เช่น การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ที่มีความเหมาะสม...” และคล้ายคลึงกับ ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางการพัฒนา ต้องใช้กิจกรรมเน้นความหลากหลาย ใช้ความพยายามที่มากกว่า ครูใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาเด็ก จิตวิทยาพัฒนาการ และที่สำคัญ ครูต้องแก้ไขความคิดของตนที่มองว่าเด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ ในขณะที่ สมศักดิ์ สันวิลาส กล่าวว่า แนวทาง โรงเรียนจัดกิจกรรมสนับสนุนการแข่งขันเด็กกล้าแสดงออก มีห้องสมุดที่ดี แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ...”

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการ ดังคำกล่าวของ วราภรณ์ สวายุรูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทาง จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการ กิจกรรมแก้ปัญหาให้นักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ กิจกรรมฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสร้างมนุษย์สัมพันธ์เพื่อการปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข กลไกเชิงนโยบาย สนับสนุนกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริม ความเป็นเลิศด้านวิชาการ กิจกรรม ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และนิเทศการ จัดกระบวนการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนนิเทศการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กิจกรรม แข่งขันทักษะด้านวิชาการ ทักษะศึกษาแหล่งเรียนรู้ เข้าค่ายวิชาการ เข้าค่ายภาษาต่างประเทศ โครงการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หอมภาษา สอนเสริมคณิตศาสตร์ ดิวเข้มทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน...”

สรุปได้ว่าแนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสติปัญญาถือการมีหลักสูตรที่เหมาะสม กระบวนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการคิด กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการ กิจกรรมแก้ปัญหา นักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีกิจกรรมฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ ครูใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาเด็ก จิตวิทยาพัฒนาการ และเชื่อว่าเด็กสามารถเรียนรู้ได้

3) กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีนโยบายกว้างๆ ดูแลนักเรียนกลุ่มกลาง ๆ และท้าย ๆ มากที่สุดและสนับสนุนงบประมาณให้เป็นพิเศษ ดังคำกล่าวของสมบัติ กุ่มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกที่สำคัญก็คือ เน้นช่วงเวลากิจกรรม ให้ยั่งยืนให้ชัดเจน ถ้าเราเน้นคุณธรรมกับเด็กก่อนจะได้เด็กกลุ่มใหญ่ เขาจะเก่งเอง จริง ๆ แล้วเด็กเก่งอยู่แล้วเพียงแต่เรายังไม่สามารถส่งเสริมเขาตามความต้องการ ความถนัด เพราะเด็กเกิดมาจะได้ของขวัญคนละชิ้น คือความสามารถพิเศษของเขา ที่สำคัญ ม. 1 ถึง ม. 3 ต้องเน้นให้เด็กปรับตัวได้ รู้จักตนเอง การจัดกิจกรรมต้องเป็น

ความต้องการของนักเรียน ครู ชุมชน และวัฒนธรรมของโรงเรียน ส่วนชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการส่งเสริมความสามารถในการคิดของผู้เรียน...”
 ธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายจะต้องดูที่บริบทของเด็กแต่ละคน โดยผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องให้นโยบายกว้าง ๆ ว่า ต้องดูนักเรียนกลุ่มกลาง ๆ และท้าย ๆ มากที่สุด สนับสนุนให้งบประมาณกลุ่มนี้มาก ๆ...” และ โฉมทัย อุคมนบุญญาภาพ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านสติปัญญา มาตรการสนับสนุนห้องเรียนให้ลดปริมาณเด็กค้อยโอกาส ทำไม อย่างไรและสนับสนุนด้านการลงทุน

การนิเทศ ติดตามผล ส่งเสริมสนับสนุนให้ทั่วถึงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยการนิเทศทางไกล นิเทศการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวของ เกษร ทองแสน (12 กรกฎาคม 2553) และ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายด้านนี้ศึกษานิเทศก์ประจำเขตพื้นที่การศึกษาต้องนิเทศ ติดตามผล ส่งเสริมสนับสนุนให้ทั่วถึงทุกกลุ่มสาระอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรนิเทศทางไกลเพิ่มเติมด้วย

การจัดกิจกรรมแข่งขันทักษะในด้านวิชาการ จัดกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ เข้าค่ายวิชาการ เข้าค่ายภาษาต่างประเทศ จัดการเรียนรู้ด้วยโครงการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมหมอบภาษาสอนเสริมคณิตศาสตร์ กิจกรรมติวเข้มทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน มีมาตรการสนับสนุนห้องเรียนให้ลดปริมาณเด็กค้อยโอกาส สนับสนุนด้านการลงทุน การจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการ กิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เน้นช่วงเวลาดิจิทัลให้ยั่งยืนให้ชัดเจน ส่งเสริมนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ ความถนัด เน้นให้เด็กปรับตัวได้ รู้จักตนเอง การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู ชุมชน และวัฒนธรรมของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ดังคำกล่าวของ และ วราภรณ์ สวยรูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบาย สนับสนุน กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการ กิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาและการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง นิเทศการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมแข่งขันทักษะ ด้านวิชาการ ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ เข้าค่ายวิชาการ เข้าค่ายภาษาต่างประเทศ โครงการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมอบภาษา สอนเสริมคณิตศาสตร์ ติวเข้มทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน...”

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสติปัญญา คือผู้บริหาร โรงเรียนมีนโยบายในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการและ

ความถนัดของนักเรียน เช่น จัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมแข่งขันทักษะ ด้านวิชาการ ทักษะศึกษาแหล่งเรียนรู้ เข้าค่ายวิชาการ เข้าค่ายภาษาต่างประเทศ โครงการงาน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมอภาษา สอนเสริมคณิตศาสตร์ ทิวเข้ม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน มีการนิเทศ กำกับติดตาม

1.2.3 ด้านอารมณ์

1) เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง อารมณ์ดี จิตใจดี มีวุฒิภาวะไม่ก้าวร้าว มีเหตุผล มีสติ รู้จักคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ กล้าแสดงออก ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข...” ส่วน ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านอารมณ์ ปัญหาด้านอารมณ์พบว่า คนไทยอารมณ์เก็บกด เพราะไม่ค่อยแสดงออกเนื่องจากวัฒนธรรมเก่า ๆ ที่ครอบคลุมนอยู่ เช่น กลัวเขาวัว กลัวไม่เท่าเทียม เป็นต้น ดังนั้นจึงควรเน้นให้นักเรียนเป็นคนกล้าแสดงออก อารมณ์ดี ปรับอารมณ์เข้ากับสภาวะแวดล้อมได้...” คล้ายคลึงกับ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...นักเรียนต้องแสดงออกไม่ก้าวร้าวควยวาจาและทำทางพฤติกรรมต่าง ๆ ควบคุมอารมณ์ได้...” กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...เด็กจะต้องมีความดีทั้งคำพูดและการกระทำ เพราะจิตใจมันอยู่ข้างใน ดีในคือ คุณธรรม อารมณ์จิตใจ วุฒิภาวะดีนอก คือ การพูด การกระทำ หน้าที่ ภาวะผู้นำ...”

การปรับอารมณ์เข้ากับสภาวะแวดล้อมได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีสุนทรียภาพทางศิลปะและดนตรี ดังคำกล่าวของวราภรณ์ สวยรูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “นักเรียนเป็นคนมีเหตุผล รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง ไม่ก้าวร้าว มีสติ รู้จักคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และมีสุนทรียภาพทางศิลปะและดนตรี...” และ เกษร ทองแสน (12 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าในการแสดงออก และมีความกล้าในการตัดสินใจ...”

สรุปได้ว่าเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอารมณ์คือ การพัฒนา นักเรียนให้รู้จักควบคุมตนเองและการปรับอารมณ์เข้ากับสภาวะแวดล้อมได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีสุนทรียภาพทางศิลปะและดนตรี

2) แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การจัดหลักสูตรและกิจกรรมที่เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ของนักเรียน เช่น ละคร การใช้ข้อมูลเป็นเหตุผล การใช้ข้อมูลจากการค้นคว้า การโต้แย้งด้วยความคิดเห็นเน้นการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตสาธารณะ ดังคำกล่าวของ วราภรณ์ สวรูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ ฝึกการมีสติ โดยการสั่งสมาธิ สวดมนต์ทุกเช้า และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา...”

จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก ครูและผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างทางด้านอารมณ์ จัดกิจกรรมเน้นประชาธิปไตย จัดกิจกรรมและแนะแนว กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมให้เด็กเกิดความอดทน รอคอย ออกกำลังกาย เช่น การนั่งสมาธิ สวดมนต์ทุกเช้า ไม่ประจานนักเรียนต่อหน้าบุคคลอื่น และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางควรมีการจัดกิจกรรมที่เน้น การแสดงออกทางอารมณ์ของนักเรียน เช่น ละคร การใช้ข้อมูลเป็นเหตุผล การใช้ข้อมูลจาก การค้นคว้า โต้แย้งด้วยความคิด สนับสนุนเห็นด้วย และความคิดขัดแย้งไม่เห็นด้วย เน้นการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตสาธารณะ...” ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางคือ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก หรือเวลานักเรียนอยากร้องไห้ ก็ต้องให้เขาร้องไห้ ครูและผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างทางด้านอารมณ์ เพราะเด็กจะเลียนแบบครู เพราะครูอารมณ์ดีนักเรียนก็จะอารมณ์ดีด้วย...” คล้ายกับ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) ที่กล่าวว่า “...แนวทาง ครูเป็นแบบอย่างที่ดีจัดกิจกรรมเน้นประชาธิปไตย จัดกิจกรรมและแนะแนว กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์...” ในขณะที่กวิรินทร์เกียรติ นนธ์พละ (22 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านอารมณ์ถ้าอยากให้เด็กมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ควรจะหากิจกรรมให้เด็กเกิดความอดทน รอคอย ออกกำลังกาย เช่น การนั่งสมาธิ ที่สำคัญอย่าคำ หรือประจานนักเรียนต่อหน้าคนอื่น เพราะเด็กจะจำและแค้น จนฝังจิตใจจนโต...”

สรุปได้ว่าแนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอารมณ์คือ มีหลักสูตรและกิจกรรมที่เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ของนักเรียน โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย และการเป็นตัวอย่างที่ดี

3) กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

มีแผนพัฒนาด้านอารมณ์ การจัดภูมิทัศน์ที่ดี และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศิลปะและดนตรีจัด มีแผนงาน โครงการเกี่ยวกับการปรับอารมณ์นักเรียนกับสภาพแวดล้อม ดังคำกล่าวของดังกล่าวของ สมบัติ คุ้มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จะกำหนดในแผนแต่จริง ๆ แล้ว ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะโรงเรียนไม่กำหนดช่วงเวลาให้ชัดเจนเนื่องจากพวกเราทำเป็นฤดูกาล จึงไม่ยั่งยืน แต่ถ้าทำเป็นวิถีชีวิตจะเกิดความยั่งยืน...” และ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายเน้นการจัดภูมิทัศน์ที่ดี และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในด้านการจัดกิจกรรมศิลปะและดนตรี

การปลูกสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบ จัดโครงการเข้าค่ายเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับเขตพื้นที่ให้โรงเรียน ตลอดจนนโยบายให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้การเข้าค่าย การพัฒนาสาระณะจัดสรรงบประมาณ สนับสนุน ส่งเสริม ดังคำกล่าวของ ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายจะต้องจัดแผนงาน โครงการเกี่ยวกับการปรับอารมณ์นักเรียนกับสภาพแวดล้อม การปลูกสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบ...” และสมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบาย จัดโครงการเข้าค่ายเรียนรู้ต่าง ๆ ในระดับเขตพื้นที่ให้โรงเรียนส่งตัวแทนเข้าร่วม ตลอดจนนโยบายให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้การเข้าค่าย การพัฒนาสาระณะ และวารภรณ์ สวรูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบาย จัดสรรงบประมาณ สนับสนุน ส่งเสริม และนิเทศการจัดทำหลักสูตรการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ การออกเยี่ยมบ้าน การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมโฮมรูม การจัดเข้าค่ายอบรมคุณธรรม การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา และการจัดทัศนศึกษา...”

การนิเทศการจัดทำหลักสูตรการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ การออกเยี่ยมบ้าน การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมโฮมรูม การจัดเข้าค่ายอบรมคุณธรรม การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา และการจัดทัศนศึกษา มีคู่มือการติดตามนิเทศ ตรวจสอบกิจกรรมและโครงการ มีตัวชี้วัด กำกับแต่ละประเด็น มีนโยบาย โรงเรียนคุณภาพ ดังคำกล่าวของ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ควรจะมีกลไกคือ คนจะเป็นนักศึกษาควรตรวจสอบสุขภาพจิต ควรมีความนิ่งทางอารมณ์สูง เพราะจะทำให้ทนต่อภาวะทางอารมณ์ของเด็ก ควรให้คะแนนความสำคัญในด้านนี้มาก เน้นอารมณ์ดี เพราะถ้าเขาขาดวุฒิภาวะ จิตสับสนทางเพศควรให้ทำงานอย่างอื่น...” โฉมทัย อุดมบุญญาภาพ (2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบาย มาตรการ 5 กลยุทธ์ อะไรที่เป็นมาตรการ การติดตามนิเทศ ตรวจสอบกิจกรรมและโครงการ ให้มีคู่มือการติดตามเป็นเปอร์เซ็นต์ เน้นการติดตามให้มากขึ้น

ให้มีตัวชี้วัด กำกับแต่ละประเด็น มีนโยบายโรงเรียนคุณภาพ กลไกเชิงสังคมจะต้องเน้นสังคมคุณภาพ ครอบครัวอบอุ่น ครอบครัวคุณภาพ มีอะไรที่จะทำเพื่อสังคมหลังจากจบวิชาเรียน ให้ทำกับชุมชนและมีผู้รับรอง...”

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านอารมณ์คือมีแผนงาน โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาด้านอารมณ์ การจัดภูมิทัศน์ที่ดี โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมศิลปะและดนตรี จัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ การออกเยี่ยมบ้าน การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมโฮมรูม การจัดเข้าค่ายอบรมคุณธรรม การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา และการจัดทัศนศึกษา

1.2.4 ด้านสังคม

1) เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

ให้นักเรียนเข้าใจบทบาทการอยู่ในสังคม เป็นคนสำคัญของสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เข้ากับคนอื่นได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักแบ่งปัน มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านสังคม เป้าหมายมีความเหมาะสม เนื่องจากเน้นให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักแบ่งปัน มีความสามารถในการแก้ปัญหาและมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต...” สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...เป้าหมาย นักเรียนเข้าใจบทบาทการอยู่ในสังคม เป็นคนสำคัญของสังคม เข้ากับคนอื่นได้ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...บุคลิกภาพที่ดี คือ การพูดจา การแต่งกาย ให้ดูดี มีสง่า เป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี ซึ่งถือว่าเป็นด้านสังคม และวราภรณ์ สวรูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีจิตสาธารณะ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และสามารถนำหลักการประชาธิปไตยมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นนักประชาธิปไตย และสามารถนำหลักการประชาธิปไตยมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีบุคลิกภาพที่ดี เช่น การพูดจา การแต่งกายให้ดูดีมีสง่า เป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี เป็นต้น และมีจิตสาธารณะ ดังคำกล่าวของ โฉมทัย อุดมบุญญาคุณภาพ (20 กรกฎาคม 2553) ที่กล่าวว่า “...นักเรียนควรได้รับการพัฒนาให้เป็นคนไทยยุคใหม่ มีจิตสาธารณะ สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้ มีความภูมิใจในความเป็นไทย...” และธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ปัญหาในปัจจุบันคือสังคมเน้นระบบอุปถัมภ์ เป็นสังคมมีชนชั้น เน้นความรวย ดังนั้น การพัฒนานักเรียนจะต้องมีเป้าหมาย เพื่อสร้างเสริม สร้างนักประชาธิปไตย...”

สรุปได้ว่าเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสังคม คือ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักแบ่งปัน มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตสาธารณะ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

2) แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกันโดยไม่แยกส่วน จัดเวลาให้ชัดเจน จัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เช่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ประเด็นเหตุการณ์ การจัดกิจกรรมโดยการสนทนากันในปัญหาที่เป็นรากฐานของการเรียนรู้ กิจกรรมให้นักเรียนออกนอกกรอบไปนอกสังคมไทยเช่น ศึกษาดูงานต่างประเทศ เป็นต้น เน้นกระบวนการกลุ่ม การสอนโดยโครงงาน การทำงานกับคนอื่นอย่างมีเป้าหมาย เน้นวิชาปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักวิธีการทำมากกว่าท่องจำ ดังคำกล่าวของ สมบัติ คุ้มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จะต้องบูรณาการหลักสูตรให้ได้ โดยเฉพาะโครงสร้างของหลักสูตร สาระงานวิชาการ จะประกอบด้วย แผนการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ จะต้องนำมาล้อกันกับหลักสูตร จะโยงไปว่า จะทำอะไรเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนทั้ง 5 ด้าน คำตอบก็คือ ต้องจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกัน โดยไม่แยกส่วน ที่สำคัญโรงเรียนต้องจัดเวลาให้ชัดเจน เช่น การพัฒนานักเรียนด้านสังคม เกี่ยวกับความรักชาติ ศาสตร์กษัตริย์ การจัดกิจกรรมหน้าเสาธงจะชัดเจนในการเข้าแถวตอนเช้า นั่งสมาธิ 5 นาที เน้นช่วงเช้า กิจกรรมที่ยั่งยืน กลไกเชิงนโยบาย การจัดต้องกำหนดช่วงเวลาให้ชัดเจน ให้เป็นกระบวนการกลมกลืนกันไป ในลักษณะไฟสุ่มขอน ทำเรื่อย ๆ ไป ซึมไปเรื่อย ๆ จนเขาเกิดความเคยชิน และ ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางการพัฒนาคือ จัดกิจกรรมให้นักเรียนออกนอกกรอบออกไปนอกสังคมไทยให้ได้ อาจไปดูงานต่างประเทศ และ สมศักดิ์ สันวิลาส กล่าวว่า แนวทาง โรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ เน้นกระบวนการกลุ่ม การสอนโดยโครงงาน การทำงานกับคนอื่นอย่างมีเป้าหมาย...”

การจัดกิจกรรมให้รู้จักวัฒนธรรมประเพณีของไทยและของต่างประเทศ เลือกรูปแบบปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมให้เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ มีน้ำใจต่อกัน ดังคำกล่าวของ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...สังคมต้องเป็นวิชาปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เป้าหมาย เด็กต้องรู้จักวัฒนธรรม ประเพณี ของไทย และของเทศ เลือกรูปแบบปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เช่น ถ้าอยู่ในท้องถิ่นก็ใช้วัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ถ้าอยู่ต่างเมืองหรือนานาประเทศ ก็ สามารถปรับตัวเข้าเขาได้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนจะต้องมีอารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม แล้ว จะแสดงออกมาเป็นบุคลิกภาพ จัดกิจกรรมให้เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เวลาไปงานศพควรทำอย่างไร ไปในวัดโบสถ์ ควรทำอย่างไร ไปเที่ยวควรทำอย่างไร ใช้วิธีการทำมากกว่าท่องจำ...”

การปลูกฝังการเป็นคนมีจิตสาธารณะ ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี จัดตั้งคณะกรรมการสภาโรงเรียน โดยจำลองระบบการปกครองระดับประเทศมาใช้ในโรงเรียน กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพกับชุมชน ออกเยี่ยมบ้าน ติดตามระบบดูแล การเข้าค่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสรรหาคนดีศรีสังคม ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางควรมีการจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เช่น การจัดการเรียน การสอนโดยใช้ประเด็นเหตุการณ์ มีการจัดกิจกรรมโดยการสนทนากันในปัญหาที่เป็นรากฐานของการเรียนรู้...” และ วราภรณ์ สวยรูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จัดกิจกรรมเสริม ให้นักเรียนฝึกการทำงานร่วมกัน มีน้ำใจต่อกัน ปลูกฝังการเป็นคนมีจิตสาธารณะ ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี จัดตั้งคณะกรรมการสภาโรงเรียน โดยจำลองระบบการปกครองระดับประเทศมาใช้ในโรงเรียน กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพกับชุมชน ออกเยี่ยมบ้าน ติดตามระบบดูแล การเข้าค่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสรรหาคนดีศรีสังคม...”

สรุปได้ว่าแนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสังคมคือการมีหลักสูตรที่ความเหมาะสม จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีความหลากหลาย ปลูกฝังการเป็นคนมีจิตสาธารณะ ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

3) กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกล่อมเกลாதงจิตใจ จัดอย่างต่อเนื่องและเกิดเป็นนิสัย ดังคำกล่าวของ สมบัติ คุ้มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายการจัดต้องกำหนดช่วงเวลาให้ชัดเจน ให้เป็นกระบวนการกล่อมเกล่าให้ทำไปในลักษณะไฟสุ่มขอนทำเรื่อย ๆ ไป ซึมไปเรื่อย ๆ จนเขาเกิดความเคยชิน ส่วนชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า กลไกเชิงนโยบายมีความเหมาะสมเนื่องจากส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข...”

มีแผนส่งเสริมให้นักเรียนรักความเป็นไทย ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ปรับตัวให้อยู่ในสังคม ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เน้นการพัฒนาจิตสาธารณะ และ ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบายควรเน้นการพัฒนาจิตสาธารณะของคน...”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีโครงการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายเรียนรู้ต่าง ๆ มีมาตรการการนิเทศติดตามกิจกรรมและโครงการ มีคู่มือการติดตาม มีตัวชี้วัดกำกับแต่ละประเด็นของกิจกรรม กลไกเชิงสังคมจะต้องเน้นสังคมคุณภาพ ครอบครัวยุบอุ่น ครอบครัว

คุณภาพ ดังคำกล่าวของสมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ระดับเขตพื้นที่มีโครงการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนการนิเทศติดตามผล ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรม...” และสอดคล้องกับคำกล่าวของ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จัดกิจกรรมให้เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เวลาไปงานศพควรทำอย่างไร ไปในวัดในโบสถ์ควรทำอย่างไร ไปเที่ยวควรทำอย่างไร ใช้วิธีการทำมากกว่าท่องจำ...” และ โฉมทัย อุดมบุญญาภาพ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...มาตรการ 5 กลยุทธ์ อะไรที่เป็นมาตรการ การติดตามนิเทศ ตรวจสอบกิจกรรมและโครงการให้มีคู่มือการติดตาม เป็นเปอร์เซ็นต์ เน้นการติดตามให้มากขึ้น ให้มีตัวชี้วัด กำกับแต่ละประเด็น มีนโยบายโรงเรียนคุณภาพ กลไกเชิงสังคมจะต้องเน้นสังคมคุณภาพ ครอบครัวอบอุ่น ครอบครัวคุณภาพ มีอะไรที่จะทำเพื่อสังคมหลังจากจบวิชาเรียนให้ทำกับชุมชนและมีผู้รับรอง...”

จัดกิจกรรมให้เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้วิธีการทำมากกว่าท่องจำ ส่งเสริมกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพในชุมชน และมีจิตสาธารณะ ดังคำกล่าวของ วราภรณ์ สวयरูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุน จัดสรรงบประมาณ กำกับติดตามการดำเนินกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพในชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะฝึกให้นักเรียนปรับตัวให้อยู่ในสังคม ฝึกการเป็น ผู้นำ ผู้ตามที่ดี ฝึกการเป็นคนมีจิตสาธารณะ และกิจกรรมการเข้าค่ายพัฒนาผู้เรียน

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสังคม คือการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกล่อมเกลாதงจิตใจ เน้นการพัฒนาจิตสาธารณะ มีโครงการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มีมาตรการการนิเทศติดตาม มีคู่มือการติดตาม มีตัวชี้วัดกำกับแต่ละประเด็นของกิจกรรม จัดกิจกรรมให้เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ส่งเสริมกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพในชุมชน

1.2.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1) เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...มุ่งให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข...” และสอดคล้องกับ วราภรณ์ สวयरูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ คือ รักษาดี ศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ดำรงชีวิตตามแบบวิถีไทย ปฏิบัติตนโดยยึดหลักธรรมของการดำรงชีวิต ได้แก่ การวัชระธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม...”

และ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...เด็กจะต้องมีความดีทั้งคำพูดและการกระทำ เพราะจิตใจมันอยู่ข้างใน ดีในที่คือ คุณธรรม อารมณ์ จิตใจ วุฒิภาวะ ดีนอก คือ การพูด การกระทำ หน้าที่ ภาวะผู้นำ...”

นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ คือ รักชาติศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ดำรงชีวิตตามแบบวิถีไทย ปฏิบัติตนโดยยึดหลักธรรมของการดำรงชีวิตได้แก่ การละอาย สำนึกศีลธรรม และปัญญาธรรม ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความดีทั้งทางกายทางวาจาและทางใจ เคารพสิทธิของผู้อื่น เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ดังคำกล่าวของ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...นักเรียนต้องประพฤติตนเหมาะสมกับความเป็นไทย รักประเทศไทย พระมหากษัตริย์ นับถือศาสนาด้วยใจ...” และ ธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ปัจจุบันปัญหาก็คือ สังคมไทยเป็นสังคมปากว่าตาขยิบ มือถือสาปากถือศีล ดังนั้น เป้าหมายด้านคุณธรรมจริยธรรมจะต้องเอาคุณธรรมพื้นฐานให้ได้ รวมทั้งค่านิยมได้แก่ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน อาจไม่ต้องชาวสะอวดร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่จะต้องพัฒนาให้ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์...”

สรุปได้ว่า เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมคือมุ่งให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีคุณธรรมคุณธรรม ปฏิบัติตนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2) แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การบูรณาการ โครงสร้างของหลักสูตรในด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ ให้มีการสอดแทรกคุณธรรมในเนื้อหาทุกกลุ่มสาระ ดังคำกล่าวของ สมบัติ คุ้มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...บูรณาการหลักสูตรให้ได้ โดยเฉพาะโครงสร้างของหลักสูตร สารงานวิชาการ จะประกอบด้วย แผนการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ จะต้องนำมาล้อกันกับหลักสูตร จะโยงไปว่า จะทำอะไรเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม...” สอดคล้องกับคำกล่าวของ กัมพู พงษ์ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...มีการสอดแทรกคุณธรรมในเนื้อหาทุกกลุ่มสาระ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมจนกลายเป็นค่านิยมวัฒนธรรม ที่ถูกต้องดีงาม...”

การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม จนเป็นค่านิยมวัฒนธรรมที่ถูกต้องดีงาม เน้นการฝึกพัฒนาผู้บริหาร ครูเป็นตัวอย่าง ส่งเสริมกิจกรรมการตัดกบัตร พังเทิร์น บำเพ็ญประโยชน์ ธนาคารความดี เริ่มเรียนจากการปฏิบัติก่อน จากเล็ก ๆ ง่าย ๆ แล้วจะ

เชื่อมโยงกับคุณธรรมง่าย ๆ เช่น ตรงต่อเวลา ไม่ล้าชโมย รักสะอาด รับผิดชอบ ฝึกหน้าที่เล็ก ๆ น้อย ๆ ฝึกการเข้าแถวฝึก การอดทน จากนั้นค่อยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สอนโดยยกตัวอย่าง เล่านิทาน กรณีตัวอย่าง ปัจจุบัน ฝึกคิดวิจารณ์ว่า เรื่องนี้คืออะไร ซึมเข้าไปทีละเล็กทีละน้อย กรณีตัวอย่างง่าย ๆ ไปหากรณี โดยสอนสอดแทรกทุกรายวิชา ดังคำกล่าวของ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ต้องสั่งสอนแบบธรรมดา สอนภาษาบาลีกับเด็ก เริ่มเรียนจากการปฏิบัติก่อน จากเล็ก ๆ ง่าย ๆ แล้วจะเชื่อมโยง เอาแค่ ตรงต่อเวลาไม่ล้าชโมย รักสะอาด รับผิดชอบ ฝึกหน้าที่เล็ก ๆ น้อย ๆ ฝึกการเข้าแถวฝึกการอดทน จากนั้นค่อยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สอนโดยยกตัวอย่าง เล่านิทาน กรณีตัวอย่างปัจจุบัน ฝึกคิดวิจารณ์ว่า เรื่องนี้คืออะไร ซึมเข้าไปทีละเล็กทีละน้อย กรณีตัวอย่างง่าย ๆ ไปหากรณีใหญ่ๆ...”

จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม จัดอบรมเข้าค่ายพุทธบุตร จัดกิจกรรม อบรมคุณธรรมประจำ ทุกสัปดาห์ ทำจิตให้สงบโดยนั่งสมาธิพร้อมกันหน้าเสาธงทุกเช้า วันละ 5 นาที จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ตอบปัญหาธรรมะ โรงเรียนวิถิปุทธ ดังคำกล่าวของ ชีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...แนวทางการพัฒนาจะต้องเน้นการฝึก พัฒนาผู้บริหาร ครู ให้มีคุณธรรมจริยธรรมก่อน ทำให้เป็นตัวอย่าง พวกเราต้องทำ ปฏิบัติมีค่ากว่าการสอน คนส่วนใหญ่ จะทำแยกส่วน ซึ่งจริง ๆ แล้วไม่ใช่ การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมจะต้องบูรณาการ เน้นการ เปลี่ยนแปลงให้ชัดเจน จะต้องดูว่าบริบทขณะนั้น ในสังคมเราควรเน้นคุณธรรมอะไร และอย่างไร จะต้องจุดจุดด้อยและปล่อยจุดเด่นให้ได้ จะต้องทำความเข้าใจให้ได้ว่า การเปลี่ยนแปลงไม่มีอะไร ที่ไม่ขัดแย้ง ทำอะไรจะต้องมองให้รอบด้าน เช่น การสอนกฏจราจร ครูคุยด้วยกันเรื่องกฏจราจร มีความรู้ดีมาก พอออกจากโรงเรียนครูก็โดนตำรวจจับ ยังไม่มีความสำนึกว่าตนเองผิด แต่กลับนึก ถึงผู้กำกับ และทำให้ไม่ต้องถูกจับได้ ซึ่งเป็นมุมมองที่ไม่ถูก เป็นต้น และสมศักดิ์ สันวิลาศ (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมการตักบาตร ฟังเทศน์ บำเพ็ญประโยชน์ ธารณาการความดี...” สอดคล้องกับคำกล่าวของ วราภรณ์ สวयरูป (19 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยสอนสอดแทรกทุกรายวิชา จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม จัดอบรมเข้าค่ายพุทธบุตร จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมประจำทุกสัปดาห์ ทำจิตให้สงบ โดยนั่งสมาธิพร้อมกันหน้าเสาธงทุกเช้าวันละ 5 นาที จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา วันกตัญญูตา สถาบัน ตอบปัญหาธรรมะ เข้าร่วมโครงการปลูกต้นกล้าผู้นำแห่งความดี อุบาสิกาแก้วหน่ออ่อน โรงเรียนวิถิปุทธ บรรพชาพระภิกษุ 100,000 รูป

สรุปได้ว่าแนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมคือการบูรณาการด้านคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตรและการสอดแทรกในกิจกรรมการ

เรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติกิจกรรมจากแบบอย่างที่ดี

3) กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

มีแผนในการกำหนดช่วงเวลาจัดกิจกรรมให้ชัดเจน จัดกิจกรรมที่เป็นกระบวนการ กลุ่มเอกลาจิตใจ จัดต่อเนื่อง ดังคำกล่าวของ สมบัติ คุ่มครอง (16 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...การจัดกิจกรรมตามแผนต้องกำหนดช่วงเวลาให้ชัดเจน ให้เป็นกระบวนการกลุ่มเอกลา ให้ทำไปในลักษณะไฟสุมขอน ทำเรื่อยๆไป ชิมไปเรื่อย ๆ จนเขาเกิดความเคยชิน คล้ายคลึงกับ กวินทร์เกียรติ นนธ์พละ ที่กล่าวว่า ที่สำคัญนโยบายต้องต่อเนื่อง ชัดเจน ตัวชี้วัดเลือกเอาพฤติกรรมหลัก ๆ ไม่มาก เช่น เอื้อเพื่อเอื้อแก่ ควรพูดตอนโตแล้ว เพราะถ้าเด็กยังไม่อิม มันไม่มีทางเอื้อเพื่อหรือ แต่การแบ่งปันสามารถพูดได้ ปรับใช้คำให้ง่ายๆเช่น คุณธรรมว่าเสียสละ ปรับเป็น แบ่งปัน เมตตากรุณา ปรับเป็นไม่รังแกเพื่อน เป็นต้น สอดคล้องกับ สมศักดิ์ สันวิลาส (13 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ต้องมีโครงการคุณธรรมนำปัญญา สนับสนุนโรงเรียน นิเทศติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง...”

การจัดกิจกรรมนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม และจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย ทุกกิจกรรมมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ดังคำกล่าวของ วราภรณ์ สวयरูป (19 กรกฎาคม 2553) และ เกสร ทองแสน (12 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม และจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย ทุกกิจกรรมมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กิจกรรมบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ...”

การเน้นอุดมการณ์ของครูให้ปลูกฝังเป็นอุดมการณ์ของชาติ ให้สังคมรับรองผล ด้านคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาครอบครัวคุณภาพ สื่อคุณภาพ และพื้นที่คุณภาพ ให้มีมาตรการที่ร่วมประสานงานกับองค์กรเครือข่าย ยกย่องกรณีตัวอย่างของชุมชน คนดีของชุมชนทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ดังคำกล่าวของ ชุมพล ภูโอบ (14 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีให้กับนักเรียน มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม...” สอดคล้องกับ ธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ (21 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...จะต้องยึดหลักในความพอเพียง เน้นอุดมการณ์ของครูให้ปลูกฝังอุดมการณ์ของชาติ โดยมองว่าคุณภาพของนักเรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู คุณภาพของครูขึ้นอยู่กับคุณภาพผู้บริหาร คุณภาพผู้บริหารขึ้นอยู่กับคุณภาพผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ คุณภาพผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ขึ้นอยู่กับคุณภาพเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณภาพเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐานขึ้นอยู่กับคุณภาพรัฐมนตรี คุณภาพรัฐมนตรีขึ้นอยู่กับคุณภาพนายกรัฐมนตรี คุณภาพนายกรัฐมนตรีขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชน...”

การจัดกิจกรรมที่หลากหลายในรูปแบบการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในด้านคุณธรรม ดังคำกล่าวของ โฉมทัย อุดมบุญญาภาพ (20 กรกฎาคม 2553) กล่าวว่า “...ด้านคุณธรรมจริยธรรม ต้องให้สังคมรับรองผลด้านคุณธรรมจริยธรรม ครอบครัวคุณภาพ สื่อคุณภาพ พื้นที่คุณภาพ ให้มีมาตรการที่ร่วมประสานงานกับองค์กร เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำรวจ องค์กรบริหารส่วนตำบล ยกย่องกรณีตัวอย่างของชุมชน คนดีของชุมชนทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ให้มีชุดติดตาม นิเทศ ตรวจสอบว่า คุณธรรมอะไรจะเป็นวิถีชีวิตได้ ซึ่งจะเป็นความ ยั่งยืน...กิจกรรมโครงการคุณธรรม กิจกรรมคลินิกคุณธรรม ”

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมคือ มีแผนการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน มีโครงการที่หลากหลายและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย โครงการยกย่องกรณีตัวอย่างของชุมชน กิจกรรมโครงการคุณธรรม กิจกรรมคลินิกคุณธรรม กิจกรรมการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

1.3 การศึกษาพหุกรณี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาพหุกรณี (multi-case study) จากการศึกษาโรงเรียน ต้นแบบ 3 แห่ง คือ โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น ระหว่างวันที่ 15 - 17 มีนาคม 2553 โรงเรียนชุมชน บ้านหนอง่างซัน ระหว่างวันที่ 18 - 22 มีนาคม 2553 และ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ระหว่าง วันที่ 9 - 12 มีนาคม 2553 เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำร่างข้อเสนอ เชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สรุปได้ดังต่อไปนี้

1.3.1 การศึกษาสภาพทั่วไป

- 1) กรณีศึกษาที่ 1 โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น, 2552)
ประวัติการจัดตั้งโรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น ตั้งอยู่เลขที่ 34/1 ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ 7 ไร่ 2 งาน 94 ตารางวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2497 โดยได้รับงบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ ทำการ ก่อสร้างขึ้นในบริเวณของสโมสรข้าราชการเก่าและในขณะที่ทำการก่อสร้างยังไม่เสร็จเรียบร้อย

ได้ใช้ห้องประชุมของโรงเรียนสนามบินเป็นที่เรียนก่อนรับนักเรียน ครั้งแรกเปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีนักเรียนจำนวน 20 คน นักเรียนส่วนมากเป็นบุตรหลานของข้าราชการในจังหวัดขอนแก่น นางเรณู ภาวะจิตติ ดำรงตำแหน่งครูใหญ่เป็นคนแรก และในเดือนธันวาคม พ.ศ.2497 ได้ย้ายจากโรงเรียนสนามบินมาทำการสอนที่โรงเรียนแห่งใหม่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนในปัจจุบัน ปัจจุบัน นายฉลวย หล่องบุตร ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน

การแบ่งกลุ่มงาน

โรงเรียนอนุบาลขอนแก่นมีการแบ่งงานในการบริหารงานคือ 1) กลุ่มงานวิชาการ 2) กลุ่มงานบริหารงานบุคคล 3) กลุ่มงานแผนงานและงบประมาณ 4) กลุ่มงานอำนวยการ 5) กลุ่มงานกิจการนักเรียน

ข้อมูลหลักสูตร

โรงเรียนจัดการศึกษาเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี ระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีชมรม 5 ชมรม คือ ชมรมรักการอ่าน ชมรมส่งเสริมศักยภาพทางวิชาการ ชมรมคอมพิวเตอร์ ชมรมศิลปะ และชมรมพลศึกษา และมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program)

ข้อมูลบุคลากร นักเรียน

โรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 78 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 3,281 คน ครู 138 คน พนักงานราชการ 1 คน เจ้าพนักงานการเงิน และบัญชี จำนวน 1 คน เจ้าพนักงานพัสดุ 1 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 3 คน

ผลการศึกษาเอกสารด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์

ภายในปี 2557 โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น เป็นองค์กรจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการสู่สากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาไทย เทคโนโลยีที่ทันสมัย บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ และพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

พันธกิจ

- (1) พัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด โดยมุ่งพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ผู้ความเป็นเลิศทางวิชาการให้สามารถแข่งขันทั้งระดับประเทศและสากล
- (2) ปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดในตัวผู้เรียน เน้นความเป็นไทย สืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (3) บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี
- (4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีคุณภาพ

เป้าประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความต้องการอย่างเต็มศักยภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้อันเป็นสากล มีทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี มีภูมิปัญญา สามารถดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข

ยุทธศาสตร์

- (1) การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน
 - (2) การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ
 - (3) การประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ผู้ความเป็นเลิศ
- 2) กรณีศึกษาที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉั้น (โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉั้น, 2552)

ประวัติการจัดตั้ง

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉั้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ถนนรัตนน้อย-นาเหนือ เลขที่ 65 หมู่ที่ 4 บ้านโนนสะอาด ตำบลย่างฉั้น อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2476 ครั้งแรกตั้งมีชื่อว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลโพนทองวัดสระพังทอง ต่อมาปี พ.ศ.2501 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนสระพังทองวิทยาคาร และเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉั้น ในปี พ.ศ.2518 มีเขตบริการคือ หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 ตำบลย่างฉั้น อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การแบ่งกลุ่มงาน

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉี้น มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารออกเป็น 4 งานหลักคือ 1) งานวิชาการ 2) งาน ธุรการ การเงินและพัสดุ 3) งานบริหารงานบุคคล 4) งานบริหารทั่วไป

ข้อมูลหลักสูตร

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉี้น จัดการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี ระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.- 3 โรงเรียนกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อมูลบุคลากร นักเรียน

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉี้น มีนักเรียน 385 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 25 คน

ผลการศึกษาด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

โรงเรียนนำอยู่ ผู้เรียนมีความสุข มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต จิตเปี่ยมคุณธรรม นำ ICT มาใช้ ให้ชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ครูมืออาชีพ

พันธกิจ

- (1) จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- (2) ส่งเสริม/พัฒนา ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความสุขภาคี มีคุณธรรม/จริยธรรม และร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

(3) จัดการศึกษาให้ทั่วถึงในกลุ่มเด็กวัยเรียนอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

(4) จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านอาชีพและมีการเรียนรู้

ตลอดชีวิต

(5) พัฒนาศักยภาพใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ

(6) พัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษา การเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ

(7) ส่งเสริมและแสวงความช่วยเหลือ ความร่วมมือจากชุมชนและองค์กร อื่นๆ

(8) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูมืออาชีพ
เป้าประสงค์

(1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ที่ดีมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

(2) นักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

(3) นักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 มีคุณธรรม/จริยธรรม

(4) โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการ โดยใช้ ICT เพื่อส่งเสริมสนับสนุนใน
ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิชาการ และกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพ มีความสามารถ มี
วิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวัฒนธรรมในการปฏิบัติงานร่วมกัน ตามแนวทาง
ปฏิรูปการศึกษาโดยใช้ ICT เป็นเครื่องมือ

(6) ชุมชนและทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา

(7) บุคลากรในโรงเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีสุขภาพดี นักเรียน มีสมรรถภาพ
ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์

(1) จัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

(2) ส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนมีศักยภาพ และประสานประโยชน์ร่วมกัน

(3) ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองเพื่อก้าวไปสู่ครูมืออาชีพ

(4) ส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ

ของท้องถิ่น

(5) ให้ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาทั้งในระบบ และนอกระบบ ทุกคน

ตามอัตรายศัย

(6) ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดส่งเสริมสุขภาพ

3) กรณีศึกษาที่ 3 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์, 2552)
ประวัติการจัดตั้ง

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ตั้งอยู่เลขที่ 66 ถนนอรุณเปศล ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2446 โดยเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาวิระวงศ์ (ฮ่วน
ติสโส) เป็นผู้ก่อตั้ง ในปีแรกที่เปิดสอน มีครู 3 คน เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 50 คน พ.ศ.2456 ย้ายไปเรียนที่วัดใต้โพธิ์คำ พ.ศ.2460
ย้ายไปเรียนที่เรือนจำเก่า พ.ศ.2462 ย้ายไปเรียนที่สโมสรเสือป่า พ.ศ.2472 ย้ายไปเรียนที่วัด
หอไตรปฏิภนการาม พ.ศ.2471 ย้ายไปเรียนที่ศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์ เพราะโรงเรียนถูกไฟไหม้

พ.ศ.2474 ย้ายมาเรียนในพื้นที่ปัจจุบัน และสร้างอาคารเรียนหลังแรกและบ้านพักครู พ.ศ.2484 เปิดสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษา

การแบ่งกลุ่มงาน

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ มีการแบ่งกลุ่มงานดังนี้ 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มบริหารงานวิชาการ 3) กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน 4) กลุ่มบริหารงานทั่วไป

ข้อมูลหลักสูตร

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จัดการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีหลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษ ได้แก่ โครงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English Program) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางภาษา (Talented Students in Languages : TSL)

ข้อมูลบุคลากร นักเรียน

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 78 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 4,318 คน ครู 182 คน ครูอัตราจ้าง 16 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 12 คน ลูกจ้างชั่วคราว 11 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 11 คน

ผลการศึกษาเอกสารด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

เป็นผู้นำทางวิชาการ มีคุณธรรม นำเทคโนโลยี ดำรงตนบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีคุณภาพตามมาตรฐาน

พันธกิจ

- (1) จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ตามความถนัดความสามารถ ความสนใจมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ
- (2) จัดส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทางราชการ ชุมชน และท้องถิ่นที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม
- (3) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ มีวิสัยทัศน์

(4) จัดส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและดำรงตนแบบเศรษฐกิจพอเพียง

(5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตและบุคลิกที่ดี ปลอดภัย จากโรคและสิ่งเสพติดดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

เป้าประสงค์

(1) ผู้เรียนทุกคน ได้รับการพัฒนาและเรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง

(2) ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม

(3) ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์และมีวิสัยทัศน์

(4) ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและดำรงตนแบบเศรษฐกิจพอเพียง

(5) ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตและบุคลิกที่ดี ปลอดภัยจากโรคและสิ่งเสพติดดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ยุทธศาสตร์

(1) ปฏิรูปการเรียนรู้

(2) สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) ระดมและจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(4) เพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(5) พัฒนาการศึกษให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา

ปรัชญา

การศึกษาคือชีวิต

1.3.2 ผลการศึกษาการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนต้นแบบ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ทั้ง 3 กรณี ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านร่างกาย

เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

นักเรียนมีสมรรถภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนมีสมรรถภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน

กล่าวคือนักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีน้ำหนัก 29 กิโลกรัม และ 32 กิโลกรัม นักเรียนชาย-หญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีส่วนสูง 140 เซนติเมตร และ 143 เซนติเมตร และสอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างฉัน (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนมีสมรรถภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง มีพละนามัยสมบูรณ์ สุขภาพจิตและบุคลิกที่ดี สอดคล้องกับคำกล่าวของ ฉลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ด้านร่างกาย เป็นกลุ่มสาระพลศึกษา และสุขศึกษา มีเป้าหมายคือการทำให้นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง มีพละนามัยสมบูรณ์...” และสอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์, 2552) มีเป้าหมายให้นักเรียน มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตและบุคลิกที่ดี ปลอดภัยจากโรคและสิ่งเสพติด ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สิทธิชัย โภคาทรัพย์ (2553) ปราณีต ฉายจิตร (2553) จิรายุทธ เวียงอินทร์ (2553) และดาวรณ์ พลดี (2553) กล่าวสอดคล้องกันว่า “...มีการส่งเสริมการออกกำลังกาย มีนักกีฬาระดับเหรียญทองระดับเยาวชนแห่งชาติ...”

นักเรียนปลอดภัยจากโรคและสิ่งเสพติด ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รู้จักเลือกบริโภคอาหาร ดังคำกล่าวของเสน่ห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...เห็นด้วยกับการมองทั้ง 5 กรอบนี้ เพราะที่ผ่านมาเราไปตามมิติของฝรั่ง ซึ่งเป้าหมายไปพูดศัพท์ที่สูงเกินไปแล้วสื่อไม่เข้าใจ ในปัจจุบัน โรงเรียนเราได้ดำเนินการทางด้านร่างกาย เรามีความเชื่อว่าสติปัญญาที่ปราดเปรื่อง ต้องอยู่บนร่างกายที่สมบูรณ์ ในส่วนนี้เราจะมองตั้งแต่ อาหาร น้ำดื่ม เราจัดบริการโรงอาหารที่มีคุณภาพ เครื่องอุปโภคบริโภคทุก ๆ อย่างที่เข้าสู่ตัวเด็กนอกจากนี้เรื่องการออกกำลังกายให้เหมาะสม และให้ความรู้เรื่องเลือกบริโภค การรู้เรื่องการออกกำลังกาย ส่งเสริมเรื่องการออกกำลังกาย เป้าหมายนักเรียนทุกคนต้องได้รับการดูแลด้านสุขภาพ มีอาหารที่เพียงพอ โรงเรียนเรานักเรียนสามารถรับประทานอาหารเช้าได้ตลอดเวลาเมื่อหิว เปิด 7.00 น. ปิด 14.00 น. นักเรียนไม่มีหิว เพราะที่ผ่านมาให้เด็กทานข้าวเฉพาะพักเที่ยง จึงมีเด็กป็นร้วออกไป สอบถามว่าหิว จึงไปรับประทานอาหารเช้าก็เลยพยายามแก้ไขปัญหาคิด ได้ดื่ม ได้ทาน ได้อิม ก่อนที่จะเข้าเรียน ได้มีทักษะการออกกำลังกาย...” ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) และสอดคล้องกับ พิระพัฒน์ ทุนศิริ (2553) และสมพร แสนผล (2553) กล่าวสอดคล้องกันว่า “...โรงเรียนมีเป้าหมายให้นักเรียนต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดและอบายมุข และที่สำคัญนักเรียนส่วนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถจะต้องมีความเป็นเลิศในด้านกีฬา...”

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย มีเป้าหมายมุ่งเรื่องการมีสุขภาพที่ดี มีความปลอดภัย ร่างกายและสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง ปลอดภัยจากสารเสพติด และโรคเอดส์ มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เห็นคุณค่าการออกกำลังกาย และรู้จักเลือกบริโภคอาหารและเข้าใจในการพัฒนาร่างกาย

แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพ การส่งเสริมการออกกำลังกาย สอดคล้องกับการศึกษาเอกสาร โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น, 2552) มีแนวทางการพัฒนาโดยมีกิจกรรมการประกันอุบัติเหตุนักเรียน กิจกรรมกีฬาภายใน กิจกรรมอาหารกลางวัน และศิริลักษณ์ พิมพ์พงษ์ (2553) กล่าวว่า "...1) ต้องมองภาพว่า 8 กลุ่มสาระ และ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ถ้าถามว่าด้านร่างกายเราใช้ การศึกษาโดยเข้าใจสมองเข้ามา กิจกรรมหน้าเสาธง 5 กิจกรรม รำไทย ท่องสูตรคูณประกอบการเต้น กิจกรรม 5 ส. (เพลงคุณลำไย) มวยไทย เอาหลักการศึกษามาเข้าใจสมองมาจัดเพื่อเป็นการกระตุ้นให้สมองทำงานก่อนจะเริ่มเข้าเรียน โดยทำทุกวัน 2) โครงสร้างในชั่วโมงพลศึกษาก็จะมีกิจกรรมการศึกษาตามหลักสูตร 3) กีฬาแข่งปีละ 1 ครั้ง 4) ทุกคนเข้าร่วม 4) อาหารกลางวันร้อยละ 100 รับประทานอาหารอย่างมีคุณค่า มีครูดูแลโดยตรง..."

ส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านกีฬาตามความถนัดของนักเรียน มีสุขภาพกาย มีบุคลิกภาพที่ดี และมีคุณภาพชีวิตที่ดี คำกล่าวของ ฉลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวเพิ่มเติมว่า "...ด้านร่างกาย เป็นกลุ่มสาระพลศึกษาและสุขศึกษา โดยพยายามจัดบุคลากรให้สอดคล้องกับความสามารถ ยกตัวอย่าง ครูที่จบเอกพลศึกษามีไม่พอ ต้องจ้างบุคลากรภายนอกมาเสริม การทำให้เด็กมีสุขภาพแข็งแรง มีพละนามัยสมบูรณ์นั้น ขอเรียนว่าชั่วโมงนี้จะมีสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ให้เด็กได้เรียนพลศึกษาเพราะเด็กนักเรียนชอบ ได้เน้นให้เด็กพัฒนา ตอนเช้าทุกเช้า มีกิจกรรมหน้าเสาธง ทุกเช้าให้นักเรียนออกกำลังกาย ยกเว้นวันอากาศไม่ดี ครูก็ทำด้วย ครูฝรั่ง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ สลับเพลง เรื่องของการแข่งขันกีฬาแม้ว่าโรงเรียนเราจะเน้นด้านการเรียนแต่การกีฬาก็ไม่ได้ลืมนะ เช่น เราส่งนักกีฬาไปร่วม ชนะหรือแพ้ไม่ถือว่าสำคัญ แต่ถือว่าให้เด็กได้เข้าร่วม รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักให้อภัย อีกส่วนหนึ่งมีนักเรียนที่ผู้ปกครองพร้อม เช่น ดิโกล์ฟ วายน้ำ ชนะเลิศระดับชาติ หากชนะได้เด็กที่ชนะเราก็จะชื่นชมในวันอังคาร เรียกว่าวันเกียรติยศ หน้าเสาธง และทำป้ายหน้าโรงเรียน..." สอดคล้องกับ และการศึกษาเอกสารของ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์, 2552) พบว่า มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย โดยจัดกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพอนามัย การพัฒนาสุขภาพอนามัยจากกิจกรรมตรวจสอบคุณภาพอาหาร กิจกรรมรณรงค์ในวันงดสูบบุหรี่โลก กิจกรรมสารเสพติดและโรคเอดส์

มีหลักสูตรและกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาร่างกาย ส่งเสริมการรับประทานอาหาร ให้ครบห้าหมู่ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเสนห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า "...แนวทาง เรามีแผนงาน โดยจะมอบให้กลุ่มสาระพลศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการออกกำลังกาย ส่วนด้านโภชนาการมอบให้ฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นผู้ดูแล รายละเอียดอยู่ในแผน..." และ

สอดคล้องกับอุดม กัสมัง (2553) ที่กล่าวว่า “...ด้านร่างกาย เรามีโครงการที่บรรจุในแผนอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะ 8 กลุ่มสาระต่างเน้นการพัฒนาร่างกาย โดยเฉพาะกิจกรรมกลุ่มสาระพลศึกษา สุขศึกษา ได้ดำเนินการในส่วนนี้นอกจากทฤษฎี ด้านการปฏิบัติด้านกีฬา กรีฑา ทุกประเภท โรงเรียนก็ได้ส่งเสริมพัฒนานักเรียนด้านร่างกายอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการเรียนการสอนของครู การจัดแข่งขันกีฬาภายใน การแข่งขันกีฬาเขต จังหวัด ภูมิภาค ประเทศ โดยเฉพาะในระดับประเทศ ในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา นักเรียนเราได้สร้างชื่อเสียงให้จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเฉพาะวอลเลย์บอล ชายหาดรองชนะเลิศ ฟุตบอลแชมป์โกลด์คัพ บาสเกตบอลแชมป์จังหวัด เป็นตัวแทนเขต...” และจากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชั้น (2552) มีแนวทางในการพัฒนาสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงโดยการจัดการบริการให้ดื่มนมฟรี อาหารกลางวัน ตรวจสอบสภาพภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดทำสถิติรายงานน้ำหนัก ส่วนสูงของนักเรียน จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและป้องกันการติดยาเสพติด ให้คำแนะนำด้านการส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพ มีชมรมส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย ส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านกีฬาตามความถนัดของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) ที่กล่าวว่า “...แนวทางจะมีโครงการส่งเสริมกีฬาทุกประเภท มีชมรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้านกีฬาให้เด็กมีผลกำลั เพราะว่ามันเป็นสัญลักษณ์ว่าถ้าร่างกายดีสุขภาพ ก็ดีด้วยเพราะฉะนั้นเราจึงส่งนักเรียนไปแข่งขันในระดับภาค ในด้านผู้เรียน ขณะนี้เราส่งเสริม แอโรบิก ทุกวันศุกร์ตอนเย็นมีการเดินแอโรบิกเป็นประจำและที่สำคัญมีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทด้วย โดยมาเป็นวิทยากร และเข้าร่วมกับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป...”

สรุปได้ว่าแนวทางในการพัฒนานักเรียนด้านร่างกายคือการส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพ การส่งเสริมการออกกำลังกายและความเป็นเลิศทางด้านกีฬาตามความถนัดของนักเรียน มีสุขภาพกาย มีบุคลิกภาพที่ดี และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหลักสูตรและกิจกรรม ที่ส่งเสริมการพัฒนา ร่างกาย ส่งเสริมการรับประทานอาหารให้ครบห้าหมู่ จัดสิ่งแวดล้อมที่ดี

กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ การจัดกิจกรรมพัฒนาร่างกายโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และบุคลิกที่ดี ปลอดภัยจากโรค และสิ่งเสพติด สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) ได้เสนอกฎกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย คือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ร่างกายได้มีการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย จัดให้มีชมรมพลศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) ได้เสนอกฎกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย คือจัดกิจกรรมหลากหลายให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และบุคลิกที่ดี ปลอดภัยจากโรค และสิ่งเสพติด

จัดสถานที่และสิ่งแวดลอมให้เอื้อต่อการพัฒนาร่างกาย ดังคำกล่าวของ เสน่ห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...กลไกเชิงนโยบาย ยึดกลไกว่าทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นในชั้นเรียนและโรงเรียนต้องตอบได้ว่านักเรียนได้อะไรจากกิจกรรม กลยุทธ์ ทำแล้วต้องเกิดการเปลี่ยนแปลง มีกลยุทธ์ที่ส่งเสริมในการจัดสถานที่และสิ่งแวดลอมให้เอื้อต่อการพัฒนาร่างกาย...”

การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพ สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างซัน (2552) ได้เสนอกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย คือ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดส่งเสริมสุขภาพ จัดกิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จัดสถานที่และสิ่งแวดลอมให้เอื้อต่อการพัฒนาร่างกาย ซึ่งศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) ได้กล่าวว่า “...ให้ข้อคิดเกี่ยวกับกลไกเชิงนโยบายด้านร่างกายสอดคล้องกันว่า โรงเรียนของเราอาจเห็นอยู่อย่างหนึ่งคือ ไม่มีครูกีฬา แต่ใช้วิธีการจ้างครูที่จบมา และมีความสามารถด้านกีฬามาเป็น จ้างโดยใช้งบประมาณเงินรายหัวของนักเรียน 2 คน และใช้วิทยากรในท้องถิ่นเข้ามาช่วย เขาดำเนินการจนประสบผลสำเร็จเพราะว่าเด็กเข้าแข่งขันในระดับภาคได้ ก็ถือว่าประสบความสำเร็จในด้านนี้...”

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย คือผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม กำกับติดตาม มีกลยุทธ์ที่ดี โดยจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และบุคลิกภาพที่ดี ปลอดภัยจากโรคและสิ่งเสพติด ทำแล้วต้องเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพ

2) ด้านสติปัญญา

เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้ ด้านการคิดวิเคราะห์และมีวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้อันเป็นสากล สอดคล้องกับคำกล่าวของ ฉลวย หล่องบุศรี (2553) สุนันทา โยทองยศ (2553) ธนิยะ บุญบุตร (2553) และพรณรงค์ ศรีตระกูล (2553) กล่าวสอดคล้องกันว่า “...ด้านสติปัญญา โรงเรียนมีความพร้อมทุกด้าน ผู้ปกครองให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง โดยผู้ปกครองสมัครใจที่จะส่งเสริมเรื่องสติปัญญา ให้เด็กได้เรียนอย่างมีความสุข ปีนี้ตั้งเป้าว่าให้สอบเข้าโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน แก่นนครวิทยาลัย และสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้มากกว่าเดิม ปีนี้เราวางแผนไว้เรียบร้อยแล้วว่าจะทำอย่างไร เพราะผู้ปกครองที่นำเด็กมาเข้าเรียนที่นี้ก็หวังคุณภาพที่จะให้ลูกไปเรียนโรงเรียนดัง ๆ เราจึงเน้นคุณภาพ สอดคล้องกับคำกล่าวของ เสน่ห์ คำสมหมาย (2553) ที่ว่าเป้าหมายด้านสติปัญญา เมื่อร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์แล้ว เราก็ต้องการให้นักเรียนของเรามีสติปัญญาเป็นเลิศ มีการพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ โดยเฉพาะพบว่าปัญหาพลเมือง

ของชาติเดี่ยวนั้น คือ ทักษะคิดวิเคราะห์ที่ต่ำมาก เราจึงคัดเลือกนักเรียนโดยการสอบ ในปีนี้เน้น การคิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ เป็นการคิดวิเคราะห์การทดสอบ โครงการมากขึ้นและจาก การศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างจีน (2552) พบว่ามีเป้าหมายให้นักเรียนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

มีความรู้ความสามารถ ในการนำเทคโนโลยี และดำรงตนแบบเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนมี ความรู้ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์และมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ ในการนำเทคโนโลยี ที่ทันสมัยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และดำรงตนแบบเศรษฐกิจพอเพียง และศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) และไมตรี บางศิริ (2553) กล่าวสอดคล้องกันว่า “...ด้านสติปัญญา มันเป็นความต้องการ ของโรงเรียน และเป้าหมายของโรงเรียนที่ได้ตั้งเอาไว้ นักเรียนของเราต้องเป็นผู้มีความรู้คุณธรรม และที่สำคัญจะต้องเป็นนักเรียนที่สามารถเข้าแข่งขันในระดับต่าง ๆ ได้ เพราะฉะนั้นการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเราจะส่งเสริมกิจกรรมด้านสติปัญญาเป็นอย่างมากเลย และที่สำคัญ ผมตั้งเป้าไว้ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ ต้องร้อยละ 65 ขึ้นไป เพราะถ้าอย่างนั้นคงจะ ลดน้อยลงไปเรื่อย จะทำให้ลำบาก...”

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสติปัญญา มีเป้าหมายให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีสติปัญญา มุ่งส่งเสริมความเป็นเลิศด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา ส่งเสริมรักการอ่าน ความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีความรู้อันเป็นสากล การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รู้จักแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และมีวิสัยทัศน์ มีวิจารณ์ญาณ มีความคิด สร้างสรรค์ คิดใคร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา

แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ จัดให้สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) พบว่า มีแนวทางการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนด้านสติปัญญา โดยมีการจัดการเรียนรู้ตามหลักการจัดการศึกษาโดยเข้าใจสมอง ส่งเสริมความเป็นเลิศด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ จัดการเรียนรู้เพิ่มเติม เสริมความรู้นักเรียนการจัดหาสื่อ หนังสือ อุปกรณ์การเรียน และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ศิริลักษณ์ พิมพ์พงษ์ (2553) กล่าวเพิ่มเติมว่า “...ด้านสติปัญญาเราเข้าร่วมโครงการทุกอย่างเพื่อพัฒนา IQ. เด็ก เริ่มจากอนุบาลร่วมกับสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณิตศาสตร์ศึกษา วิทยาศาสตร์ศึกษา คิดวิเคราะห์ การจัดการศึกษาโดยเข้าใจสมอง เข้าร่วมประชุมการจัดการศึกษาโดยเข้าใจสมอง

Lesson study open approach กับมหาวิทยาลัยขอนแก่น กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ คณิต และเปิดห้อง Gifted วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากเรามองว่าเด็กเราที่ไปสอบเข้า gifted ของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สอบติด 18 คน แก่นนครวิทยาลัย สอบติด 17 คน เด็กเราได้เป็นจำนวนมาก ก่อนเด็กไปสอบมีการติวเข้ม ก่อนเข้าโครงการไหนก็ตามเราก็ดิวเข้ม ถามว่าในเวลาปกติเราก็สอนเต็มที่ แต่เมื่อมีการแข่งขันสูง เราก็ต้องติวเข้ม โดยไม่เก็บเงินผู้ปกครอง เวลา 17.00 – 19.00 ทุกวันก่อนสอบเป็นเดือน ในทุกกิจกรรม ก็ติดประมาณ 30 คน จัดครูที่เก่งในสาระ การเรียนรู้ที่เข้มแข็ง เช่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรามีประมาณ 20 คน จัดคนละเวลาเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ แต่ครูเราถ้าถามว่าเหนื่อยมั้ย เหนื่อยแต่ผลงานออกมาน่าภูมิใจ เราสอนเต็มที่ เต็มหลักสูตร ถามว่าแค่ในหลักสูตรพอมั๊ย ไม่พอค่ะ ต้องเสริม ติวเข้ม เตรียมสอบ เสาร์อาทิตย์ และอุ้ม กัสมัง (2553) ที่กล่าวว่า “...ด้านสติปัญญา เนื่องจากว่าโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์เป็นโรงเรียนยอดนิยมนักเรียนให้ควมไว้วางใจเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งได้สนับสนุนส่งเสริมให้ลูกหลานมาเข้าเรียนต่อที่นี้เป็นจำนวนมากจนโรงเรียนต้องสอบคัดเลือกทุกปีการศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียน การสอนก็ส่งเสริมความเป็นเลิศด้านสติปัญญา...”

การจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเสริมความรู้ให้นักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) พบว่ามีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านสติปัญญา โดยมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิด การส่งเสริมรักการอ่าน ความเป็นเลิศ ด้านวิชาการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การบันทึกการอ่าน จัดทำห้องศูนย์ภาษาไทย กิจกรรมซ่อมเสริมให้นักเรียน กิจกรรมประกวดโครงงาน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีเหตุผล และใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และมีทักษะทางเทคโนโลยี

การจัดหาสื่อ หนังสือ อุปกรณ์การเรียนและแหล่งเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างซัน (2552) มีแนวทางในการพัฒนาด้านสติปัญญาโดยจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมแข่งขัน ทางวิชาการ จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์โดยการจัดทำโครงการพัฒนาเทคนิคการสอน มีการประเมินอย่างหลากหลาย การสอนซ่อมเสริม และสอดคล้องกับศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวว่า “...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเราจะส่งเสริมกิจกรรมด้านสติปัญญาเป็นอย่างมากเลย โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จะพาเด็กไปศึกษานอกสถานที่ แล้วก็ให้ปฏิบัติจริง เช่น การฝีมือ เราชนะเลิศในส่วนเขตการศึกษานี้มากมาย

ถือว่าเราส่งเสริมด้านนี้ และมีแนวทาง คือ อันดับแรกจะให้ครูเข้าอบรม ในโรงเรียนผมขาดเอก
ภาษาอังกฤษไม่มีเลย ผมก็เลยใช้วิธีการประสานงานกับโครงการระดับประเทศ ไทยและเยอรมัน
ไทยและอังกฤษ ตอนนี้ผมมีครูภาษาอังกฤษที่เป็นคนเยอรมัน 1 คน มาสอนต่อต่อไปประมาณ
4 คน เป็นการแก้ปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนในด้านภาษาอังกฤษ และเราจัดค่ายวิชาการทุกปี
ในช่วงเดือน เมษายน ไปจนถึงวันที่ 10 พฤษภาคม ของทุกปี ไปจ้างครูที่มีความรู้ความสามารถ
จากที่อื่นมาดำเนินการโดยใช้งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบล ปีละ 100,000 บาท จัด
ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 เป็นต้นไป แทนที่เด็กจะไปที่อื่นก็มาเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ...

สรุปได้ว่าแนวทางในการพัฒนานักเรียนด้านสติปัญญา คือ มีแนวทางในการ
พัฒนาโดยการจัดหลักสูตรและกิจกรรมที่สนองความต้องการและพัฒนาการของนักเรียน จัดการเรียนรู้
ตามหลักการจัดการศึกษาโดยเข้าใจสมอง ส่งเสริมความเป็นเลิศด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเสริมความรู้นักเรียน การจัดหาสื่อ หนังสือ
อุปกรณ์การเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ เช่น การจัดทำโครงการ
กิจกรรมค่ายวิชาการ กิจกรรมความเป็นเลิศทางวิชาการ ฯลฯ การส่งเสริมความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ
เพื่อพัฒนาคุณภาพทางสติปัญญา กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิด การส่งเสริมรักการอ่าน
การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การบันทึกรักการอ่าน จัดทำห้อง
ศูนย์ภาษาไทย กิจกรรมซ่อมเสริมให้นักเรียน กิจกรรมประกวดโครงการงาน

กลไกเชิงนโยบาย

มีกลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

มีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพ มีกิจกรรมส่งเสริมช่วยเหลือ มีหลักสูตรที่ดี ดังเอกสาร
ของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) พบว่า มีกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้าน
สติปัญญา โดยมีชมรม 5 ชมรม ได้แก่ ชมรมรักการอ่าน ชมรมส่งเสริมศักยภาพทางวิชาการ
ชมรมคอมพิวเตอร์ ชมรมศิลปะ และชมรมพลศึกษา และมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) สอดคล้องกับคำกล่าวของ ศิริลักษณ์
พิมพ์พงษ์ (2553) กล่าวว่า "...มีการติวเข้ม มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยผู้อำนวยการ
รองผู้อำนวยการทั้ง 4 ท่าน และหัวหน้าสาระการเรียนรู้ หัวหน้าสาย กิจกรรมจากสถาบัน
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Lesson study มีการสะท้อนผล รวมกลุ่มทุกวันพฤหัสบดี
วิเคราะห์แผน โดยให้เพื่อนเติมเต็มว่า การนำเข้าสู่บทเรียน เนื้อหา สื่อ สมบูรณ์หรือยัง แล้วแก้ไข
แล้วนำไปสอนเพื่อน นั่งดูหลังห้อง จบแล้วมีการสะท้อนผล ซึ่งอาจจะเป็นผลจากกิจกรรมเหล่านี้
ทำให้ครูเราเคยชิน เพราะปกติการนิเทศภายใน คือ ยาม ครูไม่ค่อยอยากให้ผู้บริหารไปดู แต่พอ

เราเอาโครงการของสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามา อาจารย์จากกรุงเทพมหานคร มาทำเหมือนกัน ครูเราเคยชิน ทำให้เกิดผลพวง ครูทุกคนเก่ง แต่ทุกคนก็มีจุดอ่อน เราก็ช่วยกัน แก้จุดอ่อน ปีนี้เด็กเราทะเลาะเป่า เช่น การแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2552 เราได้ 38 กิจกรรม จาก 40 กิจกรรม ไปแข่งที่จังหวัดอุบลราชธานี...” และ อุดม กัสมัน (2553) กล่าวว่า “...โรงเรียนยังมีโครงการเสริมพิเศษ 3-4 โครงการ เช่น โครงการ ส่งเสริมความรู้ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีห้องเรียนวิทยาศาสตร์ โครงการ ส่งเสริมความเป็นเลิศด้านต่างประเทศ มีภาษาจีน เกาหลี ภาษาอังกฤษ จัดเป็นห้องเรียนพิเศษขึ้น ต่างหาก เพื่อให้ให้นักเรียนมีความเป็นเลิศและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี...”

มีกิจกรรมมีกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร การจัดสถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการพัฒนาเห็น ได้จากการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชิ้น (2552) พบว่า มีกลไกเชิง นโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสติปัญญา ด้วยการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองเพื่อก้าวไปสู่ครูมืออาชีพ และดั่งคำกล่าวสนับสนุนของ สุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวว่า “...เราพยายามที่จะจัดหาสิ่ง ที่โรงเรียนขาด เช่น ครูที่เราไม่มีอย่างเช่น ภาษาอังกฤษ พลศึกษา ดนตรี คอมพิวเตอร์ เนื่องจาก ครูของผมส่วนมากจะเป็นเอกภาษาไทย คณิตศาสตร์...”

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสติปัญญา คือผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศภายในให้เป็นระบบ การจัดการตัวเข้มเช่น โครงการฝากลูกไว้กับครู การจัดหลักสูตรพิเศษ มีโครงการเสริมพิเศษ เช่น โครงการส่งเสริมความรู้ความสามารถพิเศษด้าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีห้องเรียนวิทยาศาสตร์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้าน ต่างประเทศ มีภาษาจีน เกาหลี ภาษาอังกฤษ จัดเป็นห้องเรียนพิเศษขึ้นต่างหาก จัดสถานที่และ สิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง เพื่อก้าวไปสู่ครูมืออาชีพ

3) ด้านอารมณ์

เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

นักเรียนเป็นคนดี มีเหตุผล เห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาล ขอนแก่น (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนเป็นคนดี มีเหตุผลและดั่งคำกล่าวของ ฉลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ด้านอารมณ์ เนื่องจากมีนักเรียนอนุบาล ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นสิ่งที่ ลำบากใจสำหรับเราอย่างยิ่ง เพราะเด็กอนุบาล 1-2 อยู่กับครอบครัว มาอยู่แล้วมีปัญหามาก

ผู้ปกครองตามมาป้อนข้าวที่โรงเรียน โดยเป็น อนุบาล 1-2 ประถมศึกษาปีที่ 1-2 ได้นิเทศครูให้พยายามอย่าใช้อารมณ์กับนักเรียน พยายามใช้ความเป็นครูเป็นพ่อแม่ ให้นักเรียนมีเหตุผล

นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีทักษะด้านอารมณ์ มีทักษะชีวิต มีสุนทรียภาพ เห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์, 2552) พบว่า มีเป้าหมายให้นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีทักษะด้านอารมณ์ มีทักษะชีวิต มีสุนทรียภาพ และสอดคล้องกับเส้นที่ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...ด้านอารมณ์ คนเราถึงจะมีสติปัญญา แต่ถ้าไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ การที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นเป็นไปได้ยาก ดังนั้น ในส่วนนี้เราจึงพยายามให้นักเรียนของเราได้พัฒนาทักษะด้านอารมณ์ โดยใช้กิจกรรมที่เป็นกิจกรรมกลุ่ม ทักษะที่เป็นทักษะชีวิตเกี่ยวกับการดำรงชีวิตเข้ามาให้นักเรียนได้ร่วมกับเพื่อน ร่วมกับคนอื่น ให้นักเรียนได้เผชิญกับสภาพปัญหาเพื่อช่วยการแก้ปัญหา มีทักษะในการบริหารอารมณ์ตนเองไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน...”

นักเรียนมีสุนทรียภาพทางด้านอารมณ์ เห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชั้น (2552) ที่มีเป้าหมายให้นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์และการมีสุนทรียภาพทางดนตรี และตั้งคำกล่าวของ สุภวิษ ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวถึงเป้าหมายด้านอารมณ์ว่า “...เด็กแตกต่างกันตามระดับช่วงชั้นแต่ว่าเราจะทำให้เด็กมีอารมณ์สุนทรีย์ด้านดนตรี อย่างไรในห้องเรียน นอกจากนี้ยังได้เสริมเรื่องดนตรี สร้างสุนทรียภาพให้นักเรียน...”

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านอารมณ์ มีเป้าหมายมุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี มีเหตุผลรู้จักควบคุมอารมณ์ มีการแสดงออกทางอารมณ์ได้ มีทักษะด้านอารมณ์ มีทักษะชีวิต มีสุนทรียภาพทางศิลปะและดนตรี

แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน สู่ความเป็นเลิศด้านศิลปะ กิจกรรมที่จะพัฒนา EQ ดังศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านอารมณ์ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน สู่ความเป็นเลิศด้านศิลปะ และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ศิริลักษณ์ พิมพ์พงษ์ (2553) กล่าวว่า “...ด้านอารมณ์ EQ กิจกรรมที่จะพัฒนา EQ เด็ก คือการจัดการศึกษาโดยเข้าใจสมอง มีดนตรีสากล จากสยามกลการดนตรีนั้นเนื่องจากครูต้องการจัดทำให้เด็กเราไปชนะเลิศโดยเฉพาะเด็ก English Program หลายคนมาเป็นนักจับแถบ (นางเกาะ นางเคาะ) ของวงพื้นเมือง กลางวันมีจุดให้เด็กได้ผ่อนคลาย โดยมี TV ไว้ทุกอาคาร ห้องโสตจะเปิดการ์ตูนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ มีห้อง ICT ห้องสมุดเกี่ยวกับ E-Learning

ให้เด็กได้เข้าไปใช้เรากล้าพูดว่าเด็กกล้าแสดงออกเพราะบอกครูว่าห้ามคุณเด็กเพราะจะทำให้หลังสารที่สกัดความจำ ดังนั้น จึงห้ามคุณเด็ก แต่จริง ๆ ก็มีคนชอบว่าเด็ก ๆ ครู 2 คนต่อ 1 ห้อง มีการอบรมให้ลงตารางเลย จึงไม่กระทบการเรียนการสอน...”

สนับสนุนให้นักเรียนได้มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะดนตรี และกีฬา ดังเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) พบว่า มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านอารมณ์ โดยจัดกิจกรรมประกวดการวาดภาพ การประกวดดนตรีพื้นเมืองอีสาน และโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างซัน (2552) มีแนวทางในการพัฒนาด้านอารมณ์ โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะดนตรี และกีฬา การปรับปรุงภูมิทัศน์ การสร้างแหล่งเรียนรู้ อบรมคุณธรรมจริยธรรมหน้าเสาธง เสริมสร้างกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบชมรมหรือชุมนุม โดยเฉพาะการพัฒนาอารมณ์ และ อุดม กัสมัง (2553) กล่าวว่า “...ด้านอารมณ์ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด และจังหวัดของเราก็ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งโปงลาง ในการสนับสนุนให้นักเรียนได้มีสุนทรียภาพ มีการก่อตั้งวงโปงลาง 14 – 15 ปี และมีการพัฒนาให้มีชื่อเสียงทั้งประเทศ ได้รับรางวัลแชมป์ประเทศไทยครั้งล่าสุดได้ไปแสดงที่ประเทศฮังการี เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา 3 – 4 วัน ก็ได้รับรางวัลด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพฯ ในงานมหกรรมโปงลางแพรวา และงานประกวด จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2553 ประเภท ก. นักเรียนสามารถรำ ฟ้อน เล่นดนตรีพื้นบ้านได้นอกจากนี้ มีดนตรีสากลมีวงโยชวาทิต สตริงคอมโบ ซึ่งถือว่าครอบคลุม ดนตรีนอกจากส่งเสริมด้านสติปัญญาแล้วยังส่งเสริมให้นักเรียนมีความละมุนละม่อม แล้วอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญ...”

การสร้างแหล่งเรียนรู้และการปรับปรุงภูมิทัศน์ ดังคำกล่าวของ ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวว่า “...แนวทางใช้พระมาสอน เจริญพระ 4 รูป มาอบรมจริยธรรมและดูแลดูแลภาวะส่วนใหญ่เด็กนักเรียนตั้งแต่มีพระมาสอนจะอารมณ์ดีไม่ค่อยพูดคำต่อกันและเราจะมีกิจกรรมค่ายพุทธบุตร โครงการการใช้วินัยจราจร จะมีเด็กแต่งชุดจราจรไปหน้าโรงเรียน เอาเด็กไปฝึกจริง เวลา 7.30 – 8.30 น. เพื่อเป็นการฝึกอารมณ์ว่าเป็นอย่างไรบ้าง รวมทั้งมีแหล่งเรียนรู้และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เอื้อ...”

สรุปได้ว่าแนวทางในการพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์คือ มีหลักสูตรและกิจกรรมในการส่งเสริมทางด้านอารมณ์อย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะดนตรี กีฬา จัดภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม จัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อกล่อมเกลานักเรียน มีสุขภาพจิตที่ดี จัดบรรยากาศในโรงเรียนเป็นประชาธิปไตย ขอมรับการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

กลไกเชิงนโยบาย

กลไกในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นคนดี จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) พบว่า มีกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือจัดกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็น และโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชิ้น (2552) มีกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย จัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาด้านอารมณ์ของนักเรียน และโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) มีกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี ปลอดภัยจากโรคและสิ่งเสพติด ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และเสน่ห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...ด้านอารมณ์ เรามีกลไกสำคัญคือกระบวนการปรับพื้นฐาน เราวัดด้านอารมณ์ด้วยว่ามีสภาพอารมณ์อย่างไร ถ้าใครที่คิดว่าจะมีปัญหาเราจัดเก็บข้อมูลแล้วส่งต่อให้ครูที่ปรึกษา ซึ่งครูที่ปรึกษาจะเอาข้อมูลส่วนนี้ไปดูแลนักเรียนในส่วนที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด ส่วนปกติก็พัฒนาและต่อยอด...”

จัดกิจกรรมนิเทศกิจกรรมของนักเรียน ดังคำกล่าวของฉลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศครูให้พยายามอย่าใช้อารมณ์กับนักเรียน พยายามใช้ความเป็นครูเป็นพ่อแม่ ให้นักเรียนมีเหตุผล ประถมศึกษาปีที่ 5-6 ไม่มีปัญหาการสอนเราใช้เครื่องช่วยสอนเนื่องจากแออัด ไม่มีปัญหาถ้าเด็กไม่ยอมเข้าห้องนี้ก็ย้ายห้องให้ โดยคุยกับครูให้เข้าใจ และ ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวเน้นว่า “...ในด้านอารมณ์ของผู้เรียน เราจะนิเทศภายในโดยการจัดกลไกเกี่ยวกับการใช้อารมณ์ของผู้เรียน ระหว่างนักเรียนและครูกิจกรรม นักเรียนกับชุมชน จะฝึกกันที่หน้าเสาธงทุกวัน โดยจะมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่เป็นกรรมการนักเรียนมาวิพากษ์วิจารณ์ การทำความสะอาดของนักเรียนแต่ละห้อง แล้วนักเรียนในห้องนั้นก็ออกมาพูดว่าหลังจากถูกวิจารณ์ว่าบริเวณของเราไม่สะอาดแล้ว มีอารมณ์อย่างไร เราจะได้สังเกตด้วย โดยครูมีการจดบันทึกไว้ด้วย โดยเราจะฝึกตั้งแต่หน้าเสาธง และจะดำเนินไปตลอด...”

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านอารมณ์คือผู้บริหารมี การนิเทศภายในให้เป็นระบบ สนับสนุนงบประมาณในโครงการที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนรู้จักควบคุม อารมณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ กระบวนการปรับพื้นฐาน ด้านอารมณ์ หลักสูตรและกิจกรรมในการส่งเสริมทางด้านอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่นด้านศิลปะดนตรี กีฬา การจัดภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

4) ด้านสังคม

เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นคนดี มีความเอื้ออาทร ดังเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข มีความเอื้ออาทรต่อกันและกัน ที่สำคัญต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม และเอกสารของส่วนโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ส่วนฉลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ด้านสังคม ครูเรา โรงเรียนเราเป็นโรงเรียนยอดนิยม โรงเรียนประจำจังหวัด เราต้องเป็นแบบอย่าง สังคมต้องให้เขาประทับใจเรา นักเรียนพยายามให้เขารู้จักสังคม เด็กห้องละ 50 คน ต้องเอื้ออาทรต่อกันและกัน และ ศิริลักษณ์ พิมพ์พงษ์ (2553) ที่กล่าวว่า “...ด้านสังคม มองภาพว่าหลายคนจากอำเภอไกล ๆ เช่น ชุมแพ โดยสารรถตู้มาส่งเด็กแล้วรอรับกลับ (เหมามา) เขาอยากได้สังคมเมือง พุดไทย เธอ นั้น คุณ สิ่งแวดล้อม อยากให้ลูกเขาเป็นผู้ดี มีสังคมที่ดี มีเพื่อนที่ดี เด็กที่มาจากรอบนอกก็จะปรับตัวเข้าหา ตอนแรกก็เกร คือตามวัย เด็กบ้านนอกคือ (มีน) เด็กก็จะปรับตัว ฟ้าสีขาว ก็ขาวจริง ๆ ไม่มียาเสพติดแม้แต่ตัวเดียว 90% มาจากความครอบครัวข้าราชการ คหบดี ผู้มีอันจะกิน แต่พอมีกลุ่มเล็ก ๆ ที่มาแหล่งเขตบริการ เช่น เขตเทพารักษ์ มาอยู่ในกลุ่มที่เขาดี ในกลุ่มใหญ่ก็เลยปรับสภาพเป็นเด็กดีตามเขา เพราะดีมากกว่าคนชั่ว ผู้ปกครองก็ปรับสภาพตามกันหมด...” และดังกล่าวของ ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวว่า “...ในด้านสังคม เป้าหมาย เราต้องการให้เด็กอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ทำอย่างไรจะให้เด็กได้มีความสุข และที่สำคัญจะให้สังคมยอมรับเด็กของเราว่า ถ้าออกไปจากโรงเรียนนี้ ขอให้ไม่มีการเกร เป้าหมายเราอาจจะสูงไปบ้าง แต่เราก็ต้องทำเต็มที่

นักเรียนเป็นพลเมืองดี รู้จักคิดวิเคราะห์ ดังคำกล่าวของ เสน่ห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...ด้านสังคม เป้าหมาย ให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของชาติ และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นเด็กดี มีทักษะการดำรงตนในสังคม และทำงานร่วมกับคนอื่น การคิดวิเคราะห์ การรับรู้ข่าวสารเพื่อการวิเคราะห์ ไตร่ตรอง ไม่ใช่เพราะการเชื่ออย่างมงาย สิ่งเหล่านี้สามารถจัดให้นักเรียนของเราได้มีทักษะเบื้องต้นในการดำรงตน...”

นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เห็นได้จากเอกสารของ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองอ่างซัน (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสังคม มีเป้าหมายมุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นเด็กดี มีทักษะการดำรงตนในสังคม ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ มีการคิดวิเคราะห์ การรับรู้ข่าวสารเพื่อการวิเคราะห์ ไตร่ตรอง ดำรงชีวิตแบบวิถีไทย ดำเนินชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มีความเป็นประชาธิปไตยและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มีทักษะการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่ม มีความเอื้ออาทรต่อกันและกัน เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม เป็นพลเมืองดีของชาติ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข และมีมาตรฐาน

แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสังคม มีกิจกรรมที่หลากหลาย ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสังคม โดยจัดกิจกรรมการเข้าค่ายลูกเสือ-ยุวกาชาด กิจกรรมนำชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม 5 ส และโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสังคม โดยมีกิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมโลก กิจกรรมพัฒนาทักษะสู่การดำรงชีวิตประจำวัน กิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ฝึกทักษะการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่ม

การจัดปัจจัยและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา ดังคำกล่าวของ ฉลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ด้านสังคม ได้รับความร่วมมือและใช้บริการสังคมอย่างดียิ่ง จึงพยายามจัดห้องที่ให้เด็กได้มีที่นั่งเล่น เตะฟุตบอล ออกกำลังกาย ได้พักผ่อน ครูต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

จัดกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการพัฒนา ดังคำกล่าวของเสน่ห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...ด้านสังคม เรามองว่าการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนั้น คนที่มีสติปัญญาที่เก่ง ส่วนหนึ่งมักมีคตินี้เป็น โลกของตนเอง โรงเรียนของเราจึงให้ความสำคัญกับคตินี้มาก เพื่อให้ให้นักเรียนเหล่านี้ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม คณะกรรมการบริหารโรงเรียน เรามีสภาพองค์กรนักเรียนที่จะเป็นต้นแบบในการทำงานร่วมกัน ต้นแบบในการดำรงตน ในสังคม ต้นแบบในการรับผิดชอบต่อสังคม...” และสอดคล้องกับคำกล่าวของ อุดม กัสมัง (2553) ที่กล่าวว่า “...ด้านสังคม เรามีชมรม 120 ชมรม นอกจากกิจกรรมประจำแล้วให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การทำงานกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทักษะด้านสังคมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ถ้านักเรียนอยู่กับคนอื่นแล้วไม่รู้จักหน้าที่ ไม่รู้จักบทบาทตนเอง แล้วก็คงจะยากที่จะให้เขาไปอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การรู้จักสังคม การรู้จักขอบคุณ ขอโทษ ให้อภัย เสียสละ ความเป็นมิตร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่โรงเรียนได้สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะทางสังคมและทักษะชีวิต ได้เช่นเดียวกัน...”

ส่งเสริมให้อยู่ร่วมและการมีส่วนร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชิ้น (2552) พบว่ามีแนวทางในการพัฒนาด้านสังคม โดยมีกิจกรรมเสริมสร้างให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข กิจกรรมเข้าร่วมกับชุมชน การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น การอบรมคุณธรรมจริยธรรม และ ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวว่า “...ด้านสังคม เราเน้นหนักมาก คือจะให้ให้นักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมในหมู่บ้านที่สังคมจัดขึ้น พยายามให้เด็กไปสัมผัสของจริง เช่น งานประเพณี งานบุญต่าง ๆ ให้เด็กไปสัมผัสชาวบ้าน ช่วยเหลือชาวบ้านให้ความรู้ชาวบ้าน คือ ช่วงแรกให้ความรู้ ช่วง 2 ช่วยเรื่องการประดับตกแต่ง ตัวอย่างเช่น งานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ได้แหงนทองคำ จะเป็นฝีมือของนักเรียนส่วนมาก ไม่ว่าจะเป็ประเพณีในหมู่บ้านที่จัดขึ้น โดยเฉพาะเราจะไปเป็นผู้นำในด้านการให้ความรู้ เช่น การสอนพานบายศรี โดยนักเรียนเป็นวิทยากรให้ชาวบ้านเข้าร่วมเป็นผู้เรียนรู้ การผูกผ้าต่าง ๆ ซึ่งทำให้เราได้จากชุมชนมาก...”

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสังคม มีแนวทางด้วยการจัดหลักสูตรและกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จัดบรรยากาศในโรงเรียนให้นักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ปลุกฝังให้นักเรียนเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่น จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้รู้จักสืบสานประเพณี การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ปลุกฝังคุณลักษณะที่มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

กลไกเชิงนโยบาย

กลไกในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

มีหลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาในด้านการดำรงชีวิต จะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) ได้เสนอกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ จัดกิจกรรมและหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันและดำรงตนแบบเศรษฐกิจพอเพียง และจากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชิ้น (2552) ได้เสนอกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านอาชีพและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จัดกิจกรรมที่ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความเป็นไทย สืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข จะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) ได้เสนอกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ จัดกิจกรรมที่ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความเป็นไทย สืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านและ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข โดยการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น

จัดกิจกรรมให้มีปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาคุณภาพด้านสังคม ดังคำกล่าวของ หลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ด้านสังคม ส่งเสริมให้ได้รับความร่วมมือและใช้บริการสังคมอย่างดียิ่ง ยกตัวอย่าง เช่น ห้องบัวเหนือน้ำ ทุกหน่วยงานมาใช้ ครูเรา โรงเรียนเราเป็นโรงเรียนเอกชนนิยม โรงเรียนประจำจังหวัด เราต้องเป็นแบบอย่าง สังคมต้องให้เขาประทับใจเรานักเรียนพยายามให้เขารู้จักสังคม เด็กห้องละ 50 คน ต้องเอื้ออาทรต่อกันและกัน เพราะมันเป็นสังคมที่ใหญ่มาก จึงพยายามจัดห้องที่ให้เด็กได้มีที่นั่งเล่น เตะฟุตบอล ออกกำลังกาย ได้พักผ่อน ครูต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง...” สอดคล้องกับ ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวว่า กลไกเชิงนโยบาย เราใช้วิธีการในการให้เด็กได้พบกับตัวเอง ค้นพบตัวเองว่าทำอะไรถ้าเราเป็นผู้ใหญ่ในสังคม เราถึงจะอยู่ในสังคมได้อย่างดี อย่างแรกจะให้นักเรียนตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 ขึ้นไป เขียนประวัติของครอบครัว ปัญหาของครอบครัว จากนั้นให้เด็กได้นำเสนอวิธีการแก้ไขแล้ววิพากษ์วิจารณ์กันในห้อง แล้วได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และจากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชั้น (2552) ได้เสนอกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่ากลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสังคม ดำเนินการโดยจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความเป็นไทย สืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข โดยการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น จัดกิจกรรมและหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ในการดำรงชีวิตประจำวันและดำรงตนแบบเศรษฐกิจพอเพียง จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

5) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เป้าหมาย

เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ตามหลักคุณธรรม ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และดังคำกล่าวของ หลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีโครงการ SP2 ให้นักเรียนทุกชั้นไปแหล่งเรียนรู้ เช่น วัดเวฬุวัน วันแสงอรุณ เป็นต้น การไปนี้ผมให้ไปกับรถทัวร์ ทำให้คุณธรรมจริยธรรมเด็กดีมาก ยกตัวอย่าง ผมเดินตามเด็กคน

หนึ่งยกมือไหว้แล้วสวัสดีครับผู้อำนวยการ เป็นต้น ถ้าเราคิดกับเขา เขาก็ดีด้วยเรา ไม่มีเด็กหนีเรียน อยู่โรงเรียนบางครั้งถึง 3 ทุ่ม ผู้ปกครองถึงมารับโทรศัพท์บอกว่าคุณดูแลลูกน้อยเด้อ ยังไม่เลิกงานเลย ผมจึงเอาโทรศัพท์นั้นมาเพื่อให้เด็กดู รอผู้ปกครอง ครูเราก็ไปวัด นุ่งขาว ห่มขาว เป็นตัวอย่าง และ สอดคล้องกับ ศิริลักษณ์ พิมพ์พงษ์ (2553) กล่าวว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม เด็กเราจะมีพระมาพูด มาช่วยสอนประมาณ 6-7 รูป มาเป็นชั่วโมง แต่ส่วนมากจะพาเด็กไปที่วัด เช่น วัดเวฬุวัน ทุกราช วัดหนองแวง ฯลฯ ไปเช้า-เย็นกลับ เสริมในชั่วโมงที่มีวิทยากรภายนอก...” และจากการศึกษาเอกสาร โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม ดังคำกล่าวของ เสน่ห์ คำสมหมาย (2553) ที่ว่า “...ด้านคุณธรรมจริยธรรม เราเป็นโรงเรียนคุณธรรมต้นแบบของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มตั้งแต่ความรับผิดชอบต่อตนเอง นักเรียนทุกคน ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อสังคม และ ทำสุดทุกคนต้องรับผิดชอบต่อชาติบ้านเมือง และ โรงเรียนบ้านหนองย่างหิน (2552) มีเป้าหมายให้นักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 มีคุณธรรม/จริยธรรม

นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรมและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น ความกตัญญูกตเวที มีเมตตากรุณา ดังคำกล่าวของ สุภวิช ศรีมงคล (2553) กล่าวว่า “..ด้านคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนของเราเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมสูงมาก เพราะ เราได้รับเกียรติบัตรระดับประเทศ ทางวิธีพุทธคดีเด่น สร้างห้องจริยธรรมในโบสถ์ โรงเรียนมี กิจกรรมภาพฝาผนังแสดงให้รู้ว่าบาปบุญคุณโทษเป็นอย่างไร โดยจะเป็นแหล่งเรียนรู้ไปในตัวที่สำคัญ กิจกรรมฝาผนังเราจะไม่เขียนตัวหนังสือ เราจะให้เด็กได้ศึกษา สอบถาม แล้วไปศึกษาค้นคว้าเอา ว่าเรื่องนั้นมันเป็นอย่างไรมา นักเรียนตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้อง ผ่านห้องนี้ เราจึงจัดตารางเรียนไว้เลยว่า วันไหน ห้องไหนเข้าเรียน เข้ามานั่งสมาธิ - เรียนรู้ นอกจากนี้ยังส่งเสริมวัฒนธรรมในการเคารพ น้องไหว้พี่ พี่ไหว้น้อง โดยเฉพาะตอนเข้าก่อนขึ้น ห้องเรียน ทุกคนเจอกันต้องไหว้กัน ไหว้ทุกรุ่นเป็นคุณธรรม ที่สำคัญที่ปลูกฝังให้เด็กนำไปใช้ที่บ้านด้วย

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม มีเป้าหมายให้นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม ถูกต้อง ตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และเป็นที่ยอมรับของสังคม

แนวทาง

แนวทางในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมที่หลากหลายโดยใช้ประสบการณ์จริงในชุมชน ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของ โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) พบว่า มีแนวทางการ

พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีกิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมคุณธรรมปัญญา กิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ กิจกรรมออมทรัพย์เพื่อพ่อ และคิงคำกล่าวของ ฉลุย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ทางโรงเรียนพยายามให้เด็กไปสัมผัสของจริง เช่น งานประเพณี งานบุญ ต่าง ๆ ให้เด็กไปสัมผัสชาวบ้าน ช่วยเหลือชาวบ้านให้ความรู้ชาวบ้าน คือ ช่วงแรกให้ความรู้ ช่วง 2 ช่วยเรื่องการประดับตกแต่ง...” และจากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ (2552) พบว่ามีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยจัดโครงการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและค่านิยมที่ถูกต้อง และเสน่ห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...นักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสถาบัน ต่อชุมชน ต่อชาติ เรามี กิจกรรมอย่างมากมายที่จะส่งเสริมเขาไม่ว่าจะเป็น พาเข้าค่าย การจัดค่าย โครงการสถานักเรียน จัดโครงการคนดีศรีกาฬสินธุ์ นักเรียนที่ทำความดีที่เก็บของได้จะได้รับยกย่อง เชิดชู ชื่นชม ชมเชยที่หน้าเสาธง เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม...” และสอดคล้องกับ อุดม กัสรัมย์ (2553) ที่กล่าวว่า “...ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของด้านคุณธรรมจริยธรรม จำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันเพราะโลกไร้พรมแดนกระแสไหลบ่าของโลกตะวันตกเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย ดังนั้นการที่นักเรียนของเราจะมีเฉพาะสติปัญญา ICT อย่างเดียวก็คงจะไม่มีความสุข ดังนั้น ในฐานะประเทศไทย นับถือพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติเราจึงพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความประพฤติที่ดีงามไม่ทิ้งแบบอย่างความเป็นไทย พยายามให้นักเรียนได้ดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ยกตัวอย่างเช่น ในแต่ละวันนักเรียนโดยสถานักเรียน เขาจะเป็น ผู้ออกแบบการจัดกิจกรรมหน้าเสาธง โดยคณะนักเรียนเขาเอง เป็นผู้เป็นพิธีกร ประชาสัมพันธ์ว่า มีกิจกรรมอะไร สารอะไร มีการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมอย่างประชาธิปไตย และอีกส่วนหนึ่ง คือเราได้ดูแลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ที่เขาขาดแคลนนั่นก็คือตั้งแต่ ผู้อำนวยการเสน่ห์ คำสมหมาย มา ดำรงตำแหน่งเรามีโครงการ โรงเรียนพี่โรงเรียนน้องซึ่งเป็นโครงการของสมเด็จพระเทพฯ โครงการพระราชดำริ ที่เรียกว่า School twining มีโรงเรียนน้อง 2 โรงเรียนที่จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปากลาน และบ้านแก่งเสือโลก ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเราสนับสนุน ทางวิชาการ คนตรีพื้นบ้านโปงลาง งบประมาณ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ยารักษาโรคให้เขา หลังจากนั้นให้โรงเรียนน้องมาเยี่ยมโรงเรียนพี่ ซึ่งงบประมาณมาจากโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ทั้งหมด ครั้งละ 2 หมื่น พาไปดูพิพิธภัณฑ์สิรินธรเพื่อเปิดโลกทัศน์ และในปีนี้น่า ผู้อำนวยการ และนักเรียนก็ได้ไปเยี่ยม และรับเสด็จสมเด็จพระเทพฯด้วยเหมือนกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเราในฐานะ ที่เป็นโรงเรียนที่มีบุคลากร งบประมาณพร้อม ก็ไม่ทอดทิ้งโรงเรียนน้องที่ขาดโอกาส จะดูแลใน ระดับหนึ่ง นอกจากนี้การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนก็พยายามที่จะอบรมนักเรียนให้เป็น ผู้ที่มีความเมตตา โอบอ้อมอารี อย่างสม่ำเสมอ ระเบียบวินัย การแต่งกาย การเคารพ ผู้หลักผู้ใหญ่

หรือแขกที่มาเยือน เราพยายามอบรมให้นักเรียนมีสิ่งเหล่านี้ติดตัวไปตลอดชีวิต เพราะเราเรียนรู้จากนักเรียนที่มีความเข้มแข็งด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงต้องให้เขามีคุณธรรมจริยธรรมด้วย...”

การสอดแทรกคุณธรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้และในวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันในโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชั้น (2552) พบว่า มีแนวทางในการพัฒนา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยจัดการเรียนการสอนที่แทรกคุณธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมแข่งขันทำความดี การเข้าค่ายพุทธบุตร-พุทธธรรม กิจกรรมไหว้กันหน้าเสาธง และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ศุภวิช ศรีมุงคุณ (2553) กล่าวว่า “...ทางโรงเรียนได้นิมนต์พระมาสวดเป็นประจำทุกปี 3 ปีแล้ว โดยขอความร่วมมือไปยังจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วัดพระธาตุพนม โรงเรียนเราเป็นโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัย เราจัดโครงการเข้าค่ายคุณธรรมต่าง ๆ โดยจะให้พระวิทยากรที่นิมนต์มา ที่มีวิธีการอบรมทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยพระจะใช้วิธีเชิญพ่อแม่ ผู้ปกครองมาแล้วค่าครูและผู้ปกครองนักเรียนก็จะส่งสารครูและผู้ปกครอง แต่บางครั้งผู้ปกครอง นักเรียนก็รับไม่ได้ (บางวิธีการ) บางคณะที่มาสอนแบบเดินจงกรม แบบทั่วไป เปรียบเทียบกัน...”

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม มีแนวทางดังนี้คือ ส่งเสริมการมีกิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมคุณธรรมปัญญา กิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ กิจกรรมอ้อมทัพย์เพื่อพ่อ จัดโครงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมและค่านิยมที่ถูกต้อง จัดการเรียนการสอนที่แทรกคุณธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมแข่งขันทำความดี การเข้าค่ายพุทธบุตร-พุทธธรรม กิจกรรมไหว้กันหน้าเสาธง

กลไกเชิงนโยบาย

กลไกเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนคือ

จัดกิจกรรมยกระดับคุณภาพในการปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์ให้ผู้เรียนเป็นคนดีอย่างหลากหลาย โดยมีการร่วมมือกับหลาย ๆ ฝ่าย เช่น โครงการงานคุณธรรม ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเอกสารของโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น (2552) ได้เสนอกกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดในตัวผู้เรียน และผู้เรียนเป็นคนดี รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนโรงเรียนกาศสิริพิทยาสรรพ์ (2552) ได้เสนอกกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทางราชการ ชุมชนและท้องถิ่นที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จัดกิจกรรมที่หลากหลาย และ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองย่างชั้น (2552) ได้เสนอกกลไกเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคือ ส่งเสริม/พัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มี

คุณธรรมจริยธรรม และร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมและแสวงหาความช่วยเหลือ ความร่วมมือจากชุมชนและองค์กรอื่น ๆ ในการพัฒนาด้านคุณธรรมและศุภวิช ศรีมณฑล (2553) กล่าวว่า “...ได้ส่งเสริมให้มีวิทยากรภายนอก โดยนิมนต์พระมาเป็นหลัก วันหยุดสุดสัปดาห์ วันพฤหัสบดี ช่วงชั้น ที่ 1-2 วันศุกร์ช่วงชั้นที่ 3-4 และมีรมศึกษา เพราะไม่มีหอประชุม ทุกครั้งจะต้องมีครูเล่า นิทานคุณธรรม มีหลักฐานเอกสาร บางครั้งก็แต่งนิทานเอง.และมีกิจกรรมโครงการคุณธรรม...”

จัดกิจกรรมนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องดังคำกล่าวของ ฉลวย หล่องบุศรี (2553) กล่าวว่า “...ได้นิเทศ ติดตามกับ โดยมีส่วนร่วมและจัดทำแผนอย่างเป็นระบบ...” และเสน่ห์ คำสมหมาย (2553) กล่าวว่า “...จัดให้มีการนิเทศติดตามที่เป็นระบบ มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ที่มีส่วนได้เสีย...”

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม มุ่งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่งดงาม และค่านิยมที่ถูกต้อง การทำความดี การปฏิบัติตามหลักธรรม เป็นคนดี สามารถดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้วย การมีกิจกรรมที่หลากหลายในการส่งเสริมด้านคุณธรรม เช่น การอบรมทรัพย์ โครงการด้านคุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ได้แก่ บ้าน วัด โรงเรียน การสร้างแรงจูงใจ ในทำความดี มีแผนการนิเทศ ติดตามที่เป็นระบบ

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของสถานศึกษาแต่ละแห่งมุ่งเน้นพัฒนา ให้นักเรียนมีคุณภาพที่สมดุลทุกส่วน โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง มีน้ำหนักร่างกายสูงตามเกณฑ์มาตรฐานมีบุคลิกภาพที่ดี ปลอดจากสารเสพติดและโรคเอดส์ มีทักษะการคิด รักการอ่าน มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มีเหตุผล และใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ดำรงชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความเป็นประชาธิปไตยและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักการออม และมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีการทำความดีและการปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา

1.4 ผลการสังเคราะห์ข้อค้นพบ

จากการศึกษาเชิงสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาพหุกรณี ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ข้อค้นพบที่สำคัญ เพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพ การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 รายละเอียดดัง ตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านร่างกาย				
ก. เป้าหมาย				
1	มีน้ำหนักตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น นักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีย่านัก 29 กิโลกรัม และ 32 กิโลกรัม นักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมีย่านัก 46 กิโลกรัม และ 44 กิโลกรัม	✓	✓	✓
2	มีส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น นักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีส่วนสูง 140 เซนติเมตร และ 143 เซนติเมตร นักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมีส่วนสูง 163 เซนติเมตร และ 154 เซนติเมตร	✓	✓	✓
3	มีสุขภาพอนามัยแข็งแรงและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	✓	✓	✓
4	การแต่งกายสะอาดเป็นระเบียบและถูกต้องตามกาลเทศะ	✓	✓	✓
5	เห็นคุณค่าและความสำคัญของการออกกำลังกาย	✓	✓	✓
6	เห็นคุณค่าและความสำคัญของการการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	✓	✓	✓
7	การมีความรู้และเข้าใจหลักการในการพัฒนาด้วร่างกาย	✓	✓	✓

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านร่างกาย				
ข. แนวทาง				
1	การมีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย	✓	✓	✓
2	การจัดบรรยากาศในสถานศึกษาที่ผ่อนคลาย สะอาดถูกสุขลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้	✓	✓	✓
3	การเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และภาวะโภชนาการของนักเรียน	✓	✓	✓
4	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี และเจริญเติบโต สมวัย	✓	✓	✓
5	การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านร่างกายให้ถูกต้องตามหลักการออกกำลังกาย	✓	✓	✓
6	การส่งเสริมการพัฒนาการทางสุขภาพและพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว	✓	✓	✓
7	การสร้างภูมิคุ้มกันโรค	✓	✓	✓
8	ส่งเสริมการรับประทานอาหารกลางวันที่มีสารอาหารครบหมู่และในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย	✓	✓	✓
9	การอยู่ในโรงเรียนที่สะอาด มีความปลอดภัยและไม่มีเสียงรบกวน	✓	✓	✓
10	การได้อยู่ในที่ที่แสงสว่างส่องถึงหรือส่องผ่านไปได้ การได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีกลิ่นเหม็น ปราศจากสารพิษต่าง ๆ	✓	✓	✓
11	การได้ดื่มน้ำสะอาด และมีน้ำใช้เพียงพอ	✓	✓	✓

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านร่างกาย				
ค. กลไกเชิงนโยบาย				
1	การแข่งขันกีฬาภายใน/ภายนอกสถานศึกษา	✓	✓	✓
2	การส่งเสริมสุขภาพนักเรียน	✓	✓	✓
3	กิจกรรมกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย	✓	✓	✓
4	โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ด้าน สุขภาพ	✓	✓	✓
5	โครงการอาหารกลางวันยั่งยืน/และส่งเสริมโภชนาการ	✓		✓
6	การพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม	✓		✓
7	การแปร่งฟันหลังอาหาร	✓		✓
8	โครงการนิเทศภายใน		✓	✓
9	โครงการพัฒนาครูสู่มืออาชีพ		✓	✓
10	โครงการเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพ		✓	✓
ด้านสติปัญญา				
ก. เป้าหมาย				
1	การพูด สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจน น่าสนใจ และเนื้อหาสาระถูกต้อง	✓	✓	✓
2	สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้อื่น	✓	✓	✓
3	มีความสามารถในการคิดหาเหตุผล คิดวิเคราะห์ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	✓	✓	✓
4	ความสามารถในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการ แก้ปัญหา	✓	✓	✓
5	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียน กำหนดไว้	✓	✓	✓

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านสติปัญญา				
ข. แนวทาง				
1	โรงเรียนมีครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของเด็กภายใต้ ความรับผิดชอบของตน และมีข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล	✓	✓	✓
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและ ความสนใจของเด็กตามวัยต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม และเหมาะสม	✓	✓	✓
3	โรงเรียนจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลายและอบอุ่น	✓	✓	✓
4	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ วางแผนจัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	✓	✓	✓
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการตาม วัยของนักเรียน	✓	✓	✓
6	การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนา วุฒิภาวะทางสติปัญญา	✓	✓	✓
7	โรงเรียนมีกิจกรรม/หลักสูตรที่ฝึกการสร้างความรู้สึ ที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นที่อยู่รอบตัว	✓	✓	✓
ค. กลไกเชิงนโยบาย				
1	การแข่งขันทักษะด้านวิชาการ	✓	✓	✓
2	การพัฒนาการคิด-วิเคราะห์	✓	✓	✓
3	ส่งเสริมรักการอ่าน	✓	✓	
4	อ่านคล่อง-เขียนคล่อง	✓		
5	กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้	✓	✓	✓
6	การเข้าค่ายวิทยาศาสตร์/ค่ายวิชาการ	✓	✓	✓
7	มหกรรมวิชาการ	✓	✓	
8	การตอบปัญหาวิชาการ	✓	✓	
9	ภาษาไทยวันละคำ	✓		
10	การสอนแบบโครงการ/การยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	✓	✓	

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านสติปัญญา				
ค. กลไกเชิงนโยบาย				
11	ภาษาอังกฤษวันละคำ	✓	✓	✓
12	โครงการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ		✓	✓
ด้านอารมณ์				
ก. เป้าหมาย				
1	การตระหนักรู้การควบคุมอารมณ์ของตนเอง	✓	✓	✓
2	การตระหนักรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น	✓	✓	✓
3	การควบคุมอารมณ์	✓	✓	✓
4	การแสดงออกทางอารมณ์	✓	✓	✓
ข. แนวทาง				
1	โรงเรียนมีกิจกรรม/หลักสูตรที่สร้างแรงจูงใจให้ตนเองมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้	✓	✓	✓
2	โรงเรียนมีกิจกรรมการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน เป็นความสามารถในการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกับผู้อื่น	✓	✓	✓
3	ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ถือเป็นหน้าที่ร่วมกันในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์กร	✓	✓	✓
4	โรงเรียนเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประชาธิปไตย ให้ความเคารพและการรับฟัง	✓	✓	✓
5	ครูช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึก อารมณ์ของตนเอง	✓	✓	✓
6	โรงเรียนมีกิจกรรมที่พัฒนาทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์แจ้งข่าวดีและส่งจดหมายไปทางบ้าน การเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรม การใช้บทสนทนาประจำวันและการทักทายอย่างสม่ำเสมอ การส่งข่าวสารความสุข การฟังนักเรียนพูด และการสนับสนุนให้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ	✓	✓	✓

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านอารมณ์				
ข. แนวทาง				
7	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคุณค่าในตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง ตระหนักและชื่นชมตนเองในแง่ดี	✓	✓	✓
8	การให้แรงเสริมโดยครูและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การให้รางวัล คำปล้ำใจ หรือคำชมเชย	✓	✓	✓
9	การลงโทษที่ยุติธรรม สมเหตุสมผลและสมควร	✓	✓	✓
10	การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนา วุฒิภาวะทางอารมณ์	✓	✓	✓
11	ส่งเสริมศิลปะดนตรีกีฬา	✓	✓	✓
12	ส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	✓	✓	✓
13	สนับสนุนการเข้าค่ายคุณธรรม	✓	✓	✓
14	จัดปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สะอาดสวยงาม	✓	✓	✓
15	ส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน	✓	✓	✓
16	ส่งเสริมกิจกรรมโฮมรูม	✓		
17	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	✓	✓	✓
18	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา	✓	✓	✓
ค. กลไกเชิงนโยบาย				
1	โครงการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ		✓	✓
2	โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้		✓	✓
3	โครงการปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบ		✓	✓

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านสังคม				
ก. เป้าหมาย				
1	มีความสามารถด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น	✓	✓	✓
2.	รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคมและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	✓	✓	✓
ข. แนวทาง				
1	โรงเรียนมีกระบวนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างตัวบุคคล	✓	✓	✓
2	โรงเรียนส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น	✓	✓	✓
3	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อนทั้งในห้องเดียวกัน หรือเพื่อนต่างห้องในโรงเรียนเดียวกัน	✓	✓	✓
4	การส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข	✓	✓	✓
5	โรงเรียนสร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน	✓	✓	✓
6	โรงเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย	✓	✓	✓
ค. กลไกเชิงนโยบาย				
1	การสร้างสัมพันธภาพชุมชน	✓	✓	
2	กิจกรรมประชาธิปไตย	✓	✓	✓
3	วันสำคัญ	✓	✓	
4	เยาวชนอาสา/จิตสาธารณะ	✓	✓	✓
5	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้/แนะแนว	✓	✓	
6	เยี่ยมบ้าน/ระบบดูแล	✓	✓	
7	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน	✓	✓	✓
8	ส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	✓	✓	
9	คนดีศรีสังคม	✓	✓	
10	ประเพณีท้องถิ่น	✓	✓	✓

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านสังคม				
ค. กลไกเชิงนโยบาย				
11	โรงเรียนสีขาว	✓	✓	
12	เข้าค่ายลูกเสือ	✓	✓	
13	โครงการนิเทศภายใน		✓	✓
14	กิจกรรมสร้างสัมพันธภาพในชุมชน		✓	✓
15	โครงการเครือข่ายสังคม		✓	✓
ด้านคุณธรรม จริยธรรม				
ก. เป้าหมาย				
1	การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ตาม หลักคุณธรรมพื้นฐาน	✓	✓	✓
2	การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง เป็นที่ ยอมรับของสังคม	✓	✓	✓
ข. แนวทาง				
1	โรงเรียนมีโครงการในด้านคุณธรรมจริยธรรม	✓	✓	✓
2	โรงเรียนมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจาก ตัวอย่างที่ดี	✓	✓	✓
3	โรงเรียนมีกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์	✓	✓	✓
4	มีกิจกรรมการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	✓	✓	✓
5	โรงเรียนจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย	✓	✓	✓
6	โรงเรียนมีเครือข่ายบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	✓	✓	✓
7	การมีส่วนร่วมของบ้าน วัด และ โรงเรียนในการ พัฒนาคุณธรรม	✓	✓	✓
8	การมีโครงการหรือกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้นักเรียน เห็นความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม	✓	✓	✓

ตารางที่ 23 ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อพัฒนาเป็น ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย	แหล่งข้อมูล		
		การศึกษา เชิงสำรวจ	การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษา พหุกรณี
ด้านคุณธรรม จริยธรรม				
ค. กลไกเชิงนโยบาย				
1	การอบรมจริยธรรม	✓	✓	✓
2	โรงเรียนวิถีพุทธ	✓	✓	✓
3	คุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง	✓	✓	✓
4	ค่ายพุทธบุตร	✓	✓	✓
5	การเข้าวัดวันอาทิตย์	✓	✓	✓
6	สวดมนต์สุดสัปดาห์/วันสำคัญ	✓	✓	✓
7	กิจกรรมประชาธิปไตยด้านการละศีลธรรม	✓	✓	✓
8	อบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน	✓	✓	✓
9	ตอบปัญหาธรรมะ	✓	✓	✓
10	กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี	✓		
11	โครงการการมีส่วนร่วม บ้าน วัด โรงเรียน		✓	✓
12	โครงการนิเทศอย่างมีระบบ		✓	✓
13	โครงการจัดทำแผนพัฒนาคุณธรรม		✓	✓
14	โครงการยกย่องคนดี ศรีสังคม		✓	✓
15	โครงการจัดทำแผนพัฒนาคุณธรรม		✓	✓

1.5 ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

จากการสังเคราะห์ข้อค้นพบที่สำคัญจากการศึกษาเชิงสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึก
ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาพหุกรณี ผู้วิจัยนำมาจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพ
การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 (ร่าง 1) ซึ่ง
ประกอบด้วยเป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบายตามองค์ประกอบของการยกระดับคุณภาพ

การเรียนรู้ของนักเรียน 5 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้าน
คุณธรรมจริยธรรม รายละเอียดดังนี้

1.5.1 ด้านร่างกาย

การพัฒนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ดีขึ้นในด้าน น้ำหนัก ส่วนสูง
สุขภาพอนามัย

1) เป้าหมาย

1.1) มีน้ำหนักตามเกณฑ์มาตรฐานเช่นนักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จะต้องมีน้ำหนัก 29 กิโลกรัม และ 32 กิโลกรัม นักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมี
น้ำหนัก 46 กิโลกรัม และ 44 กิโลกรัม

1.2) มีส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น นักเรียนชาย-หญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จะต้องมีส่วนสูง 140 เซนติเมตร และ 143 เซนติเมตร นักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จะต้องมีส่วนสูง 163 เซนติเมตร และ 154 เซนติเมตร

1.3) มีสุขภาพอนามัยแข็งแรงและออกกำลังกายสม่ำเสมอ

1.4) การแต่งกายสะอาดเป็นระเบียบและถูกต้องตามกาลเทศะ

1.5) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการออกกำลังกาย

1.6) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเลือกรับประทานอาหารที่มี

ประโยชน์ต่อร่างกาย

1.7) การมีความรู้และเข้าใจหลักการในการพัฒนาด้านร่างกาย

2) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 1

2.1) แนวทาง

การมีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย

2.2) กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกสถานศึกษา

(2) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

(3) โครงการกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย

(4) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ

3) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 2

3.1) แนวทาง

การจัดบรรยากาศในสถานศึกษาที่ผ่อนคลาย สะอาดถูกสุขลักษณะที่เอื้อ

ต่อการเรียนรู้

- 3.2) กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม
 - (2) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
 - (3) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ
- 4) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 3
- 4.1) แนวทาง
- การเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และภาวะโภชนาการของนักเรียน
- 4.2) กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม
 - (2) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
 - (3) โครงการแปรงฟันหลังอาหาร
 - (4) โครงการอาหารกลางวันยั่งยืน/และส่งเสริมโภชนาการ
 - (5) โครงการกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย
 - (6) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ
- 5) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 4
- 5.1) แนวทาง
- การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี และเจริญเติบโต สมวัย
- 5.2) กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการแข่งขันกีฬาภายในภายนอกสถานศึกษา
 - (2) โครงการแปรงฟันหลังอาหาร
 - (3) โครงการอาหารกลางวันยั่งยืน/และส่งเสริมโภชนาการ
 - (4) โครงการกายบริหารตอนเช้า /การออกกำลังกาย
 - (5) โครงการนิเทศภายใน
- 6) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 5
- 6.1) แนวทาง
- การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านร่างกายให้ถูกต้องตามหลักการออกกำลังกาย
- 6.2) กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย
 - (2) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ ด้านสุขภาพ

7) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 6

7.1) แนวทาง

การส่งเสริมการพัฒนาการทางสุขภาพและพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว

7.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม
- (2) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
- (3) โครงการปรับปรุงพื้นที่หลังอาหาร
- (4) โครงการอาหารกลางวันยั่งยืน/และส่งเสริมโภชนาการ
- (5) โครงการกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย
- (6) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ

8) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 7

8.1) แนวทาง

การสร้างภูมิคุ้มกันโรค

5.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม
- (2) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
- (3) โครงการปรับปรุงพื้นที่หลังอาหาร
- (4) โครงการอาหารกลางวันยั่งยืน/และส่งเสริมโภชนาการ
- (5) โครงการกายบริหารตอนเช้า/การออกกำลังกาย
- (6) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ ด้านสุขภาพ

9) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 8

9.1) แนวทาง

ส่งเสริมการรับประทานอาหารกลางวันที่มีสารอาหารครบหมู่และในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

9.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
- (2) โครงการอาหารกลางวันยั่งยืน/และส่งเสริมโภชนาการ
- (3) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ ด้านสุขภาพ

10) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 9

10.1) แนวทาง

การได้อยู่ในที่ที่แสงสว่างส่องถึงหรือส่องผ่านไปได้ การได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีกลิ่นเหม็น ปราศจากสารพิษต่าง ๆ

10.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนานามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม
- (2) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
- (3) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ ด้านสุขภาพ

11) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 10

11.1) แนวทาง

การได้ดื่มน้ำสะอาด และมีน้ำใช้เพียงพอ

11.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนานามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม
- (2) โครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
- (3) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/การส่งเสริมความรู้ ด้านสุขภาพ

1.5.2 ด้านสติปัญญา

การพัฒนาที่มีผลต่อ ความสามารถของบุคคลที่แสดงออกในการปรับตัว การคิดหาเหตุผล การแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1) เป้าหมาย

- 1.1) การพูด สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจน น่าสนใจ และเนื้อหาสาระถูกต้อง
- 1.2) สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
- 1.3) มีความสามารถในการคิดหาเหตุผล คิดวิเคราะห์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 1.4) ความสามารถในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการแก้ปัญหา
- 1.5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้

2) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 1

2.1) แนวทาง

โรงเรียนมีครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของเด็กภายใต้ความรับผิดชอบของตน และมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแนะแนวการศึกษา/การสอนเสริม
- (2) โครงการการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 2

3.1) แนวทาง

โรงเรียนจัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัยต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

3.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแข่งขันทักษะด้านวิชาการ
- (2) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้
- (3) โครงการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์/ค่ายวิชาการ
- (4) โครงการแนะแนวการศึกษา/การสอนเสริม
- (5) โครงการภาษาไทยวันละคำ
- (6) โครงการตอบปัญหาวิชาการ
- (7) โครงการภาษาอังกฤษวันละคำ
- (8) โครงการมหกรรมวิชาการ
- (9) โครงการสอนแบบโครงงาน/การยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- (10) โครงการอ่านคล่อง-เขียนคล่อง
- (11) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
- (12) โครงการพัฒนาการคิด-วิเคราะห์

4) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 3

4.1) แนวทาง

โรงเรียนจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลายและอบอุ่น

4.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้
- (2) โครงการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์/ค่ายวิชาการ
- (3) โครงการแนะแนวการศึกษา/การสอนเสริม
- (4) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
- (5) โครงการการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (6) โครงการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ

1.5.3 ด้านอารมณ์

กระบวนการพัฒนาที่สามารถควบคุมการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของตนเอง การตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์

1) เป้าหมาย

- 1.1) การตระหนักรู้การควบคุมอารมณ์ของตนเอง
- 1.2) การตระหนักรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น
- 1.3) การควบคุมอารมณ์
- 1.4) การแสดงออกทางอารมณ์

2) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 1

2.1) แนวทาง

โรงเรียนมีกิจกรรม/หลักสูตรที่สร้างแรงจูงใจให้ตนเองมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้

2.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการเข้าค่ายลูกเสือ
- (2) โครงการโรงเรียนสีขาว
- (3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้/แนะแนว
- (4) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน
- (5) โครงการเยี่ยมบ้าน/ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (6) โครงการส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (7) โครงการคนดีศรีสังคม
- (8) โครงการเยาวชนอาสา/จิตอาสา
- (9) โครงการนิเทศภายในอย่างเป็นทางการ

3) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 2

3.1) แนวทาง

โรงเรียนมีกิจกรรมการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันเป็นความสามารถในการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ถือเป็นหน้าที่ร่วมกันในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์กร

3.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการเข้าค่ายลูกเสือ
- (2) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้/แนะแนว

- (3) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน
- (4) โครงการเยี่ยมบ้าน/ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (5) โครงการส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (6) โครงการคนดีศรีสังคม
- (7) โครงการเยาวชนอาสา/จิตสาธารณะ
- (8) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตย

4) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 3

4.1) แนวทาง

โรงเรียนเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประชาธิปไตย ให้ความสำคัญเคารพ

และการรับฟัง

4.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตย
- (2) โครงการส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (3) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- (4) โครงการปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบ

5) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 4

5.1) แนวทาง

ครูช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึก อารมณ์ของตน

5.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้/แนะแนว
- (2) โครงการเยี่ยมบ้าน/ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (3) โครงการส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (4) โครงการคนดีศรีสังคม
- (5) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน
- (6) โครงการเยาวชนอาสา/จิตสาธารณะ

6) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 5

6.1) แนวทาง

โรงเรียนมีกิจกรรมที่พัฒนาทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์แจ้งข่าวดีและส่งจดหมายไปทางบ้าน การเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรม การใช้ บทสนทนาประจำวันและการทักทายอย่างสม่ำเสมอ การส่งข่าวสารความสุข การฟังนักเรียนพูด และการสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ

6.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้/แนะแนว
- (2) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน
- (3) โครงการเยี่ยมบ้าน/ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (4) โครงการวันสำคัญ
- (5) โครงการประเพณีท้องถิ่น
- (6) โครงการส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (7) โครงการคนดีศรีสังคม
- (8) โครงการเยาวชนอาสา/จิตสาธารณะ
- (9) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตย

7) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 6

7.1) แนวทาง

การจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคุณค่าในตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง
ตระหนักและชื่นชมตนเองในแง่ดี

7.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการเข้าค่ายลูกเสือ
- (2) โครงการเยี่ยมบ้าน/ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (3) โครงการส่งเสริมลูกเสือ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (4) โครงการเยาวชนอาสา/จิตสาธารณะ

8) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 7

8.1) แนวทาง

การให้แรงเสริมโดยครูและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การให้รางวัล กำลังใจ หรือ

คำชมเชย

8.2) กลไกเชิงนโยบาย

โครงการคนดีศรีสังคม

9) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 8

9.1) แนวทาง

การลงโทษที่ยุติธรรม สมเหตุสมผลและสมควร

9.2) กลไกเชิงนโยบาย

โครงการเยี่ยมบ้าน/ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 9

10.1) แนวทาง

การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาวิถีภาวะทางอารมณ์

10.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน
- (2) โครงการเยี่ยมบ้าน/ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (3) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

1.5.4 ด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงความสามารถในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่นและการดำรงตนในสังคม

1) เป้าหมาย

- 1.1) มีความสามารถด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น
- 1.2) รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคมและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 1

2.1) แนวทาง

โรงเรียนมีกระบวนการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างตัวบุคคล

2.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมโฮมรูม
- (2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (3) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- (4) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน
- (5) โครงการเข้าค่ายคุณธรรม
- (6) โครงการส่งเสริมศิลปะดนตรี/กีฬาปรับปรุงภูมิทัศน์
- (7) โครงการทัศนศึกษา
- (8) โครงการนิเทศภายใน

3) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 2

3.1) แนวทาง

โรงเรียนส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น

3.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมโฮมรูม
- (2) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

4) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 3

4.1) แนวทาง

โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อนทั้งในห้องเดียวกัน หรือเพื่อนต่างห้องในโรงเรียนเดียวกัน

4.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมโฮมรูม
- (2) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- (3) โครงการส่งเสริมศิลปะคนตรี/กีฬาปรับปรุงภูมิทัศน์
- (4) โครงการทัศนศึกษา

5) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 4

5.1) แนวทาง

การส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข

5.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมโฮมรูม
- (2) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- (3) โครงการเข้าค่ายคุณธรรม
- (4) โครงการส่งเสริมศิลปะคนตรี/กีฬา/ปรับปรุงภูมิทัศน์
- (5) โครงการทัศนศึกษา

6) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 5

6.1) แนวทาง

โรงเรียนสร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน

6.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมโฮมรูม
- (2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (3) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- (4) โครงการส่งเสริมศิลปะคนตรี/กีฬาปรับปรุงภูมิทัศน์

7) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 6

7.1) แนวทาง

โรงเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย

7.2) กลไกเชิงนโยบาย

โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

8) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 7

8.1) แนวทาง

การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

8.2) กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

(2) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

(3) โครงการเข้าค่ายคุณธรรม

9) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 8

9.1) แนวทาง

การสร้างความเป็นผู้นำของนักเรียน โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย

9.2) กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

(2) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

(3) โครงการเข้าค่ายคุณธรรม

(4) โครงการส่งเสริมศิลปดนตรี/กีฬา/ปรับปรุงภูมิทัศน์

(5) โครงการทัศนศึกษา

(6) กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพในชุมชน

(7) โครงการเครือข่ายสังคม

1.5.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สภาพการเปลี่ยนแปลงคุณงามความดีที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่พึงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่พึงามถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม

1) เป้าหมาย

1.1) การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่พึงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน

1.2) การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่พึงามถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม

- 2) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 1
 - 2.1) แนวทาง

โรงเรียนมีโครงการในด้านคุณธรรมจริยธรรม
 - 2.2) กลไกเชิงนโยบาย
 - (1) โครงการอบรมจริยธรรม
 - (2) โครงการค่ายพุทธบุตร
 - (3) โครงการสวดมนต์สุดสัปดาห์/วันสำคัญ
 - (4) โครงการเข้าวัดวันอาทิตย์
 - (5) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
 - (6) โครงการประชาธิปไตยด้านการวัฒนธรรม
 - (7) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง
 - (8) โครงการตอบปัญหาธรรมะ
 - (9) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
 - (10) โครงการจัดทำแผนพัฒนาคุณธรรม
- 3) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 2
 - 3.1) แนวทาง

โรงเรียนมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากตัวอย่างที่ดี
 - 3.2) กลไกเชิงนโยบาย
 - (1) โครงการค่ายพุทธบุตร
 - (2) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
 - (3) โครงการประชาธิปไตยด้านการวัฒนธรรม
 - (4) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง
 - (5) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
- 4) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 3
 - 4.1) แนวทาง

โรงเรียนมีกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 4.2) กลไกเชิงนโยบาย
 - (1) โครงการอบรมจริยธรรม
 - (2) โครงการค่ายพุทธบุตร
 - (3) โครงการสวดมนต์สุดสัปดาห์/วันสำคัญ

- (4) โครงการเข้าวัดวันอาทิตย์
 - (5) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
 - (6) โครงการประชาธิปไตยด้านकारวธรรม
 - (7) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง
 - (8) โครงการตอบปัญหาธรรมะ
 - (9) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
 - (10) โครงการนิเทศอย่างเป็นระบบ
- 5) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 4
- 5.1) แนวทาง
มีกิจกรรมการพัฒนาคำใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 - 5.2) กลไกเชิงนโยบาย
 - (1) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง
 - (2) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
- 6) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 5
- 6.1) แนวทาง
โรงเรียนจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้กิจกรรมที่
หลากหลาย
 - 6.2) กลไกเชิงนโยบาย
 - (1) โครงการอบรมจริยธรรม
 - (2) โครงการค่ายพุทธบุตร
 - (3) โครงการสวดมนต์สุดสัปดาห์/วันสำคัญ
 - (4) โครงการเข้าวัดวันอาทิตย์
 - (5) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
 - (6) โครงการประชาธิปไตยด้านकारวธรรม
 - (7) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง
 - (8) โครงการตอบปัญหาธรรมะ
 - (9) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
- 7) แนวทางและกลไกเชิงนโยบาย 6
- 7.1) แนวทาง
โรงเรียนมีเครือข่ายบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

7.2) กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เสริมฐกิจพอเพียง
- (2) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
- (3) โครงการยกย่องคนดีศรีสังคม
- (4) โครงการการมีส่วนร่วม บ้าน วัด โรงเรียน

2. ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการพัฒนาตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 (ร่างที่ 1) ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อการสนทนากลุ่ม (focus groups discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2553 ณ ห้อง 1412 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เสร็จแล้วปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 2) ต่อการสนทนากลุ่ม (focus groups discussion) เป้าหมาย เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2553 ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 3) ต่อการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2553 ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามลำดับในการพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายจากการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะทั้ง 3 ครั้งนั้น ได้ใช้หลักในการพิจารณาในการคาดคะเนโอกาสความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของข้อเสนอเชิงนโยบาย ใช้เกณฑ์ความเหมาะสม (propriety) ความเป็นไปได้ (feasibility) ความสอดคล้อง (congruity) ประโยชน์ (utility) และการยอมรับ (acceptable) ดังจะนำเสนอผลจากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ การสนทนากลุ่มเป้าหมาย และการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังต่อไปนี้

2.1 การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการตรวจสอบและเสนอแนะร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 1) จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2553 ณ ห้อง 1412 คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการศึกษา 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอน 2 ท่านผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย 2 ท่าน จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเงินโยบาย

- 1) ควรนำเสนอ เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเงินโยบาย ให้เรียง ลำดับก่อนหลัง ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามผลการศึกษาเชิงสำรวจ
- 2) เป้าหมายแต่ละข้อ ควรแยกแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน และแนวทางแต่ละข้อมีกลไกเงินโยบายแต่ละ โครงการอะไรบ้าง ให้ชัดเจนที่ละข้อให้เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเงินโยบายสอดคล้องกัน
- 3) ด้านร่างกายควรเพิ่มโครงการวิจัย โครงการพัฒนาหลักสูตร และงานวิชาการ โครงการพัฒนาภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้
- 4) ควรตัดเรื่องการพูดออก และย้ายไปอยู่ด้านสังคม
- 5) กลไกเงินโยบาย ข้อ 1+2 ไม่สอดคล้องกับแนวทางข้อ 1
- 6) ควรหลอมโครงการที่ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน เรียงลำดับใหม่ เลือเฉพาะโครงการ ที่มีวัตถุประสงค์หลักสอดคล้องกับเป้าหมายเท่านั้น ส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงเช่น โครงการนิเทศ ภายใน ควรตัดออก
- 7) ด้านสติปัญญาควรเพิ่มเติมโครงการที่แปลกใหม่ทันสมัย เช่น โครงการพัฒนาครู สู่มืออาชีพ โครงการ ICT – Computer โครงการสอนภาษา เวียดนาม จีนและอินเดีย โครงการสร้างเครือข่ายเชิงคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก โครงการติวเข้ม
- 8) ด้านอารมณ์ ควรเพิ่มโครงการพัฒนาผู้บริหารและงานวิชาการ โครงการปรองดอง สมานฉันท์ โครงการและแนวทางการศึกษา
- 9) ด้านอารมณ์ แนวทาง ข้อ 3 ไม่เกี่ยวกับคำอธิบาย ควรเพิ่มเป้าหมาย แนวทาง และกลไกเงินโยบายเกี่ยวกับ การมีสุนทรียภาพทางอารมณ์
- 10) ด้านสังคม ควรมีเรื่องเกี่ยวกับ การมีวัฒนธรรม ทักษะชีวิตการเงิน ส่วนบุคคล
- 11) ควรปรับสำนวนให้ครอบคลุมถึงการปรับตัวเกี่ยวกับตนเอง ผู้อื่น ทักษะชีวิต การแก้ปัญหา ประเพณี สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลง
- 12) ด้านสังคม ควรเพิ่มโครงการหารายได้ระหว่างเรียน (เพื่อฝึกให้เด็กกล้าแสดงออก)
- 13) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรมีเรื่องเกี่ยวกับการสร้างเจตคติของผู้เรียน โครงการ ซ้ำซ้อนกันควรปรับ
- 14) การเขียนเป้าหมาย แนวทาง และกลไกเงินโยบาย ควรบีบให้ลึก แคบ ชัดชัดได้ ควรเป็นแนวเดียวกันจะขึ้นต้นด้วยคำนาม หรือ คำกริยา ให้ดูตัวอย่างการเขียนตามการเขียนเกณฑ์ มาตรฐาน ส่วนโครงการควรระบุกิจกรรมด้วย แต่ไม่ควรมีโครงการและกิจกรรมมากเกินไป

2.1.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จ

1) เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย ตามกรอบ 5 ด้านนั้นครอบคลุมแล้วแต่การนำไปปฏิบัติให้เกิดผลนั้นจะต้องมีการควบคุม กำกับ ติดตามการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ต่อเนื่องเป็นระบบ

2) เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย ตามกรอบ 5 ด้านจะสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมนั้น โรงเรียนจะต้องวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและสิ่งคุกคาม และกำหนดกรอบในการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

2.2 ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 (ร่างที่ 2)

ผลการตรวจสอบจากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2553 นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 (เป็นร่างที่ 2) ดังต่อไปนี้

2.2.1 ด้านร่างกาย

การพัฒนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ดีขึ้น ในด้านน้ำหนัก ส่วนสูง สุขภาพอนามัย

1) เป้าหมาย 1

สุขภาพอนามัยแข็งแรงออกกำลังกายสม่ำเสมอและเห็นคุณค่าความสำคัญของการออกกำลังกาย

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

จัดบรรยากาศในสถานศึกษาที่ผ่อนคลาย สะอาดถูกสุขลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

กิจกรรมกายบริหาร

(2) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี และเจริญเติบโตสมวัย

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม
กิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม
- (2) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
กิจกรรมกายบริหาร

1.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมพัฒนาการทางสุขภาพและพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
กิจกรรมกายบริหาร

1.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

สร้างภูมิคุ้มกันโรค

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

1.5) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 5

แนวทาง

อยู่ในที่ที่แสงสว่างส่องถึงหรือส่องผ่านไปได้ ได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีกลิ่นเหม็น ปราศจากสารพิษต่าง ๆ

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการอนามัยโรงเรียนและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
กิจกรรมสวมสุขสันต์
- (2) โครงการพัฒนาภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้
กิจกรรมพัฒนาภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้

1.6) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 6

แนวทาง

มีน้ำดื่มสะอาด และมีน้ำใช้เพียงพอ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

กิจกรรมจัดหา น้ำดื่ม น้ำใช้

2) เป้าหมาย 2

รู้คุณค่าและความสำคัญของการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมการรับประทานอาหารกลางวันที่มีสารอาหารครบหมู่และในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการ

กิจกรรมพัฒนาสื่อการเรียนรู้

(2) โครงการอาหารกลางวัน

กิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขผู้บริการ

3) เป้าหมาย 3

น้ำหนัก ตามเกณฑ์มาตรฐาน (นักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้อง มีน้ำหนัก 29 กิโลกรัมและ 32 กิโลกรัม นักเรียนชาย-หญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้อง มีน้ำหนัก 46 กิโลกรัม และ 44 กิโลกรัม)

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

เอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยและภาวะโภชนาการของนักเรียน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

กิจกรรมแปร่งฟันหลังอาหาร

4) เป้าหมาย 4

ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน(นักเรียนชาย-หญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมี ส่วนสูง 140 เซนติเมตร และ 143 เซนติเมตร นักเรียนชาย-หญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมี ส่วนสูง 163 เซนติเมตร และ 154 เซนติเมตร)

4.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

4.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

เอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และภาวะโภชนาการของนักเรียน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

กิจกรรมกายบริหารตอนเช้า

5) เป้าหมาย 5

รู้และเข้าใจหลักการในการพัฒนาด้านร่างกาย

5.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

กิจกรรมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

5.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านร่างกายให้ถูกต้องตามหลักการออกกำลังกาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

กิจกรรมการบริหารตอนเช้า

2.2.2 ด้านสติปัญญา

นาที่มีผลต่อ ความสามารถของบุคคลที่แสดงออกในการปรับตัว การคิดหา
เหตุผล การแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1) เป้าหมาย 1

สามารถสื่อความคิด ผ่านการพูดเขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีการ ต่าง ๆ

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

จัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็ก ตามวัยต่าง ๆ

ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนวการศึกษา

กิจกรรมชุมนุม/ชมรม

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลาย

และอบอุ่น

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแข่งขันทักษะวิชาการ

กิจกรรมตอบปัญหาวิชาการ

(2) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมการสอนแบบโครงงาน

(3) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน

กิจกรรมยอคนักอ่าน

2) เป้าหมาย 2

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของเด็ก และมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนว

กิจกรรมแนะแนว

2.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็ก ตามวัยต่าง ๆ

ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการเข้าค่ายวิชาการ

กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

(2) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

กิจกรรมพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตและห้องคอมพิวเตอร์

(3) โครงการติวเข้ม

กิจกรรมติวเข้ม

3) เป้าหมาย 3

ความสามารถในการคิดหาเหตุผล คิดวิเคราะห์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของเด็ก และมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการเยี่ยมบ้าน

กิจกรรมสัปดาห์เยี่ยมบ้าน

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัยต่าง ๆ

ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน

กิจกรรมพัฒนาห้องสมุดและมุมหนังสือ

(2) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้

กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้

- (3) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์
กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

4) เป้าหมาย 4

ความสามารถในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

4.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของเด็ก และมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนว

กิจกรรมสัปดาห์เยี่ยมบ้าน

4.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัยต่าง ๆ

ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ

กิจกรรมแข่งขันทักษะทางวิชาการ

(2) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้

กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้

(3) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

(4) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน

กิจกรรมนักอ่านน้อย

2.2.3 ด้านอารมณ์

กระบวนการพัฒนาที่สามารถควบคุมการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของตนเอง การตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์

1) เป้าหมาย 1

การตระหนักรู้การควบคุมอารมณ์ของตนเอง

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตร/กิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้ตนเองมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการ
กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร
- (2) โครงการโรงเรียนสีขาว
กิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติดและสิ่งลามก
- (3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กิจกรรมตลาดนัดวิชาการ
- (4) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน
กิจกรรมเยาวชนจิตอาสา
- (5) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคุณค่าในตนเอง รับผิดชอบต่อตนเองตระหนักและชื่นชมตนเองในแง่ดี

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนสีขาว
กิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติดและสิ่งลามก
- (2) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กิจกรรมตลาดนัดวิชาการ
- (3) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน
กิจกรรมเยาวชนจิตอาสา
- (4) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ

2) เป้าหมาย 2

การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

การรับฟัง

แนวทาง

เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประชาธิปไตย ให้ความเคารพและ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิจกรรมสถานักเรียน

2.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาวิถีภาวะทางอารมณ์

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน

กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง

(2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กิจกรรมสัปดาห์เยี่ยมบ้าน

2.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

จัดกิจกรรมที่พัฒนาทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์แจ้งข่าวดี และส่งจดหมายไปทางบ้าน การเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรม การใช้บทสนทนาประจำวันและการทักทายอย่างสม่ำเสมอ การส่งข่าวสารความสุข การฟังนักเรียนพูด และการสนับสนุนให้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมเยาวชนอาสา

(2) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิจกรรมสถานักเรียน

2.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

ให้แรงเสริมโดยครูและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การให้รางวัล กำลังใจ หรือคำชมเชย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการคนดีศรีสังคม

กิจกรรมมอบรางวัลเยาวชนจิตอาสา

3) เป้าหมาย 3

การตระหนักรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

จัดกิจกรรมการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน สามารถอยู่ร่วมกัน และ

ทำงานร่วมกับผู้อื่น

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิจกรรมสถานักเรียน

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม

และระดับองค์กร

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิจกรรมสถานักเรียน

3.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ครูช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึก อารมณ์ของตน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนวการศึกษา

กิจกรรมโฮมรูม

3.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางอารมณ์

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน

กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง

(2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง

4) เป้าหมาย 4

มีสุนทรียภาพทางอารมณ์

4.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

จัดกิจกรรมด้านศิลปะดนตรี/นาฏศิลป์/กีฬา และนันทนาการ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการเข้าค่าย

กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ/ดนตรี/นาฏศิลป์/กีฬาและนันทนาการ

(2) โครงการแนะแนวการศึกษา

กิจกรรมแนะแนว

2.2.4 ด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงความสามารถในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง และผู้อื่น และ
การดำรงตนในสังคม

1) เป้าหมาย 1

มีความสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

จัดกระบวนการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างตัวบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนว

กิจกรรมโฮมรูม

(2) โครงการประเพณีท้องถิ่น

กิจกรรมวันสำคัญ

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อน ทั้งในห้องเดียวกันหรือ
เพื่อนต่างห้องในโรงเรียนเดียวกัน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนว

กิจกรรมโฮมรูม

- (2) โครงการหารายได้ระหว่างเรียน
กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ
- 1.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3
แนวทาง
ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข
กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
กิจกรรมสภานักเรียน
- 2) เป้าหมาย 2
รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคมและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1
แนวทาง
ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน
กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม
- 2.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2
แนวทาง
สร้างความเป็นผู้นำของนักเรียน โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย
กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน
กิจกรรมสภานักเรียน
- (2) โครงการ TOBE NUMBER ONE
กิจกรรมพัฒนาผู้นำนักเรียน
- 2.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3
แนวทาง
สร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน
กลไกเชิงนโยบาย
- (1) โครงการ TOBE NUMBER ONE
กิจกรรมเด็กไทย ไกลจากยาเสพติด

2.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

มีบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิจกรรมสถานักเรียน

3) เป้าหมาย 3

มีทักษะชีวิต

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

สร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม

(2) โครงการเครือข่ายสังคม

กิจกรรมผู้นำนักเรียน

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

สถานศึกษามีบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

กิจกรรมสถานักเรียน

3.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการการเงินส่วนบุคคล

กิจกรรมออมทรัพย์

(2) โครงการเข้าค่ายคุณธรรม

กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม

2.2.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สภาพการเปลี่ยนแปลงคุณงามความดีที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม

1) เป้าหมาย 1

ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

จัดกิจกรรมในด้านคุณธรรมจริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ

กิจกรรมอบรมจริยธรรม

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติจากตัวอย่างที่ดี

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ

กิจกรรมจิตอาสา

1.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

จัดกิจกรรมการพัฒนา การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการ ประชาธิปไตยด้านคุณธรรม

กิจกรรมไหว้กันวันละครั้ง

(2) โครงการ คุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมวิถีพอเพียง

1.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

จัดการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ

กิจกรรมจิตอาสา

(2) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน

กิจกรรมอบรมเยาวชน

1.5) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 5

แนวทาง

ส่งเสริมการมีเครือข่ายบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

กิจกรรมจิตอาสา

2) เป้าหมาย 2

ประพศติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

จัดกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการอบรมจริยธรรม

กิจกรรมค่ายคุณธรรม

(2) โครงการเข้าวัดวันอาทิตย์

กิจกรรมเรียนธรรมะวันอาทิตย์

(3) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน

กิจกรรมค่ายเยาวชน

(4) โครงการออมทรัพย์การเงินส่วนบุคคล

กิจกรรมออมทรัพย์

2.3 การสนทนากลุ่มเป้าหมาย

การนำเสนอร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 2) จากการสนทนากลุ่มเป้าหมาย
ดำเนินการเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2553 ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนา ดังนี้ 1) บุคลากรภายในโรงเรียน คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอน
จำนวน 9 คน 2) กลุ่มบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ จำนวน 9 คน 3) กลุ่มผู้ที่

มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น คือ คณะกรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ และผู้ปกครอง จำนวน 9 คน รวมทั้งหมด 27 คน

ผลการตรวจสอบจากกลุ่มเป้าหมายนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงร่าง ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 (ร่างที่ 3) ดังต่อไปนี้

2.3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

1) กลุ่มบุคลากรภายในโรงเรียน

1.1) ควรเพิ่ม กิจกรรมกลุ่มสัปดาห์ผิชอบการทำงานในโรงเรียน กิจกรรมจิตอาสา ในกลไกเชิงนโยบาย 1 ตามแนวทางข้อ 1 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านร่างกาย โครงการปลูกผักสวนครัว ปลอดภัยสารพิษ

1.2) โครงการส่งเสริมสุขภาพควรรวมเข้าด้วยกัน แต่เพิ่มในส่วนกิจกรรม

1.3) คำว่า พัฒนาการ ในแนวทางข้อ 3 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านร่างกายกว้างเกินไป ควรปรับใหม่ เพิ่มกิจกรรมอาหารกลางวัน อาหารเสริมนม ในกลไกเชิงนโยบาย

1.4) ควรเพิ่มกิจกรรมจัดหาน้ำดื่มมาใช้ให้เพียงพอ จัดหาเครื่องกรองน้ำ จัดหาภาชนะกรองน้ำในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 6 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านร่างกาย

1.5) ควรเพิ่มกิจกรรมอาหารกลางวัน อาหารเสริมนม กายบริหารในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 และในกลไกเชิงนโยบาย 3 แนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 4 ด้านร่างกาย

1.6) ควรเพิ่มกิจกรรมแข่งขันกีฬา อาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขสุขุมครอง ผู้บริโภค แอโรบิคในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 และกิจกรรมการฝึกสมาธิในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 5 ด้านร่างกาย

1.7) ควรเพิ่มกิจกรรมเข้าค่ายวิชาการในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 กิจกรรมดนตรี กีฬา นาฏศิลป์ กิจกรรมตลาดนัดวิชาการในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 2 กิจกรรมการสืบค้นข้อมูลในกลไกเชิงนโยบาย 2 แนวทาง 2 และกิจกรรมทำหนังสือเล่มเล็ก กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต ต้นไม้พูดได้ ในกลไกเชิงนโยบาย 3 แนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านสติปัญญา

1.8) ควรเพิ่มกิจกรรมการสอน โครงงาน กิจกรรมส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศในกิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก ยอคนักอ่าน ยอคนักพูด กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมดีเจน้อยในกลไกเชิงนโยบาย 3 กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมที่ช่วยน้อง เพื่อนช่วยเพื่อนในกลไกเชิงนโยบาย 2 แนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 3 ด้านสติปัญญา

1.9) ด้านอารมณ์ เป้าหมายที่ 3 ควรเพิ่มกิจกรรมประชาธิปไตย ในโรงเรียน กิจกรรมสถานักเรียน ในโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมครู

เครือข่าย ในโครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมพ่อครูแม่ครู ในโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกิจกรรมเยาวชนอาสา กิจกรรมจิตสาธารณะ ในโครงการพัฒนาผู้เรียน

1.10) ด้านสังคม เป้าหมายที่ 2 ควรเพิ่มกิจกรรมกลุ่มสื่อบุคคลในโครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน กิจกรรมสถานักเรียน กีฬาสีในโครงการประชาธิปไตย ในโรงเรียน กิจกรรมประกวดร้องเพลง กิจกรรมรณรงค์ยาเสพติด ในโครงการ TOBE NUMBER ONE

1.11) ด้านสังคม เป้าหมายที่ 3 ควรเพิ่มกิจกรรมวันสำคัญในโครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน กิจกรรมจิตอาสาในโครงการเครือข่ายสังคม กิจกรรมธนาคาร สหกรณ์ ในโครงการการเงินส่วนบุคคล

1.12) ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป้าหมายที่ 1 แนวทาง 3 ควรเพิ่มกิจกรรมไหว้กันวันละครั้ง น้อมไหว้พี่ ในโครงการประชาธิปไตยด้านคุณธรรม กิจกรรมปลูกพืชผักสวนครัว กิจกรรมธนาคารความดี กิจกรรมธนาคารขยะ ขยะรีไซเคิล ปฎิบัติดีปฏิบัติชอบ ออมทรัพย์ เข้าวัดวันพระ ในโครงการคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง

2) กลุ่มบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1) ด้านร่างกาย แนวทางข้อ 1 ของเป้าหมาย 1 ควรตัดคำว่าในออก และควรเพิ่มแนวทางเกี่ยวกับการจัดประกวดกิจกรรมระหว่างสถานศึกษา และเพิ่มกิจกรรมจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพผู้เรียน ในกลไกเชิงนโยบาย 1

2.2) ด้านร่างกายควรปรับเป้าหมาย 3 เกี่ยวกับน้ำหนัก ไปรวมกับเป้าหมาย 4 ส่วนสูง ปรับ จากคำว่ามีแผนงาน โครงการ กิจกรรม แทนคำว่า มีหลักสูตร ปรับคำว่าเอาใจใส่ เป็นจัดระบบ ในทุกแนวทาง และเพิ่มคำว่า เฝ้าระวัง ก่อนคำว่าภาวะโภชนาการของนักเรียน

2.3) ควรเพิ่มกิจกรรมดีเจน้อยเพื่อสุขภาพ กิจกรรมแอโรบิค และกิจกรรม 5ส กิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันรักษาโรคในกลไกเชิงนโยบาย 2 ตามแนวทางข้อ 1 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านร่างกาย

2.4) ควรเพิ่มกิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย แอโรบิคเพื่อสุขภาพในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 และกิจกรรมตรวจสุขภาพนักเรียนในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 3 ด้านร่างกาย

2.5) ควรเพิ่มกิจกรรม อาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ้มครองผู้บริโภคปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ เลี้ยงไก่ ปลา ในกลไกเชิงนโยบาย 2 แนวทาง 1 ของเป้าหมายที่ 2 ด้านร่างกาย

2.6) ด้านที่สติปัญญา แนวทาง 1 ควรปรับจากคำว่าจัดกิจกรรม เป็นมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เป้าหมายที่ 2 ด้านสติปัญญา แนวทาง 1 ควรปรับจากครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของเด็ก เป็นวิเคราะห์ผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรปรับโครงการแนะแนวเป็น

โครงการจัดระบบข้อมูลนักเรียน เพราะจะสอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนด และควรเพิ่มกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ในโครงการส่งเสริมรักการอ่าน กิจกรรมเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ กิจกรรมเข้าค่ายในทุกกลุ่มสาระในโครงการเข้าค่ายวิชาการ กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิตในโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และกิจกรรมติวเข้มกลุ่มสาระวิชาหลักในโครงการติวเข้ม

2.7) ควรเพิ่มกิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมศึกษาเด็กเป็นรายกรณี ในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 และ กิจกรรมเข้าค่ายวิชาการ กิจกรรมชมรม ในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 2 กิจกรรมโครงงาน กิจกรรมบูรณาการ ในกลไกเชิงนโยบาย 3 แนวทาง 2 กิจกรรมพัฒนาการสอนที่เน้นกระบวนการคิด ในกลไกเชิงนโยบาย 3 แนวทาง 2 กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก ในกลไกเชิงนโยบาย 4 แนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 4 ด้านสติปัญญา

2.8) ด้านอารมณ์ ควรเพิ่มกิจกรรม 3D ในโครงการโรงเรียนสีขาว กิจกรรมการไต่ถาม การสนทนาวิชาการในโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมวันสำคัญในชุมชน ในโครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน

2.9) ด้านอารมณ์ เป้าหมาย 1 แนวทาง 2 ควรเพิ่มโครงการยกย่องคนดี กิจกรรมค้นหาคนดี ในกลไกเชิงนโยบายเป้าหมายที่ 3 ควรเพิ่มกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง กิจกรรมสถานักเรียน ในโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมทุนการศึกษา กิจกรรมเยี่ยมบ้าน เพื่อนช่วยเพื่อน ในโครงการแนะแนวการศึกษา กิจกรรมเข้าวัดทุกวันพระ กิจกรรมเยี่ยมบ้านในโครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมคัดกรองนักเรียนในโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.10) ด้านสังคม เป้าหมายที่ 1 ควรเพิ่มกิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์ กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมพี่ช่วยน้อง ในโครงการโฮมรูม กิจกรรมสถานักเรียน เพื่อนช่วยเพื่อนในโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

2.11) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรเพิ่มกิจกรรมครูพระในโรงเรียน ในกลไกเชิงนโยบายของเป้าหมาย 1 แนวทาง 1 ควรเพิ่มกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำในกลไกเชิงนโยบายของเป้าหมาย 1 แนวทาง 4 ควรปรับกิจกรรมผู้ใหญ่บ้านนักเรียนออกเพราะไม่สอดคล้องกับแนวทางแล้วเพิ่มกิจกรรมสายสัมพันธ์แม่ลูก ในกลไกเชิงนโยบายของเป้าหมาย 2 แนวทาง 5

2.12) การเขียนเป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย ควรเขียนให้ชัดเจน ให้ผู้อ่านสามารถนำไปปฏิบัติได้ เช่น แนวทาง ควรขึ้นต้นด้วยคำว่า สร้าง ส่งเสริม สนับสนุน เป็นต้น

3) กลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น

3.1) ด้านร่างกาย โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมควรเน้นกิจกรรมล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ส่งเสริมการออกกำลังกาย

3.2) ด้านร่างกาย แนวทางข้อ 3 ของเป้าหมายที่ 1 ควรตัดคำว่า พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวออก และปรับมาใช้คำว่า ให้เจริญเติบโตสมวัยอย่างเหมาะสม 1 และเพิ่มกิจกรรมรำมวยไทย แอโรบิก กิจกรรมเข้าจังหวะ ในโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.3) ควรเพิ่มกิจกรรมติดตามนักเรียนที่เป็น โรคภูมิแพ้ ดูแลถึงบ้านกิจกรรมล้างมือล้างเท้าก่อนเข้าห้องเรียนในกลไกเชิงนโยบาย ตามแนวทางข้อ 4 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านร่างกาย

3.4) ควรเพิ่มกิจกรรมจัดหาเครื่องกรองน้ำดื่ม ถังเก็บน้ำฝนขนาดใหญ่ในกลไกเชิงนโยบาย ตามแนวทางข้อ 6 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านร่างกาย

3.5) ควรเพิ่มกิจกรรมเลี้ยงสัตว์ ปลูกผักปลอดสารพิษ อาหารกลางวัน 100 เปอร์เซ็นต์ ในกลไกเชิงนโยบาย ตามแนวทาง 1 ของเป้าหมายที่ 2 ด้านร่างกาย

3.6) ควรเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนนำหน้าต่ำกว่าเกณฑ์รับประทานอาหารกลางวัน มากเป็นพิเศษ กิจกรรมรณรงค์ให้ผู้ปกครองจัดอาหารกลางวันครบ 5 หมู่ ในกลไกเชิงนโยบาย 2 ตามแนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 3 ด้านร่างกาย

3.7) ควรเพิ่มกิจกรรมแม่ไม้มวยไทย แอโรบิก ในกลไกเชิงนโยบาย 1 ตามแนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 5 ด้านร่างกาย

3.8) ควรเพิ่มกิจกรรมพ่อครูแม่ครู ประกวดร้องเพลง แข่งขันฟ้อนรำในกลไกเชิงนโยบาย 1 ตามแนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านสติปัญญา

3.9) ควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ไอซีที ในกลไกเชิงนโยบาย 1 ตามแนวทาง 1 และ 2 ของเป้าหมายที่ 3 และกิจกรรมฝึกสมาธิ ในกลไกเชิงนโยบาย 3 ตามแนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 3 ด้านสติปัญญา

3.10) ควรเพิ่มกิจกรรมการเข้าวัด กิจกรรมอบรมคุณธรรมนำชีวิต ในกลไกเชิงนโยบาย 2 กิจกรรมอบรมเด็กต่างโรงเรียน ในกลไกเชิงนโยบาย 3 และกิจกรรมดนตรีกีฬา ในกลไกเชิงนโยบาย 5 ตามแนวทาง 1 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านอารมณ์

3.11) ควรเพิ่มกิจกรรมประชาธิปไตยในครัวเรือน ในกลไกเชิงนโยบาย 1 ตามแนวทาง 1 และ กิจกรรมเยี่ยมบ้านกิจกรรมวันสำคัญ และกิจกรรมเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ในกลไกเชิงนโยบาย 1 ตามแนวทาง 2 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านอารมณ์

3.12) ควรเพิ่มกิจกรรมจิตสาธารณะในวันสำคัญ ในกลไกเชิงนโยบาย 1 ตามแนวทาง 1 ของเป้าหมายที่ 2 ด้านสังคม

3.13) ควรเพิ่มกิจกรรมปลูกพืชผักสวนครัว ทำปุ๋ยหมัก เลี้ยงสัตว์ ทำบัญชีรายรับรายจ่าย ในกลไกเชิงนโยบาย 3 ตามแนวทาง 3 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมจาก

ข้อเสนอแนะของทั้ง 3 กลุ่ม สรุปเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบายดังนี้

- (1) ควรนำเสนอ เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบายให้ชัดเจน
- (2) เป้าหมายด้านน้ำหนักและส่วนสูงควรเขียนกลไกเชิงนโยบายให้ชัดเจน ควรมีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การขับเคลื่อนมีประสิทธิภาพ
- (3) ด้านร่างกายควรเพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผ่อนคลาย การปลูกสวนป่า ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ สวนสมุนไพร
- (4) แนวทางข้อที่ 2 ของเป้าหมายข้อที่ 2 ควรใช้ข้อความว่า “จัดระบบ” น่าจะเหมาะสมกว่าคำว่า “เอาใจใส่”
- (5) กลไกเชิงนโยบาย ข้อ 3 (2.2) ไม่สอดคล้องควรตัดออก
- (6) แนวทางข้อที่ 5 ด้านร่างกาย “อยู่ในที่ที่แสงสว่างส่องถึงหรือส่องผ่านไปได้ ได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีกลิ่นเหม็น ปราศจากสารพิษต่าง ๆ” ควรเปลี่ยนเป็น “สร้างอาคารเรียน อาคารประกอบในที่เหมาะสมและเป็นระบบ”
- (7) แนวของเป้าหมายข้อที่ 2 ควรตัดคำว่า “อาหารกลางวันออก”
- (8) ควรหลอมโครงการที่ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน เรียงลำดับใหม่ เลือกเฉพาะโครงการที่มีวัตถุประสงค์หลักสอดคล้องกับเป้าหมายเท่านั้น ส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น โครงการนิเทศภายใน ควรตัดออก
- (9) ด้านสติปัญญาควรเพิ่มเติมกิจกรรมอีก
- (10) ด้านอารมณ์ ควรเพิ่มกิจกรรมอีก
- (11) ด้านสังคม ควรเพิ่มกิจกรรมอีก
- (12) การเขียนเป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย ควรเขียนให้ชัดเจนให้ผู้อ่านสามารถนำไปปฏิบัติได้

2.2.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จ

- 1) เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย ตามกรอบ 5 ด้านนั้นครอบคลุมดีแล้ว ควรมีคู่มือการนำไปสู่การปฏิบัติให้ชัดเจน
- 2) เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย ตามกรอบ 5 ด้านจะสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมนั้น โรงเรียนจะต้องสร้างความเข้าใจให้ตรงกันและสร้างความร่วมมือกับทุกฝ่าย

2.2.3 ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 (ร่างที่ 3)

ผลการตรวจสอบจากการสนทนากลุ่มเป้าหมาย เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2553 นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ เขต 2 (เป็นร่างที่ 3) ดังต่อไปนี้

1) ด้านร่างกาย

การพัฒนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ดีขึ้น ในด้านน้ำหนัก ส่วนสูง สุขภาพอนามัย

1.1) เป้าหมาย 1

สุขภาพอนามัยแข็งแรงออกกำลังกายสม่ำเสมอและเห็นคุณค่าความสำคัญของการออกกำลังกาย

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

สร้างบรรยากาศในสถานศึกษาที่ผ่อนคลาย สะอาดถูกสุขลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(1.1) กิจกรรมกายบริหาร

(1.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมลานกีฬา

(2) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม

(2.1) กิจกรรมประกวดแข่งขันด้านอนามัย และสิ่งแวดล้อม

(2.2) กิจกรรมโรงเรียนน่าอยู่ น่าดู น่าชม

(2.3) กิจกรรม 5 ส

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพอนามัยดีและเจริญเติบโตสมวัย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม

(1.1) กิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม

(1.2) กิจกรรมลานพละกายบริหาร

(1.3) กิจกรรมการแข่งขันกีฬา

(2) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(2.1) กิจกรรมการบริหาร

(2.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(2.3) กิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันรักษาโรค

ค. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมพัฒนาการทางสุขภาพและพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(1.1) กิจกรรมการบริหาร

(1.2) กิจกรรมกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมอาหารกลางวันยั่งยืน

ง. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

สร้างภูมิคุ้มกันโรค

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(1.1) กิจกรรมการบริหาร

(1.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมสมุดบันทึกสุขภาพ

จ. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 5

แนวทาง

สร้างอาคารเรียน อาคารประกอบในเนื้อที่เหมาะสม และมีระบบ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการอนามัยโรงเรียนและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

(1.1) กิจกรรมสุขสันต์

(1.2) กิจกรรมดูแลรักษาสักกนิค ชีวิตท่านจะยืนยาว

(1.3) กิจกรรมกำจัดขยะมูลฝอย

(2) โครงการพัฒนาภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้

(2.1) กิจกรรมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

(2.2) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้

จ. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 6

แนวทาง

มีน้ำดื่มสะอาด และมีน้ำใช้เพียงพอ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(1.1) กิจกรรมกิจกรรมจัดหาน้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอ

(1.2) กิจกรรมจัดหาเครื่องกรองน้ำ

(1.3) กิจกรรมจัดหาภาชนะเก็บน้ำ

1.2) เป้าหมาย 2

รู้คุณค่าและความสำคัญของการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อ

ร่างกาย

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมการรับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบหมู่และในปริมาณที่

เพียงพอกับความต้องการ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการ

(1.1) กิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ่มครองผู้บริโภคร

(1.2) กิจกรรมปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ

(1.3) กิจกรรมเลี้ยงไก่/เลี้ยงปลา

(2) โครงการอาหารกลางวัน

(2.1) กิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ่มครองผู้บริโภคร

(2.2) กิจกรรมปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ

(2.3) กิจกรรมเลี้ยงไก่/เลี้ยงปลา

1.3) เป้าหมาย 3

น้ำหนัก ตามเกณฑ์มาตรฐาน (นักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีน้ำหนัก 29 กิโลกรัมและ 32 กิโลกรัม นักเรียนชาย-หญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมีน้ำหนัก 46 กิโลกรัม และ 44 กิโลกรัม)

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

(1.1) กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(1.2) กิจกรรมแอโรบิกเพื่อสุขภาพ

(1.3) กิจกรรมการเรียนรู้บริโภคอาหารที่มีคุณค่า

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมระบบดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยและภาวะโภชนาการของนักเรียน
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

(1.1) กิจกรรมกายบริหารตอนเช้า

(1.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมตรวจสุขภาพนักเรียน

1.4) เป้าหมาย 4

ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน (นักเรียนชาย-หญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จะต้องมีส่วนสูง 140 เซนติเมตร และ 143 เซนติเมตร นักเรียนชาย-หญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จะต้องมีส่วนสูง 163 เซนติเมตร และ 154 เซนติเมตร)

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

(1.1) กิจกรรมกายบริหาร

(1.2) กิจกรรมอาหารกลางวัน/อาหารเสริมนม

(1.3) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดระบบดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และภาวะโภชนาการของนักเรียน
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

(1.1) กิจกรรมกายบริหารตอนเช้า

(1.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมอาหารกลางวัน

1.5) เป้าหมาย 5

รู้และเข้าใจหลักการในการพัฒนาด้านร่างกาย

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตร/แผนงาน/โครงการ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่
ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

(1.1) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

(1.2) กิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ้มครองผู้บริโภค

(1.3) กิจกรรมประกวดมาตรฐานเด็กไทย

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านร่างกายให้ถูกต้อง
ตามหลักการออกกำลังกาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

(1.1) กิจกรรมกายบริหารตอนเช้า

(1.2) กิจกรรมฝึกสมาธิ

(1.3) กิจกรรมเฝ้าระวังสุขภาพ

2) ด้านสติปัญญา

การพัฒนาที่มีผลต่อความสามารถของบุคคลที่แสดงออกในการปรับตัว การคิดหาเหตุผล การแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.1) เป้าหมาย 1

สามารถสื่อความคิด ผ่านการพูดเขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัยต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนวการศึกษา

(1.1) กิจกรรมให้คำปรึกษา

(1.2) กิจกรรมแนะแนวอาชีพ

(2) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

(2.1) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้

(2.2) กิจกรรมแหล่งเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้

(3.1) กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้

(3.2) กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

(4) โครงการภาษาไทยและภาษาอังกฤษละคำ

(4.1) กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ

(4.2) กิจกรรมภาษาอังกฤษวันละคำ

(5) โครงการโรงเรียน 3 ภาษา (ภาษาไทย เวียดนาม จีน)

กิจกรรมการเรียนการสอน 3 ภาษา (ภาษาไทย เวียดนาม จีน)

(6) โครงการเรียนรู้ด้วย ICT

(6.1) กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ

(6.2) กิจกรรมภาษาอังกฤษละคำ

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2
 แนวทาง
 จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่
 ผ่อนคลายและอบอุ่น

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแข่งขันทักษะวิชาการ
 - (1.1) กิจกรรมตอบปัญหาวิชาการ
 - (1.2) กิจกรรมดนตรี/กีฬา/นาฏศิลป์/ชุมนุมตามความสนใจ
 - (1.3) กิจกรรมจัดนิทรรศการวิชาการ/ตลาดนัดวิชาการ
- (2) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 - (2.1) กิจกรรมเข้าค่ายวิทยาศาสตร์
 - (2.2) กิจกรรมการสอนแบบโครงงาน
 - (2.3) กิจกรรมโต้วาที
- (3) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
 - (3.1) กิจกรรมยอคนักอ่าน
 - (3.2) กิจกรรมยอคนักเล่านิทาน
 - (3.3) กิจกรรมประกวดคำขวัญ

2.2) เป้าหมาย 2

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

วิเคราะห์ผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการจัดระบบข้อมูลนักเรียน
 - (1.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน
 - (1.2) กิจกรรมศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี
 - (1.3) กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัยต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการเข้าค่ายวิชาการ

(1.1) กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์

(1.2) กิจกรรมเข้าค่ายตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

(2) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

(2.1) กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต

(2.2) กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

(2.3) กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3) โครงการติวเข้ม

(3.1) กิจกรรมติวเข้มกลุ่มสาระวิชาหลัก

(3.2) กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3.3) กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3) เป้าหมาย 3

ความสามารถในการคิดหาเหตุผล คิดวิเคราะห์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

วิเคราะห์ผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการสอนเสริม

(1.1) กิจกรรมจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

(1.2) กิจกรรมการสอนโครงการงาน

(1.3) กิจกรรมส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศ

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัยต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

- (1) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
 - (1.1) กิจกรรมจัดทำหนังสือเล่มเล็ก
 - (1.2) กิจกรรมยอคนักอ่าน
 - (1.3) กิจกรรมยอคนักพูด
- (2) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้
 - (2.1) กิจกรรมจัดทำหนังสือเล่มเล็ก
 - (2.2) กิจกรรมยอคนักอ่าน
 - (2.3) กิจกรรมยอคนักพูด
- (3) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 - (3.1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - (3.2) กิจกรรมวันสำคัญ
 - (3.3) กิจกรรมนักจัดรายการเสียงตามสายน้อย
- (4) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
 - (4.1) กิจกรรมวันสำคัญ
 - (4.2) กิจกรรมพี่ช่วยน้อง
 - (4.3) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน/กิจกรรมพี่สอนน้อง

2.4) เป้าหมาย 4

ความสามารถในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

วิเคราะห์ผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการจัดระบบข้อมูลนักเรียน

(1.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน

(1.2) กิจกรรมศึกษาเด็กเป็นรายกรณี

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัย

ต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ
 - (1.1) กิจกรรมเข้าค่ายวิชาการ
 - (1.2) กิจกรรมชุมนุมวิชาการ
 - (1.3) กิจกรรมชมรมวิชาการ
- (2) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้
 - (2.1) กิจกรรมทัศนศึกษา
 - (2.2) กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้
- (3) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 - (3.1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - (3.2) กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ
 - (3.3) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 - (3.4) กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - (3.5) กิจกรรมพัฒนาการสอนที่เน้นกระบวนการคิด
- (4) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
 - (4.1) กิจกรรมยอคนักอ่าน
 - (4.2) กิจกรรมวางทุกงาน อ่านทุกคน
 - (4.3) กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก

3) ด้านอารมณ์

กระบวนการพัฒนาที่สามารถควบคุมการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของตนเอง การตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์

3.1) เป้าหมาย 1

การตระหนักรู้การควบคุมอารมณ์ของตนเอง

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตร/กิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้ตนเองมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการ
 - (1.1) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

- (1.2) กิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติดและสิ่งลามก
- (2) โครงการโรงเรียนสีขาว
 - (2.1) กิจกรรม 3 D
 - (2.2) กิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติดและสิ่งลามก
- (3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - (3.1) กิจกรรมการไต่वाที่
 - (3.2) กิจกรรมสนทนาวิชาการ
- (4) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน
 - (4.1) กิจกรรมการแข่งขันกีฬา
 - (4.2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน
 - (4.3) กิจกรรมวันสำคัญในชุมชน
- (5) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - (5.1) กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ
 - (5.2) กิจกรรมโฮมรูม
 - (5.3) กิจกรรมห้องเรียนนี้ไม่ใช่อารมณ์

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคุณค่าในตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง

ตระหนักและชื่นชมตนเองในแง่ดี

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนสีขาว
 - (1.1) กิจกรรม 3 D
 - (1.2) กิจกรรมชุมนุม/ชมรม
- (2) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - (2.1) กิจกรรมไต่वाที่
 - (2.2) กิจกรรมตลาดนัดวิชาการ
- (3) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน
 - (3.1) กิจกรรมประเพณีท้องถิ่น
 - (3.2) กิจกรรมวันสำคัญ
 - (3.3) กิจกรรมวันสำคัญ

- (4) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - (4.1) กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ/กิจกรรมชุมนุม/กิจกรรมโฮมรูม
 - (4.2) กิจกรรมห้องเรียนนี้ไม่ใช่อารมณ์
 - (4.3) กิจกรรมเข้าค่ายพุทธศาสตร์
- (5) โครงการยกย่องคนดี
 - กิจกรรมค้นหาคนดี

3.2) เป้าหมาย 2

การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประชาธิปไตย ให้ความสำคัญเคารพ

และการรับฟัง

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - (1.1) กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - (1.2) กิจกรรมสถานักเรียน
- ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2
 - แนวทาง
 - เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาคุณภาพทางอารมณ์
 - กลไกเชิงนโยบาย
 - (1) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน
 - (1.1) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน
 - (1.2) กิจกรรมครูเครือข่าย
 - (1.3) กิจกรรมครูภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - (2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - (2.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน
 - (2.2) กิจกรรมวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
 - (2.3) กิจกรรมพ่อครู แม่ครู

ค. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์แจ้งข่าวดี และส่งจดหมายไปทางบ้าน การเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรม การใช้บทสนทนาประจำวันและการทักทายอย่างสม่ำเสมอ การส่งข่าวสารความสุข การฟังนักเรียนพูด และการสนับสนุนให้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - (1.1) กิจกรรมลูกเสือ
 - (1.2) กิจกรรมเยาวชนอาสา
 - (1.3) กิจกรรมจิตสาธารณะ
- (2) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - (2.1) กิจกรรมสถานักเรียน
 - (2.2) กิจกรรมผู้ใหญ่นักเรียน

ง. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

ให้แรงเสริมโดยครูและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การให้รางวัล กำลังใจ หรือ

คำชมเชย

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการคนดีศรีสังคม
 - (1.1) กิจกรรมมอบรางวัลเยาวชนจิตอาสา
 - (1.2) กิจกรรมทุนการศึกษา

3.3) เป้าหมาย 3

การตระหนักรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

สร้างกิจกรรมการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันความสามารถในการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกับผู้อื่น

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

- (1.1) กิจกรรมสถานักเรียน
- (1.2) กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง
- (1.3) กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระดับบุคคล
ระดับกลุ่มและระดับองค์กร

กลไกเชิงนโยบาย.

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

- (1.1) กิจกรรมสถานักเรียน
- (1.2) กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง

ค. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมครูให้ช่วยเหลือผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึก อารมณ์ของตน
กลไกเชิงนโยบาย.

(1) โครงการแนะแนวการศึกษา

- (1.1) กิจกรรมทุนการศึกษา
- (1.2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน
- (1.3) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

ง. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาคุณภาพทางอารมณ์
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการสร้างสัมพันธภาพชุมชน

- (1.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน
- (1.2) กิจกรรมเข้าวัดทุกวันพระ

(2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2.1) กิจกรรมคัดกรองนักเรียน

(2.2) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

3.4) เป้าหมาย 4

มีสุนทรียภาพทางอารมณ์

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะดนตรี/นาฏศิลป์/กีฬา และนันทนาการ
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการเข้าค่าย

(1.1) กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ

(1.2) กิจกรรมเข้าค่ายดนตรีและนาฏศิลป์

(1.3) กิจกรรมเข้าค่ายกีฬาและนันทนาการ

4) ด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงความสามารถในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น
และการดำรงตนในสังคม

4.1) เป้าหมาย 1

มีความสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

เสริมสร้างกระบวนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างตัวบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโฮมรูม

(1.1) กิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์

(1.2) กิจกรรมคนเก่งประจำสัปดาห์

(1.3) กิจกรรมพี่ช่วยน้อง

(2) โครงการประเพณีท้องถิ่น

(2.1) กิจกรรมศึกษาประเพณีท้องถิ่น

(2.2) กิจกรรมวันสำคัญ

(2.3) กิจกรรมเยาวชนอาสา

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อน ทั้งในห้องเดียวกัน หรือเพื่อนต่างห้องในโรงเรียนเดียวกัน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโฮมรูม

(1.1) กิจกรรมจิตอาสา

(1.2) กิจกรรมกลุ่มสีทำกิจกรรม

(1.3) กิจกรรมกีฬา

(2) โครงการหารายได้ระหว่างเรียน

(2.1) กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน

(2.2) กิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ

(2.3) กิจกรรมปลูกผัก/เลี้ยงสัตว์

ค. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสภานักเรียน

(1.2) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

(1.3) กิจกรรมพี่ช่วยน้อง

4.2) เป้าหมาย 2

รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคมและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี

ความสุข

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม

(1.2) กิจกรรมวันสำคัญ

(1.3) กิจกรรมจิตอาสา

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

สร้างความเป็นผู้นำของนักเรียน โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสภานักเรียน

(1.2) กิจกรรมกีฬา

(2) โครงการ TOBE NUMBER ONE

(2.1) กิจกรรมประกวดร้องเพลง/แดนเซอร์

(2.2) กิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดและสิ่งลามก

ค. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

สร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการ TOBE NUMBER ONE

(1.1) กิจกรรมชมรมเด็กไทยรุ่นใหม่ ห่วงไกลยาเสพติด

(1.2) กิจกรรมชุมนุมเชียร์กีฬา

ง. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

สถานศึกษาสร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสภานักเรียน

(1.2) กิจกรรมกลุ่มสนใจ /ชุมนุม/ชมรม

4.3) เป้าหมาย 3

มีทักษะชีวิต

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

สร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม

(1.2) กิจกรรมวันสำคัญ

(2) โครงการเครือข่ายสังคม

(2.1) กิจกรรมจิตอาสา

(2.2) กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

สถานศึกษาสร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสถานักเรียน

(1.2) กิจกรรมกลุ่มสนใจ/ชุมนุม/ชมรม

ค. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการการเงินส่วนบุคคล

(1.1) กิจกรรมออมทรัพย์/กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน

(1.2) กิจกรรมออมทรัพย์

(1.3) กิจกรรมธนาคาร

(2) โครงการเข้าค่ายคุณธรรม

(2.1) กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ

(2.2) กิจกรรมอบรมคุณธรรม

5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สภาพการเปลี่ยนแปลงคุณงามความดีที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม

5.1) เป้าหมาย 1

ประพจน์ปฏิบัติตนในสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง ตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมในด้านคุณธรรมจริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

(1.1) กิจกรรมอบรมจริยธรรม

(1.2) กิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์

(1.3) กิจกรรมครูพระในโรงเรียน

ข. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากตัวอย่างที่ดี

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

(1.1) กิจกรรมจิตอาสา

(1.2) กิจกรรมผู้ใหญ่นักเรียน

ค. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนา การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยด้านการละธรรม

(1.1) กิจกรรมไหว้กันวันละครั้ง

(1.2) กิจกรรมน้องไหว้พี่

(2) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เศรษฐกิจพอเพียง

(2.1) กิจกรรมปลูกผักสวนครัว

(2.2) กิจกรรมขยะรีไซเคิล

(2.3) กิจกรรมออมทรัพย์/ กิจกรรมธนาคารความดี

ง. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

เสริมสร้างการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้กิจกรรมที่

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
 - (1.1) กิจกรรมจิตอาสา
 - (1.2) กิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ
 - (1.3) กิจกรรมนิทานธรรมะ
- (2) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
 - (2.1) กิจกรรมจิตอาสา
 - (2.2) กิจกรรมค่ายธรรมะ

จ. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 5

แนวทาง

ส่งเสริมการมีเครือข่ายบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณธรรม

จริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
 - (1.1) กิจกรรมจิตอาสา
 - (1.2) กิจกรรมสายสัมพันธ์แม่ลูก
 - (1.3) กิจกรรมเครือข่ายธรรมะ

5.2) เป้าหมาย 2

ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม

ก. แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการอบรมจริยธรรม
 - (1.1) กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม
 - (1.2) กิจกรรมมอบรางวัล
- (2) โครงการเข้าวัดวันอาทิตย์

กิจกรรมเรียนธรรมะวันอาทิตย์
- (3) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
 - (3.1) กิจกรรมค่ายเยาวชน

- (3.2) กิจกรรมเยาวชนจิตอาสา
- (4) โครงการออมทรัพย์การเงินส่วนบุคคล
 - (4.1) กิจกรรมออมทรัพย์
 - (4.2) กิจกรรมสมุดบันทึกรายรับ รายจ่าย

2.3 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การนำเสนอร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (ร่างที่ 3) จากการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดำเนินการเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2553 ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้ 1) บุคลากรภายในโรงเรียน คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 28 คน 2) กลุ่มบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่น จำนวน 9 คน 3) กลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น คือ คณะกรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ และผู้ปกครอง จำนวน 23 คน รวมทั้งหมด 60 คน

ผลการตรวจสอบจากการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ดังต่อไปนี้

2.3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

- 1) ควรเพิ่ม และการออกกำลังกายในแนวทางข้อ 1 ของเป้าหมายที่ 1 ด้านร่างกาย และใช้ “เหมาะสมกับวัย” “แทนสมวัย” ในแนวทางข้อ 2
- 2) ควรเพิ่มโครงการสร้างความตระหนักรู้ส่งเสริมสุขภาพ และกิจกรรมการอบรม กิจกรรมกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ้มครองผู้บริโภคในแนวทางที่ 4 กลไกเชิงนโยบาย 2
- 3) ควรเพิ่ม “และสิ่งปลูกสร้าง” ในแนวทางข้อ 5 กลไกเชิงนโยบาย 1.3 ของเป้าหมายที่ 1 ควรเพิ่ม “และไม้ยืนต้น” กลไกเชิงนโยบาย 2.1
- 4) โครงการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการ กิจกรรมย่อยควรตัดออก เพราะไม่สอดคล้องกัน ควรเพิ่มกิจกรรมพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ใน กลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 ของเป้าหมายที่ 2 โครงการอาหารกลางวัน ควรตัดกิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ้มครองผู้บริโภคออก เพราะไม่สอดคล้อง แล้วเปลี่ยนเป็นกิจกรรมอาหารกลางวันแบบยั่งยืน 100 % และ 2.3 กิจกรรมเลี้ยงไก่เลี้ยงปลาเปลี่ยนเป็นเกษตรพอเพียง เพราะความหมายจะครอบคลุมกว่าในกลไกเชิงนโยบาย 2 แนวทาง 1 ของเป้าหมายที่ 2 ด้านร่างกาย

5) ด้านสติปัญญา ควรเพิ่มกิจกรรมแนะแนวศึกษาต่อในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 เป้าหมาย 1 กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ปรับเป็นกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ในกลไกเชิงนโยบาย 2 แนวทาง 1 ควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ในกลไกเชิงนโยบาย 6 แนวทาง 1 และโครงการส่งเสริมรักการอ่าน ปรับเป็นโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพราะมีกิจกรรมมากและครอบคลุม ควรปรับโครงการแนะแนวออกและปรับเป็นโครงการจัดระบบดูแลนักเรียน เพราะสอดคล้องและเหมาะสม และกิจกรรม 1.3 กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกิจกรรมแนะแนว ในกลไกเชิงนโยบาย 1 แนวทาง 1 เป้าหมายที่ 1 ควรตัดภาษาจีนออก และปรับเป็นภาษาอังกฤษ เพราะสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในกลไกเชิงนโยบาย 5 แนวทาง 1 เป้าหมายที่ 1

6) ด้านอารมณ์ เป้าหมายที่ 1 แนวทาง 1 กลไกเชิงนโยบาย 1.2 กิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติดและสิ่งลามก ปรับเป็นกิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติดและสื่อลามกอนาจารควรปรับกิจกรรม 3 D เป็นกิจกรรมสถานศึกษาคุณธรรม ประชาธิปไตย และปลอดภัยเสพติดในแนวทาง 2 กลไกเชิงนโยบาย 1.1

7) ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป้าหมายที่ 1 แนวทาง 5 ควรเพิ่ม/สถานักเรียน ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

2.3.2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น

1) การจัดประชาพิจารณ์ครั้งนี้มีประโยชน์มาก ผู้มีส่วนได้เสียได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและได้รับรู้ในการมีส่วนร่วมเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

2) เป้าหมาย แนวทาง กลไกเชิงนโยบาย แต่ละรายการมีความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ ประโยชน์ และได้รับการยอมรับ

3) ข้อเสนอเชิงนโยบายเป็นวิจัยที่ดีมาก ถ้าปฏิบัติได้จะทำให้การพัฒนายกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2.4 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 (ผลลัพธ์สุดท้าย)

ผลการตรวจสอบจากการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2553 นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ดังต่อไปนี้

2.4.1 ด้านร่างกาย

การพัฒนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ดีขึ้น ในด้านน้ำหนัก ส่วนสูง สุขภาพอนามัย

1) เป้าหมาย 1

สุขภาพอนามัยแข็งแรงออกกำลังกายสม่ำเสมอและเห็นคุณค่าความสำคัญของการออกกำลังกาย

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

สร้างบรรยากาศในสถานศึกษาที่ผ่อนคลาย สะอาดถูกสุขลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการออกกำลังกาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(1.1) กิจกรรมกายบริหาร

(1.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมลานกีฬา

(2) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม

(2.1) กิจกรรมประกวดแข่งขันด้านอนามัย และสิ่งแวดล้อม

(2.2) กิจกรรมโรงเรียนนำอยู่ นำดู นำชม

(2.3) กิจกรรม 5 ส

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพอนามัยดี และเจริญเติบโต

เหมาะสมกับวัย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม

(1.1) กิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม

(1.2) กิจกรรมลานพละนกายบริหาร

(1.3) กิจกรรมการแข่งขันกีฬา

(2) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(2.1) กิจกรรมกายบริหาร

(2.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(2.3) กิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันรักษาโรค

1.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมพัฒนาการทางสุขภาพและพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(1.1) กิจกรรมกายบริหาร

(1.2) กิจกรรมกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมอาหารกลางวันยั่งยืน

1.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

สร้างภูมิคุ้มกันโรค

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

(1.1) กิจกรรมกายบริหาร

(1.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมสมุดบันทึกสุขภาพ

(2) โครงการสร้างความตระหนัก

(2.1) กิจกรรมการบอกรม

(2.2) กิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขคุ้มครองผู้บริโภคร

1.5) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 5

แนวทาง

สร้างอาคารเรียน อาคารประกอบในเนื้อที่ที่เหมาะสมและมีระบบ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการอนามัยโรงเรียนและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

(1.1) กิจกรรมสวมสุขสันต์

(1.2) กิจกรรมดูแลรักษันักกนิต ชีวิตท่านจะยืนยาว

(1.3) กิจกรรมกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- (2) โครงการพัฒนาภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้
 - (2.1) กิจกรรมปลูกไม้ดอกไม้ประดับและไม้ยืนต้น
 - (2.2) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1.6) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 6

แนวทาง

มีน้ำดื่มสะอาด และมีน้ำใช้เพียงพอ

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
 - (1.1) กิจกรรมกิจกรรมจัดหาน้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอ
 - (1.2) กิจกรรมจัดหาเครื่องกรองน้ำ
 - (1.3) กิจกรรมจัดหาภาชนะเก็บน้ำ

2) เป้าหมาย 2

รู้คุณค่าและความสำคัญของการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมการรับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบหมู่และในปริมาณที่เพียงพอ

กับความต้องการ

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการ
 - (1.1) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร
 - (1.2) กิจกรรมพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้
- (2) โครงการอาหารกลางวัน
 - (2.1) กิจกรรมอาหารกลางวันแบบยั่งยืน 100 %
 - (2.2) กิจกรรมปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ
 - (2.3) กิจกรรมเกษตรพอเพียง

3) เป้าหมาย 3

น้ำหนัก ตามเกณฑ์มาตรฐาน (นักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้อง มีน้ำหนัก 29 กิโลกรัมและ 32 กิโลกรัม นักเรียนชาย-หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมือน้ำหนัก 46 กิโลกรัม และ 44 กิโลกรัม)

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตร/แผนงาน/กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

(1.1) กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(1.2) กิจกรรมแอโรบิกเพื่อสุขภาพ

(1.3) กิจกรรมการเรียนรู้บริโภคอาหารที่มีคุณค่า

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมระบบดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยและภาวะโภชนาการของนักเรียน
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน

(1.1) กิจกรรมกายบริหารตอนเช้า

(1.2) กิจกรรมแปร่งฟันหลังอาหาร

(1.3) กิจกรรมตรวจสุขภาพนักเรียน

4) เป้าหมาย 4

ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน (นักเรียนชาย-หญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมี
ส่วนสูง 140 เซนติเมตร และ 143 เซนติเมตร นักเรียนชาย-หญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมี
ส่วนสูง 163 เซนติเมตร และ 154 เซนติเมตร)

4.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทางร่างกาย
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตร

(1.1) กิจกรรมกายบริหาร

(1.2) กิจกรรมอาหารกลางวัน/อาหารเสริมนม

(1.3) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

4.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดระบบดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และภาวะโภชนาการของนักเรียน

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
 - (1.1) กิจกรรมการบริหารตอนเช้า
 - (1.2) กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหาร
 - (1.3) กิจกรรมอาหารกลางวัน

5) เป้าหมาย 5

รู้และเข้าใจหลักการในการพัฒนาด้านร่างกาย

5.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตร/แผนงาน/โครงการ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนา

ทางร่างกาย

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการพัฒนาหลักสูตร
 - (1.1) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร
 - (1.2) กิจกรรมอาสาสมัครเยาวชนสาธารณสุขผู้บริการ
 - (1.3) กิจกรรมประกวดมาตรฐานเด็กไทย

5.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ให้ถูกต้องตามหลักการ

ออกกำลังกาย

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
 - (1.1) กิจกรรมการบริหารตอนเช้า
 - (1.2) กิจกรรมฝึกสมาธิ
 - (1.3) กิจกรรมเฝ้าระวังสุขภาพ

2.4.2 ด้านสติปัญญา

การพัฒนาที่มีผลต่อความสามารถของบุคคลที่แสดงออกในการปรับตัวการคิดหาเหตุผล การแก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1) เป้าหมาย 1

สามารถสื่อความคิด ผ่านการพูดเขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัย
ต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแนะแนวการศึกษา
 - (1.1) กิจกรรมให้คำปรึกษา
 - (1.2) กิจกรรมแนะแนวอาชีพ
 - (1.3) กิจกรรมแนะแนวศึกษาต่อ
 - (2) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 - (2.1) กิจกรรมพัฒนาห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
 - (2.2) กิจกรรมแหล่งเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - (3) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้
 - (3.1) กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้
 - (3.2) กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - (4) โครงการภาษาไทยและภาษาอังกฤษวันละคำ
 - (4.1) กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ
 - (4.2) กิจกรรมภาษาอังกฤษวันละคำ
 - (5) โครงการโรงเรียน 3 ภาษา (ภาษาไทย เวียดนาม ภาษาอังกฤษ)
กิจกรรมการเรียนการสอน 3 ภาษา (ภาษาไทย เวียดนาม ภาษาอังกฤษ)
 - (6) โครงการเรียนรู้ด้วย ICT
 - (6.1) กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ
 - (6.2) กิจกรรมภาษาอังกฤษวันละคำ
- 1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่

ผ่อนคลายและอบอุ่น

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแข่งขันทักษะวิชาการ
 - (1.1) กิจกรรมตอบปัญหาวิชาการ
 - (1.2) กิจกรรมดนตรี/กีฬา/นาฏศิลป์/ชุมนุมตามความสนใจ

- (1.3) กิจกรรมจัดนิทรรศการวิชาการ
- (2) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 - (2.1) กิจกรรมเข้าค่ายวิทยาศาสตร์
 - (2.2) กิจกรรมการสอนแบบโครงงาน
 - (2.3) กิจกรรมได้วาที
- (3) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
 - (3.1) กิจกรรมยอคนักอ่าน
 - (3.2) กิจกรรมยอคนักเล่านิทาน
 - (3.3) กิจกรรมประกวดคำขวัญ

2) เป้าหมาย 2

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการจัดระบบดูแลนักเรียน
 - (1.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน
 - (1.2) กิจกรรมศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี
 - (1.3) กิจกรรมแนะแนว

2.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัย

ต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการเข้าค่ายวิชาการ
 - (1.1) กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์
 - (1.2) กิจกรรมเข้าค่ายตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
- (2) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 - (2.1) กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต
 - (2.2) กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3) โครงการติวเข้ม

กิจกรรมติวเข้มกลุ่มสาระวิชาหลัก

3) เป้าหมาย 3

ความสามารถในการคิดหาเหตุผล คิดวิเคราะห์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

วิเคราะห์ผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการสอนเสริม

(1.1) กิจกรรมจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

(1.2) กิจกรรมการสอนโครงการ

(1.3) กิจกรรมส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศ

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตาม

วัยต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน

(1.1) กิจกรรมจัดทำหนังสือเล่มเล็ก

(1.2) กิจกรรมยอคนักอ่าน

(1.3) กิจกรรมยอคนักพูด

(2) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้

(2.1) กิจกรรมจัดทำหนังสือเล่มเล็ก

(2.2) กิจกรรมยอคนักอ่าน

(2.3) กิจกรรมยอคนักพูด

(3) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์

(3.1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ

(3.2) กิจกรรมวันสำคัญ

(3.3) กิจกรรมนักจัดรายการเสียงตามสายน้อย

- (4) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน
 - (4.1) กิจกรรมวันสำคัญ
 - (4.2) กิจกรรมพี่ช่วยน้อง
 - (4.3) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน/กิจกรรมพี่สอนน้อง

4) เป้าหมาย 4

ความสามารถในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

4.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

วิเคราะห์ผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการจัดระบบข้อมูลนักเรียน
 - (1.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน
 - (1.2) กิจกรรมศึกษาเด็กเป็นรายกรณี

4.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กตามวัยต่าง ๆ

ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ
 - (1.1) กิจกรรมเข้าค่ายวิชาการ
 - (1.2) กิจกรรมชุมนุมวิชาการ
 - (1.3) กิจกรรมชมรมวิชาการ
- (2) โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้
 - (2.1) กิจกรรมทัศนศึกษา
 - (2.2) กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้
- (3) โครงการพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 - (3.1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - (3.2) กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ
 - (3.3) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 - (3.4) กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - (3.5) กิจกรรมพัฒนาการสอนที่เน้นกระบวนการคิด

(4) โครงการส่งเสริมรักการอ่าน

(4.1) กิจกรรมยอคนักอ่าน

(4.2) กิจกรรมวางทุกงาน อ่านทุกคน

(4.3) กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก

2.4.3 ด้านอารมณ์

กระบวนการพัฒนาที่สามารถควบคุมการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของตนเองการตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์

1) เป้าหมาย 1

การตระหนักรู้การควบคุมอารมณ์ของตนเอง

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

มีหลักสูตร/กิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้ตนเองมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นได้

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการ

(1.1) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

(1.2) กิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติดและสื่อลามกอนาจาร

(2) โครงการโรงเรียนสีขาว

(2.1) กิจกรรมสถานศึกษามีคุณธรรม ประชาธิปไตย และปลอดภัยยาเสพติด

(2.2) กิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติดและสื่อลามกอนาจาร

(3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

(3.1) กิจกรรมการไต่เวที

(3.2) กิจกรรมสนทนาวิชาการ

(4) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน

(4.1) กิจกรรมการแข่งขันกีฬา

(4.2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน

(4.3) กิจกรรมวันสำคัญในชุมชน

(5) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(5.1) กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ

(5.2) กิจกรรมโฮมรูม

(5.3) กิจกรรมห้องเรียนนี้ไม่ใช่อารมณ์

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคุณค่าในตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง ตระหนัก
และชื่นชมตนเองในแง่ดี

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนสีขาว

- (1.1) กิจกรรมสถานศึกษามีคุณธรรม ประชาธิปไตย และปลอดภัยเสพติด
- (1.2) กิจกรรมชุมชน/ชมรม

(2) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- 2.1) กิจกรรมไต่เวที
- (2.2) กิจกรรมตลาดนัดวิชาการ

(3) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน

- (3.1) กิจกรรมประเพณีท้องถิ่น
- (3.2) กิจกรรมวันสำคัญ
- (3.3) กิจกรรมวันสำคัญ

(4) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- (4.1) กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ/กิจกรรมชุมนุม/กิจกรรมโฮมรูม
- (4.2) กิจกรรมห้องเรียนนี้ไม่ใช่อารมณ์
- (4.3) กิจกรรมเข้าค่ายพุทธศาสตร์

(5) โครงการยกย่องคนดี

กิจกรรมค้นหาคนดี

2) เป้าหมาย 2

การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประชาธิปไตย ให้ความเคารพและ

การรับฟัง

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

- (1.1) กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- (1.2) กิจกรรมสถานักเรียน

2.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาวิถีภาวะทางอารมณ์

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน

(1.1) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน

(1.2) กิจกรรมครูเครือข่าย

(1.3) กิจกรรมครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

(2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน

(2.2) กิจกรรมวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

(2.3) กิจกรรมพ่อครู แม่ครู

2.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เช่นการเยี่ยมบ้าน การโทรศัพท์แจ้งข่าวดี และส่งจดหมายไปทางบ้าน การเชิญผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรม การใช้ บทสนทนาประจำวันและการทักทายอย่างสม่ำเสมอ การส่งข่าวสารความสุข การฟังนักเรียนพูด และการสนับสนุนให้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(1.1) กิจกรรมลูกเสือ

(1.2) กิจกรรมเยาวชนอาสา

(1.3) กิจกรรมจิตสาธารณะ

(2) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(2.1) กิจกรรมสถานักเรียน

(2.2) กิจกรรมผู้ใหญ่บ้านนักเรียน

2.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

ให้แรงเสริมโดยครูและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การให้รางวัล กำลังใจ หรือ คำชมเชย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการคนดีศรีสังคม

(1.1) กิจกรรมมอบรางวัลเยาวชนจิตอาสา

(1.2) กิจกรรมทุนการศึกษา

3) เป้าหมาย 3

การตระหนักรู้และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

สร้างกิจกรรมการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันความสามารถในการอยู่
ร่วมกัน ทำงานร่วมกับผู้อื่น

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสถานักเรียน

(1.2) กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง

(1.3) กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในระดับบุคคล ระดับ
กลุ่มและระดับองค์กร

กลไกเชิงนโยบาย.

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสถานักเรียน

(1.2) กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง

3.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมครูให้ช่วยเหลือผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึก อารมณ์ของตน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการแนะแนวการศึกษา

(1.1) กิจกรรมทุนการศึกษา

(1.2) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน

(1.3) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

3.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาวิถีภาวะทางอารมณ์

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการสร้างสัมพันธ์ภาพชุมชน

(1.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

(1.2) กิจกรรมเข้าวัดทุกวันพระ

(2) โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2.1) กิจกรรมคัดกรองนักเรียน

(2.2) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

4) เป้าหมาย 4

มีสุนทรียภาพทางอารมณ์

4.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะดนตรี/นาฏศิลป์/กีฬา และนันทนาการ

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการเข้าค่าย

(1.1) กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ

(1.2) กิจกรรมเข้าค่ายดนตรีและนาฏศิลป์

(1.3) กิจกรรมเข้าค่ายกีฬาและนันทนาการ

2.4.4 ด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงความสามารถในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่นและการดำรงตนในสังคม

1) เป้าหมาย 1

มีความสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

เสริมสร้างกระบวนการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างตัวบุคคล

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโฮมรูม

- (1.1) กิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์
- (1.2) กิจกรรมคนเก่งประจำสัปดาห์
- (1.3) กิจกรรมพี่ช่วยน้อง
- (2) โครงการประเพณีท้องถิ่น
 - (2.1) กิจกรรมศึกษาประเพณีท้องถิ่น
 - (2.2) กิจกรรมวันสำคัญ
 - (2.3) กิจกรรมเยาวชนอาสา

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อน ทั้งในห้องเดียวกันหรือเพื่อนต่างห้องในโรงเรียนเดียวกัน

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการโฮมรูม
 - (1.1) กิจกรรมจิตอาสา
 - (1.2) กิจกรรมกลุ่มสีทำกิจกรรม
 - (1.3) กิจกรรมกีฬา
- (1) โครงการหารายได้ระหว่างเรียน
 - (1.1) กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน
 - (1.2) กิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ
 - (1.3) กิจกรรมปลูกผัก/เลี้ยงสัตว์

1.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - (1.1) กิจกรรมสถานักเรียน
 - (1.2) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
 - (1.3) กิจกรรมพี่ช่วยน้อง

2) เป้าหมาย 2

รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคมและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม

(1.2) กิจกรรมวันสำคัญ

(1.3) กิจกรรมจิตอาสา

2.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

สร้างความเป็นผู้นำของนักเรียนโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสภานักเรียน

(1.2) กิจกรรมกีฬา

(1) โครงการ TOBE NUMBER ONE

(1.1) กิจกรรมประกวดร้องเพลง/แดนเซอร์

(1.2) กิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดและสื่อลามกอนาจาร

2.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

สร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการ TOBE NUMBER ONE

(1.1) กิจกรรมชมรมเด็กไทยรุ่นใหม่ ห่างไกลยาเสพติด

(1.2) กิจกรรมชุมนุมเชียร์กีฬา

2.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

สถานศึกษาสร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสถานักเรียน

(1.2) กิจกรรมกลุ่มสนใจ /ชุมนุม/ชมรม

3) เป้าหมาย 3

มีทักษะชีวิต

3.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

สร้างบรรยากาศการได้รับความไว้วางใจจากครูและเพื่อน
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการส่งเสริมการมีวินัยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม

(1.2) กิจกรรมวันสำคัญ

(2) โครงการเครือข่ายสังคม

(2.1) กิจกรรมจิตอาสา

(2.2) กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง

3.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

สถานศึกษาสร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน

(1.1) กิจกรรมสถานักเรียน

(1.2) กิจกรรมกลุ่มสนใจ/ชุมนุม/ชมรม

3.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง
กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการการเงินส่วนบุคคล

(1.1) กิจกรรมออมทรัพย์ / กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน

(1.2) กิจกรรมออมทรัพย์

(1.3) กิจกรรมธนาคาร

(2) โครงการเข้าค่ายคุณธรรม

(2.1) กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ

(2.2) กิจกรรมอบรมคุณธรรม

2.4.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สภาพการเปลี่ยนแปลงคุณงามความดีที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน และการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม

1) เป้าหมาย 1

ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน

1.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมในด้านคุณธรรมจริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

(1.1) กิจกรรมอบรมจริยธรรม

(1.2) กิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์

(1.3) กิจกรรมครูพระในโรงเรียน

1.2) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 2

แนวทาง

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากตัวอย่างที่ดี

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

(1.1) กิจกรรมจิตอาสา

(1.2) กิจกรรมผู้ใหญ่นักเรียน/สถานักเรียน

1.3) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 3

แนวทาง

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนา การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการประชาธิปไตยด้านคุณธรรม

(1.1) กิจกรรมไหว้กันวันละครั้ง

(1.2) กิจกรรมน้องไหว้พี่

(2) โครงการคุณธรรมนำความรู้/เสริมฐกิจพอเพียง

(2.1) กิจกรรมปลูกผักสวนครัว

(2.2) กิจกรรมขยะรีไซเคิล

(2.3) กิจกรรมออมทรัพย์/ กิจกรรมธนาคารความดี

1.4) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 4

แนวทาง

เสริมสร้างการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้กิจกรรมที่

หลากหลาย

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

(1.1) กิจกรรมจิตอาสา

(1.2) กิจกรรมผู้ใหญ่นักเรียน

(1.3) กิจกรรมนิทานธรรมะ

(2) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน

(2.1) กิจกรรมจิตอาสา

(2.2) กิจกรรมค่ายธรรมะ

1.5) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 5

แนวทาง

ส่งเสริมการมีเครือข่ายบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณธรรม

จริยธรรม

กลไกเชิงนโยบาย

(1) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

(1.1) กิจกรรมจิตอาสา

(1.2) กิจกรรมสายสัมพันธ์แม่ลูก

(1.3) กิจกรรมเครือข่ายธรรมะ

2) เป้าหมาย 2

ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของสังคม

2.1) แนวทาง และกลไกเชิงนโยบาย 1

แนวทาง

ส่งเสริมกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กลไกเชิงนโยบาย

- (1) โครงการอบรมจริยธรรม
 - (1.1) กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม
 - (1.2) กิจกรรมมอบรางวัล
- (2) โครงการเข้าวัดวันอาทิตย์
กิจกรรมเรียนธรรมะวันอาทิตย์
- (3) โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน
 - (3.1) กิจกรรมค่ายเยาวชน
 - (3.2) กิจกรรมเยาวชนจิตอาสา
- (4) โครงการออมทรัพย์การเงินส่วนบุคคล
 - (4.1) กิจกรรมออมทรัพย์
 - (4.2) กิจกรรมสมุดบันทึกรายรับ รายจ่าย